

ΟΜΙΛΟΣ ΗΛΕΚΤΩΡ

**Ετήσια Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου
&
Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις
σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς
για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2018**

ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ &
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΕΡΜΟΥ 25 – ΚΗΦΙΣΙΑ 145 64
Α.Φ.Μ.: 094003954 Δ.Ο.Υ.: ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 000258501000

Περιεχόμενα

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	4
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ.....	13
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	17
Κατάσταση Αποτελεσμάτων.....	18
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.....	19
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Ενοποιημένα στοιχεία	20
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Στοιχεία Εταιρείας	21
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	22
Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων	23
1 Γενικές πληροφορίες.....	23
2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών	23
2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων.....	23
2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας.....	23
2.1.2 Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα	24
2.2 Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων	24
2.3 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές.....	27
2.4 Ενοποίηση.....	30
2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές.....	32
2.6 Μισθώσεις	33
2.7 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις.....	34
2.8 Ενσώματες Ακτινοποιήσεις	34
2.9 Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	34
2.10 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.....	35
2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα	35
2.12 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία.....	38
2.13 Αποθέματα.....	39
2.14 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις.....	39
2.15 Δεσμευμένες καταθέσεις	39
2.16 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	39
2.17 Μετοχικό κεφάλαιο	39
2.18 Δάνεια.....	40
2.19 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία	40
2.20 Παροχές στο προσωπικό.....	40
2.21 Προβλέψεις.....	41
2.22 Αναγνώριση εσόδων	42
2.23 Συμφωνίες Παραχώρησης	42
2.24 Διανομή μερισμάτων	43
2.25 Επιχορηγήσεις.....	43
2.26 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	44
2.27 Αναταξινόμησεις και στρωγγυλοποιήσεις κονδυλίων.....	44
3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	44

3.1	Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου.....	44
3.2	Διαχείριση Κεφαλαίων	46
3.3	Προσδιορισμός των εύλογων αξιών	47
4	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως	49
4.1	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές.....	49
4.2	Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.....	51
5	Ενσώματα πάγια	52
6	Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	54
7	Θυγατρικές επιχειρήσεις του Ομίλου.....	56
8	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες	57
9	Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων	59
10	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων & Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση.....	60
10.1	Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (ΔΠΧΑ 9)	60
10.2	Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (ΔΛΠ 39)	61
11	Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	61
12	Αποθέματα	62
13	Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις.....	62
14	Δεσμευμένες καταθέσεις.....	63
15	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.....	64
16	Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο	64
17	Λοιπά αποθεματικά.....	66
18	Δάνεια	68
19	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	69
20	Αναβαλλόμενη φορολογία	70
21	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	72
22	Επιχορηγήσεις.....	73
23	Προβλέψεις.....	74
24	Έξοδα ανά κατηγορία.....	75
25	Λοιπά έσοδα / (έξοδα) & Λοιπά κέρδη / (ζημιές).....	76
26	Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) – καθαρά.....	77
27	Παροχές σε εργαζομένους.....	77
28	Φόρος εισοδήματος.....	77
29	Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες	79
30	Ανειλημμένες υποχρεώσεις	80
31	Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις	80
32	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	82
33	Λοιπές σημειώσεις	84
34	Πρόσθετα στοιχεία.....	85
35	Γεγονότα μετά την ημερομηνία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	85

Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Η ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ, αποτελεί θυγατρική του Ομίλου «ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ» καθώς και τον βραχίονα αυτού στον τομέα ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΕΝΕΡΓΕΙΑ. Η Εταιρεία εξειδικεύεται στο σχεδιασμό, κατασκευή και λειτουργία έργων διαχείρισης απορριμμάτων και στην παραγωγή ενέργειας από απορρίμματα (Waste – to – Energy). Η Εταιρεία διατηρεί ηγετική θέση στην Ελλάδα παρουσιάζει σημαντική δραστηριότητα στη Γερμανία ενώ εκτελεί έργα και έχει υπογεγραμμένες συμβάσεις σε έξι ακόμη χώρες.

Σημειώνεται, πως η εταιρεία μέσω των Γερμανικών θυγατρικών της Herhof GmbH και Helector GmbH κατέχει διεθνώς αναγνωρισμένη τεχνογνωσία στον τομέα διαχείρισης απορριμμάτων με αποτέλεσμα να δύναται να προσφέρει πλήρως καθετοποιημένες λύσεις που μπορούν να ικανοποιήσουν και τις πιο σύνθετες απαιτήσεις και ανάγκες απαιτητικών αγορών / πελατών.

Διευρύνοντας την δραστηριότητά της και αναζητώντας νέες αγορές η Εταιρεία έχει μέχρι σήμερα επιδείξει σημαντική τεχνογνωσία στους παρακάτω τομείς:

- Κατασκευής και λειτουργίας μονάδων διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και μολυσματικών. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:
 - Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση και Λειτουργία Υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περ. Δυτικής Μακεδονίας με ΣΔΙΤ
 - Κατασκευή & δοκιμαστική λειτουργία ενός (1) έτους της μονάδας διαχείρισης απορριμμάτων του Δήμου Σόφιας (Βουλγαρία)
 - Κατασκευή & λειτουργία μονάδας επεξεργασίας ΑΣΑ Λάρνακας-Αμμοχώστου,
 - Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας επεξεργασίας ΑΣΑ στο Osnabrueck-Γερμανίας,
 - Κατασκευή μονάδας διαχείρισης ΑΣΑ στο Trier-Γερμανίας
 - Κατασκευή μονάδων αναερόβιας χώνευσης οργανικού κλάσματος απορριμμάτων συνολικής δυναμικότητας που ξεπερνά τις 220 χιλιάδες τόνους ετησίως
 - Κατασκευή ΚΔΑΥ στο Δήμο Φυλής και Κορωπίου
 - Λειτουργία του Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύκλωσης (EMA) Άνω Λιοσίων,
 - Λειτουργία αποτεφρωτήρα νοσοκομειακών αποβλήτων στην Αττική).
- Κατασκευής και διαχείρισης ΧΥΤΑ και συναφών έργων. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων
 - Κατασκευή και λειτουργία ΧΥΤΑ-Φυλής,
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ-Μαυροράχης Θεσσαλονίκης,
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ Ταγαράδων
 - Κατασκευή ΧΥΤΑ Πάφου,
 - Κατασκευή & λειτουργία Μονάδα Επεξεργασίας Στραγγισμάτων (ΜΕΣ) Πάφου,
 - Κατασκευή & λειτουργία ΜΕΣ Άνω Λιοσίων - Φυλής.
 - Κατασκευή ΜΕΣ Ταγαράδων
 - Κατασκευή ΜΕΣ Μαυροράχης
- Ανάπτυξης και εκμετάλλευσης ΑΠΕ. Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι:
 - Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας & θερμότητας αξιοποιώντας βιοαέριο προερχόμενο από τους ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων και Φυλής μέσω της θυγατρικής εταιρίας ΒΕΑΛ ΑΕ – Συνολική Δυναμικότητα 23.5 MW (η μεγαλύτερη μονάδα στην Ευρώπη),
 - Κατασκευή, χρηματοδότηση & λειτουργία μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας αξιοποιώντας βιοαέριο προερχόμενο από το ΧΥΤΑ Ταγαράδων - Συνολική Δυναμικότητα 5 MW ,

Η λειτουργία και η ανάπτυξη της εταιρείας δεν είναι τόσο διακριτή στις παραπάνω κατηγορίες, όσο συνεργατική και αλληλοσυμπληρούμενη και κάθε φορά πραγματοποιείται μέσω κατάλληλων κατά περίπτωση εταιρικών σχημάτων στα οποία η εταιρεία διατηρεί τον έλεγχο και τη διαχείριση. Για το λόγο αυτό η συνολική δράση και ανάπτυξή της αποτυπώνεται καλύτερα μέσω των ενοποιημένων οικονομικών της μεγεθών.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018

A. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Την 21^η Μαΐου 2018, και συνέχεια μακρών διαπραγματεύσεων, η Κοινοπραξία ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΑΕ – Cybarco Ltd η οποία και λειτουργεί την Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Κόστης προχώρησε σε σύναψη συμπληρωματικής συμφωνίας αναφορικά με το εν λόγω έργο. Η Συμπληρωματική Συμφωνία προνοεί εκτροπή έως και 120.000 τόνων σύμμεικτων απορριμμάτων από την Επαρχία Λευκωσίας με στόχο την διακοπή λειτουργίας του ανεξέλεγκτου χώρου ταφής απορριμμάτων Κοτσιάτη με ταυτόχρονη έκπτωση επί της τιμής ανά τόνο εισερχόμενων απορριμμάτων καθώς και έκπτωση επί των εκκρεμών δεδουλευμένων με συμφωνία άμεσης καταβολής των. Για την εν λόγω συμφωνία το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος εξέδωσε ανακοίνωση αναφέροντας ότι «...η σύναψη της Συμπληρωματικής Συμφωνίας αδιαμφισβήτητα εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, καθότι προνοεί τη μεταφορά και διαχείριση στην ΟΕΔΑ Κόστης των απορριμμάτων της Επαρχίας Λευκωσίας. Ως εκ τούτου, θα κλείσει η χωματερή Κοτσιάτη διασφαλίζοντας έτσι τη δημόσια υγεία, τη συμμόρφωση με την καταδικαστική για την Κυπριακή Δημοκρατία απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αποφυγή πιθανού δυσβάστακτου προστίμου...».

Επιστημαίνεται ότι, με την από 18/3/2019 ενδιάμεση ομόφωνη απόφασή του Μόνιμου Κακουργιοδικείου Λευκωσίας, αποφασίστηκε η απαλλαγή και αθώωση της θυγατρικής ΗΛΕΚΤΩΡ Κύπρου ΛΤΔ αναφορικά με αδικήματα συναμοσίας προς καταδολίευση και απάτης, στην ποινική υπόθεση 9357/16 από το εκ πρώτης όψεως στάδιο. Η δίκη συνεχίζεται ως προς τις λοιπές κατηγορίες

Εντός του έτους και συνέχεια σχετικής απόφασης του πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών υπ' αριθμόν 1333/2018 επιδικάστηκαν στην ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. αποζημιώσεις πληρωτέες από τον ΕΔΣΝΑ αναφορικά με ασυμβασιολογήτες εργασίες προηγούμενων ετών ύψους € 5,8 εκατ.

Εντός του 2018, είτε αυτόνομα ή μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων, προχώρησε η υπογραφή των παρακάτω συμβάσεων:

- Σύμβαση με τον ΕΔΣΝΑ υπ' αριθμ. 8615/09.08.2018 με τίτλο «εργασίες διαμόρφωσης, διευθέτησης και εξομάλυνσης πανών κυττάρων ΧΥΤΑ Φυλής» συμβατικής αξίας 3,05 εκ.€. Η σύμβαση υπογράφηκε μέσω κοινοπρακτικού σχήματος με ποσοστό συμμετοχής της ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ 50%.
- Σύμβαση με τον ΕΔΣΝΑ υπ' αριθμ. 9898/13.09.2018, με τίτλο «Εργασίες υποστήριξης λειτουργικών αναγκών στις ΟΕΔΑ Φυλής και Δυτ. Αττικής» προϋπολογισμού € 3,59 εκατ. το οποίο αναλήφθηκε και εκτελείται αυτοτελώς από την ΗΛΕΚΤΩΡ.
- Σύμβαση με τον Δήμο Καλαμάτας υπ' αριθμ. 238/02.01.2018, με τίτλο «Λειτουργία κινητής μονάδας επεξεργασίας ΑΣΑ» προϋπολογισμού € 3,36 εκατ. το οποίο αναλήφθηκε και εκτελείται αυτοτελώς από την ΗΛΕΚΤΩΡ.
- Η από 10.05.2018 σύμβαση με την Περιφέρεια Ηπείρου με τίτλο «Λειτουργία του ΧΥΤΑ της 1^{ης} διαχειριστικής ενότητας της Περιφέρειας Ηπείρου (νομός Ιωαννίνων) για διάρκεια τριών ετών» προϋπολογισμού 2,96 εκατ. €. Η σύμβαση υπογράφηκε μέσω κοινοπρακτικού σχήματος με ποσοστό συμμετοχής της ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ 50%.
- Σύμβαση με την Δ.Ε.Τ.Ε.Π.Α. υπ' αριθμ. 11/02.10.2018, με τίτλο « Προμήθεια και εγκατάσταση μονάδων παραγωγής θερμικής ενέργειας με βιομάζα για την Τ/Θ Αμυνταίου ισχύος 30 MW»
- Σύμβαση με τον Δήμο Κορινθίων υπ' αριθμ. 28639/27.08.2018 με τίτλο «Προμήθεια εξοπλισμού διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων»
- Σύμβαση με τη ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ υπ' αριθμ 669/24.05.2018 με τίτλο «Παροχή υπηρεσιών συλλογής και εκμετάλλευσης βιοαερίου στο ΧΥΤΑ των Κεντρικών Εγκαταστάσεων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης (ΚΕΟΔ) απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Η σύμβαση υπεγράφη μέσω κοινοπρακτικού σχήματος στο οποίο η ΗΛΕΚΤΩΡ συμμετέχει με 60%

Εντός του 2018 η Εταιρεία (είτε άμεσα ή μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων που συμμετέχει) συνέχισε την εκτέλεση των κάτωθι κατασκευαστικών έργων που είχαν συμβατικοποιηθεί πρότερα της 1/1/2018:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- Μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων στην Κροατία, επαρχία Istria, (έργο Kastijun), δυναμικότητας 90,000 τόνων ετησίως
- Κατασκευή Κυττάρων B2-B3-B5-B6 Β' Φάσης 2^ο Χ.Υ.Τ.Α. Δυτικής Αττικής στη θέση Σκαλιστήρι του Δήμου Φυλής
- ΣΜΑ Θεσ/νίκης (ολοκληρώθηκε στο 1^ο εξάμηνο του 2018)
- Η 2^η Φάση του έργου «Design, build and operate a solid waste disposal facility: A landfill gas recovery and power generation system in the existing Ghabawi Landfill, Amman, Jordan (23/1/2010)»
- Μονάδα Συλλογής & Εκμετάλλευσης Βιοαερίου του ΧΥΤΑ Μαυροράχης

Συνεχίστηκαν οι συμβάσεις λειτουργίας των κάτωθι έργων (είτε μέσω της εταιρείας ή μέσω θυγατρικών ή κοινοπρακτικών σχημάτων) που είχαν συμβασιοποιηθεί πρότερα της 1/1/2018 :

- Λειτουργία της μονάδας «Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περ. Δυτικής Μακεδονίας» (με την μορφή ΣΔΙΤ) που εκτελέστηκε από την ΗΛΕΚΤΩΡ την περίοδο 2016-2017. Η λειτουργία εκτελείται από την κατά 100% θυγατρική εταιρία, ΕΔΑΔΥΜ Α.Ε..
- Λειτουργία Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων στην πόλη του Osnabrueck ,
- Λειτουργία των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας και διάθεσης Απορριμμάτων των Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου,
- Υπηρεσίες Υποστήριξης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Επισκευής του Ε.Μ.Α. - Άνω Λιόσια Αττικής, δυναμικότητας 253,800 τόνων ετησίως
- Λειτουργία Σταθμού Συμπαράγωγής Ενέργειας αξιοποιούμενου βιοαερίου από τους ΧΥΤΑ Α. Λιοσίων & Φυλής, με δυναμικότητα μονάδας 23,5 MW
- Λειτουργία Σταθμού Συμπαράγωγής Ενέργειας αξιοποιούμενου βιοαερίου από τον ΧΥΤΑ Ταγαράδων, με δυναμικότητα μονάδας 5 MW
- Λειτουργία του Αποτεφρωτήρα νοσοκομειακών αποβλήτων στην περιοχή Α. Λιοσίων
- Λειτουργία μονάδας αποστείρωσης κλινικών αποβλήτων στη Βόλο Μαγνησίας

Εντός του 2018 έληξαν οι κάτωθι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών:

- Εργασίες υποστήριξης λειτουργικών αναγκών στις Ο.Ε.Δ.Α. Φυλής & Δυτ.Αττικής.
- Υπηρεσίες λειτουργίας-συντήρησης των μονάδων επεξεργασίας στραγγισμάτων στις Ο.Ε.Δ.Α. Φυλής και Δυτικής Αττικής.

Μετά την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων η Εταιρεία είτε αυτόνομα ή μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων, προχώρησε η υπογραφή των παρακάτω συμβάσεων:

- Υπογραφή (9.5.2019) 1^{ης} συμπληρωματικής σύμβασης για το έργο «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΥΤΤΑΡΩΝ Β'ΦΑΣΗΣ» αξίας 0,59 εκ. €.
- Υπογραφή έργου «Ίδρυση Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων ΣΜΑ Αθήνας και Όμορων Δήμων στον Ελαιώνα»
- Υπογραφή σύμβασης (11.06.2019) για την υλοποίηση της Δ Φάσης του έργου «Design, build and operate a solid waste disposal facility: A landfill gas recovery and power generation system in the existing Ghabawi Landfill, Amman, Jordan (23/1/2010)» προϋπολογισμού € 8,2 εκατ. το οποίο εκτελείται μέσω του Κοινοπρακτικού σχήματος JV HELECTOR SA - CONSTRUCTION COMPANY CHRISTOPHER D. CONSTANTINIDIS (συμμετοχή ΗΛΕΚΤΩΡ 49%),
- Υπογραφή σύμβασης για το έργο «Παροχή υπηρεσιών για την λειτουργία του ΧΥΤΥ Λευκίμμης»
- Υπογραφή σύμβασης για το έργο «Αποκατάσταση 3 Κυττάρων ΧΥΤΑ Τεμπλονίου» μέσω κοινοπρακτικού σχήματος στο οποίο η ΗΛΕΚΤΩΡ διατηρεί το 52%

Πέραν των ανωτέρω η Εταιρεία έχει προχωρήσει στην κατάθεση προσφορών για τα παρακάτω έργα (αναφέρονται τα βασικότερα εξ αυτών) το αποτέλεσμα των οποίων εκκρεμεί:

- Παροχή υπηρεσιών εκμετάλλευσης βιοαερίου του ΧΥΤΑ Ρόδου
- Request for proposal for the selection of a strategic partner in the field of electricity production from geothermal power plants. Στο συγκεκριμένο διαγωνισμό η εταιρεία έχει αναδειχθεί Υψηλότερος Προσφοροδότης και αναμένει την ανακήρυξη αυτής σε Προσωρινό Ανάδοχο.

- Κατασκευή μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων και ΧΥΤΥ Αμαρίου.
- Μίσθωση, λειτουργία & συντήρηση 2 νέων μονάδων επεξεργασίας στραγγισμάτων του ΧΥΤΑ Μαυροράχης και επισκευή, λειτουργία & συντήρησης των 2 υφιστάμενων μονάδων εξάτμισης.
- Κατασκευή μονάδας μηχανικής διαλογής & κομποστοποίησης του οργανικού κλάσματος στο Δήμο Χερσονήσου-Λειτουργία Μονάδας.
- Λειτουργία κινητής μονάδας μηχανικής ανακύκλωσης & κομποστοποίησης Νομού Ηλείας 2018-2020.
- Επέκταση ΒΕΛ για την υποδοχή των Λυμάτων των Οικισμών Γ΄ Προτεραιότητας Αγρίας και Ν.Αγχιάλου.
- Επίσης επίκειται η υπογραφή της 2^{ης} συμπληρωματικής σύμβασης για το έργο «ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΥΤΤΑΡΩΝ Β΄ΦΑΣΗΣ»

Β. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Παρά τις αντίξοες συνθήκες στην Ελλάδα, το 2018 ήταν για την ΗΛΕΚΤΩΡ μια σχετικά καλή χρονιά λαμβάνοντας υπόψη το αρνητικό οικονομικό περιβάλλον.

Τα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου και της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

- Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου ανήλθαν σε 89,17 εκατ. € αυξημένα κατά 13,33% σε σχέση με τα ενοποιημένα έσοδα ύψους 78,68 εκατ. € του 2017. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην εκτέλεση των νέων συμβάσεων που αναλήφθηκαν το τρέχον και το προηγούμενο έτος και σε μεγάλο βαθμό σε μη επαναλαμβανόμενα έσοδα ήτοι λογιστικοποίηση εσόδων από εργασίες προηγούμενων ετών ύψους € 5,8 εκατ. συνέχεια σχετικής απόφασης του πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών υπ' αριθμόν 1333/2018.
- Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης σε επίπεδο Ομίλου, ανήλθαν σε 13,85 εκ. €, αυξημένα κατά 104,25% σε σχέση με πέρυσι που ήταν 6,78 εκ. €. Τα αποτελέσματα του 2018 έχουν επιβαρυνθεί με πρόβλεψη για ποσά 1,1εκ.€ που αφορούν τόκους και κεφάλαιο από πρόβλεψη αποζημιώσεων στα πλαίσια διαιτητικής διαδικασίας επί της οποίας έχει κατατεθεί έφεση ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, ενώ αντίθετα έχουν επηρεαστεί θετικά από το ποσό 5,8 εκ.€ που επιδικάστηκε υπέρ της εταιρίας από υπερσυμβατικές εργασίες παρελθόντων ετών, όπως προαναφέρθηκε ανωτέρω.
- Τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου ανήλθαν σε 14,85 εκ. € αυξημένα κατά 159,60% σε σχέση με τα 5,72 εκ. € της προηγούμενης χρήσης 2017.
- Τα καθαρά κέρδη χρήσης (μετά από φόρους) του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 8,62 εκ. € (2017: κέρδη 1,72 εκ. €) και της Εταιρείας σε κέρδη 8,89 εκ. € (2017: ζημίες 4,34 εκ. €). Σημειώνεται ότι η ζημία του 2017 είναι αποτέλεσμα της αντιστροφής κερδοφορίας κατασκευαστικών συμβολαίων και της εγγραφής προβλέψεων αποζημιώσεων στα πλαίσια διαιτητικής διαδικασίας επί της οποίας έχει κατατεθεί έφεση ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων ενώ τα κέρδη του 2018 είναι αυξημένα κατά το ποσό των 5,8 εκ. € που επιδικάστηκε υπέρ της εταιρίας από υπερσυμβατικές εργασίες παρελθόντων ετών όπως προαναφέρθηκε.
- Τα ίδια κεφάλαια σε επίπεδο Εταιρείας, συνέπεια των κερδών που πραγματοποιήθηκαν το τρέχον έτος 2018, αυξήθηκαν από 79,76 εκ. € σε 88,64 εκ. €. Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου (εξαιρώντας το ποσό που αναλογεί στις μη ελέγχουσες συμμετοχές) αυξήθηκαν από 91,78 εκ. € σε 98,28 εκ. €. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην κερδοφορία της οικονομικής χρήσης, όπως αναλύθηκε παραπάνω, καθώς και σε προσαρμογές της καθαρής θέσης από συναλλαγματικές κλπ διαφορές.
- Ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός σε ενοποιημένη βάση αυξήθηκε από 1,96 εκ. € σε 2,38 εκ. € και αποτελείται από τις δόσεις των επόμενων 12 μηνών των μακροπρόθεσμων δανείων που έχουν συναφθεί για την εξυπηρέτηση των επενδυτικών σχεδίων των επί μέρους εταιριών του ομίλου. Ο μακροπρόθεσμος δανεισμός μειώθηκε από 3,63 εκ. € σε 2,85 εκ. €, λόγω της αποπληρωμής των τακτών δόσεων δανείων που είχαν συναφθεί για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων θυγατρικών εταιριών.

Ο καθαρός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017 παρουσιάζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

	Ενοποιημένα Στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων	5.232	5.585
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(47.402)	(26.996)
Καθαρός Δανεισμός / (Διαθέσιμα)	(42.170)	(21.411)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	106.817	101.867
Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων	64.647	80.456
Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης	-	-

Ο υπολογισμός του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης την 31.12.2018 και την 31.12.2017 δεν έχει εφαρμογή καθώς ο Όμιλος διαθέτει καθαρά διαθέσιμα. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) προς το σύνολο των κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

- Οι καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες σε επίπεδο μητρικής ανήλθαν σε 0,47 εκ. € (εισορή) ενώ σε ενοποιημένη βάση ανήλθαν σε 23,42 εκ. € (εισορή). Για το 2017 τα αντίστοιχα ποσά ήταν 3,44 εκ. € (εκροή) για την Μητρική και 5,94 εκ. € για τον Όμιλο (εισορή).

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΙΣ 31.12.2018

1. Την 21 Μαΐου 2019, η Εταιρεία προχώρησε στην εξαγορά του υπολοίπου 50% της συγγενούς εταιρείας ΕΠΑΔΥΜ Α.Ε. από τη συνδεδεμένη εταιρεία «ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» έναντι αντιτίματος συνολικού ύψους € 9.565.001,05.
2. Την 28 Μαΐου 2019 πραγματοποιήθηκε η αγορά του 75% της Εταιρείας Ανακύκλωση Στερεών Αποβλήτων ΑΕ με διακριτικό τίτλο ASA RECYCLE έναντι ποσού € 4.275.000.
3. Με το από 28 Ιουνίου 2019 Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου η Εταιρεία συμμετέχει ως Ομολογιούχος σε ομολογιακό δάνειο έκδοσης της συνδεδεμένης εταιρείας «ΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» συνολικού ύψους € 5.000.000.

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Α. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ο κλάδος του Περιβάλλοντος εξακολουθεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η υποχρέωση της Ελλάδας να προσαρμοστεί στις επιταγές της ΕΕ ως προς τη διαχείριση απορριμμάτων, τα πρόστιμα που επιβάλλονται στη χώρα μας για τη διατήρηση παράνομων χωματερών, καθώς και οι ανορθόδοξες και ακριβές λύσεις που υιοθετούνται λόγω ανυπαρξίας ενός γενικότερου σχεδιασμού αποτελούν παράγοντες που καθιστούν επιβεβλημένη την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων και άρα την ανάπτυξη του κλάδου στο εσωτερικό της χώρας.

Στο εξωτερικό η ΗΛΕΚΤΩΡ στοχεύει στην διεύρυνση των εργασιών της στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει εκτός από την Γερμανία, τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής.

Το τρέχον ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΗΛΕΚΤΩΡ από κατασκευαστικά έργα και συμβάσεις (περιλαμβανομένων και αυτών που υπογράφηκαν μετά την 31.12.2018) ανέρχεται σε € 68,2 εκατ..

B. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Η ανάγκη αναβάθμισης των εγχώριων υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων είναι αναμφισβήτητη, όμως αλλαγές στο σχεδιασμό υλοποίησης νέων έργων διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα έχουν επηρεάσει αρνητικά το χρονοδιάγραμμα δημοπράτησης νέων έργων στην Ελλάδα. Σημειώνεται πάντως ότι τα διαθέσιμα κεφάλαια ΕΣΠΑ 2014-2020 για έργα διαχείρισης απορριμμάτων υπολείπονται των συνολικών απαιτούμενων επενδύσεων που εκτιμώνται σε περίπου € 1,5 δις, άνευ σαφούς ένδειξης πώς θα καλυφθεί το χρηματοδοτικό κενό.

Επιπρόσθετα, η δύσκολη οικονομική συγκυρία και η περιορισμένη ρευστότητα από τις τράπεζες καθιστούν ακριβότερη και δυσχερέστερη τη χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων στον τομέα του περιβάλλοντος.

Τέλος, οι αντιδράσεις από τις τοπικές κοινωνίες και οι προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τους ΧΥΤΑ και τα εργοστάσια επεξεργασίας απορριμμάτων είναι άλλος ένας μεγάλος κίνδυνος για τον κλάδο, όπως επίσης και οι χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

Στόχος της Διοίκησης του Ομίλου είναι η ανάδειξή του σε έναν από τους κορυφαίους περιφερειακούς Ομίλους στον τομέα της κατασκευής, με έμφαση σε περιβαλλοντικά τεχνικά έργα (ΧΥΤΑ), και της διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων με την παραγωγή ποιοτικών έργων και υπηρεσιών.

Εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων είναι η μακρόχρονη εμπειρία και η άρτια τεχνογνωσία στους τομείς δραστηριοποίησής του, η καινοτομία, το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, και η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Ο Όμιλος βασίζεται ιδιαίτερα στο ανθρώπινο δυναμικό του για την επίτευξη των εταιρικών του στόχων. Ο Όμιλος έχει δημιουργήσει ένα ασφαλές και δίκαιο περιβάλλον εργασίας, τηρώντας τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, προσφέρει ικανοποιητικές αμοιβές και παροχές καθώς και πρόσθετη ασφαλιστική νοσοκομειακή κάλυψη.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί το καλύτερο δυνατό επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού ο Όμιλος έχει θεσπίσει διαδικασίες επιλογής, επιμόρφωσης, αξιολόγησης και ανταμοιβής του προσωπικού του.

Ο Όμιλος στις 31.12.2018 απασχολούσε 626 άτομα (762 άτομα το 2017) και η Εταιρεία 450 άτομα (457 άτομα το 2017). Για τον Όμιλο, το 86,10% του προσωπικού εργάζεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας και αντίστοιχα για την Εταιρεία το ποσοστό αυτό είναι 83,78% .

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ο Όμιλος επιδιώκει την προστασία και το σεβασμό στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητές του. Τόσο στη μητρική όσο και στις θυγατρικές εταιρείες υιοθετούνται οι αρχές της αειφόρου ανάπτυξης. Ως εκ τούτου ο Όμιλος στοχεύει στην ανάληψη πρωτοβουλιών για την προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας και στην ανάπτυξη φιλικών τεχνολογιών προς το περιβάλλον. Ο Όμιλος εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης εξασφαλίζοντας τη νομοθετική συμμόρφωση και τον περιβαλλοντικό έλεγχο των έργων και δραστηριοτήτων του. Στο παραπάνω πλαίσιο η Εταιρεία έχει πιστοποιηθεί κατά ISO 14001.

Οι περιβαλλοντικές δράσεις του Ομίλου αφορούν στον περιορισμό των παραγόμενων αποβλήτων, στην επαναχρησιμοποίηση, στη διαχείριση αποβλήτων, στην ανακύκλωση, στη χρήση φιλικότερων προς το περιβάλλον υλικών, στη χρήση ΑΠΕ, στην εξοικονόμηση φυσικών πόρων, στη χρήση νέας τεχνολογίας φιλικής προς το περιβάλλον, κλπ.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι

χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τις εμπορικές απαιτήσεις, τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, τους προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και το δανεισμό.

ΛΟΙΠΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Χρέογραφα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία την 31.12.2018 είχαν στην κατοχή τους μετοχές συνολικής αξίας € 164.425.

2. Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία την 31.12.2018 διατηρεί 2 υποκαταστήματα σε Σλοβενία και Κροατία, τα αποτελέσματα των οποίων περιλαμβάνονται στις παρούσες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

3. Τομέας έρευνας και ανάπτυξης

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν διενεργούν έξοδα έρευνας και ανάπτυξης.

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Ο Όμιλος ελέγχεται από τη «ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.» (εγκατεστημένη στην Ελλάδα), η οποία κατέχει το 94,44% των μετοχών της μητρικής εταιρείας. Το υπόλοιπο ποσοστό το 5,56% των μετοχών κατέχει η εταιρία ARESA Management Limited.

Οι κατωτέρω συναλλαγές, αφορούν συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-17</u>	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-17</u>
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	8.276	6.431	12.656	13.777
Πωλήσεις προς θυγατρικές	-	-	10.719	11.445
Πωλήσεις προς συγγενείς	6.725	3.990	517	343
Πωλήσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.552	2.440	1.419	1.989
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	2.405	2.916	1.361	1.416
Αγορές από θυγατρικές	-	-	1.361	1.416
Αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.405	2.916	-	-
γ) Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	408	185	373	115
δ) Έσοδα από μερίσματα	-	-	4.369	770
ε) Υπόλοιπα τέλους χρήσης (Απαιτήσεις)	6.128	2.241	14.022	11.264

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Απαιτήσεις από θυγατρικές	-	-	13.983	11.171
	Απαιτήσεις από συγγενείς	1.010	93	40	93
	Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	5.117	2.148	-	-
	Υπόλοιπα τέλους χρήσης				
στ)	(Υποχρεώσεις)	618	562	2.081	3.113
	Υποχρεώσεις προς θυγατρικές	-	-	2.081	3.113
	Υποχρεώσεις προς συγγενείς	-	-	-	-
	Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	618	562	-	-
	Απαιτήσεις από διευθυντικά				
ζ)	στελέχη και μέλη της διοίκησης	-	-	-	-
	Υποχρεώσεις προς τα				
ζ)	διευθυντικά στελέχη και μέλη				
	της διοίκησης	18	18	-	-
η)	Μερίσματα εισπρακτέα	-	-	5.316	2.756

Μετά την ανωτέρω επισκόπηση των λειτουργικών και χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων και τις επεξηγήσεις ως εντεταλμένη Διοίκηση, σας καλούμε κύριοι Μέτοχοι να εγκρίνετε τις Οικονομικές Καταστάσεις της Χρήσης 2018 και την έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που τις συνοδεύουν και να απαλλάξετε τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ατομικά και το Διοικητικό Συμβούλιο ως σύνολο, καθώς και τον Ορκωτό Ελεγκτή, από κάθε ευθύνη για αποζημίωση για την εταιρική χρήση 2018.

Αθήνα, 26 Αυγούστου 2019

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Δ/νων Σύμβουλος

 Χαράλαμπος Σοφιανός

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (Εταιρεία ή/και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχο μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2018 αντιστοιχούν στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχο μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

ΠραισγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Αθήνα, 28 Αυγούστου 2019
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Φώτης Σμυρνής
ΑΜ ΣΟΕΛ 52861

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματα πάγια	5	36.152	36.900	2.172	2.802
Αυλα περιουσιακά στοιχεία	6	5.042	7.480	7	11
Επενδύσεις σε θυγατρικές	7	-	-	25.647	21.647
Επενδύσεις σε συγγενείς	8	5.567	4.841	5.473	5.473
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	10	-	273	-	273
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	10	164	-	164	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	20	1.927	3.221	2.364	3.570
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	13	8.523	7.299	8.796	16.547
		<u>57.375</u>	<u>60.014</u>	<u>44.623</u>	<u>50.323</u>
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	12	1.251	782	125	125
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	13	56.154	64.550	41.714	31.351
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	10	-	4.618	-	3.640
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	15	47.402	26.996	23.950	14.829
		<u>104.807</u>	<u>96.946</u>	<u>65.789</u>	<u>49.945</u>
Σύνολο ενεργητικού		<u>162.182</u>	<u>156.960</u>	<u>110.412</u>	<u>100.268</u>
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους					
Μετοχικό κεφάλαιο	16	2.010	2.010	2.010	2.010
Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	16	5.216	5.216	5.216	5.216
Λοιπά αποθεματικά	17	6.700	6.422	4.733	4.689
Κέρδη εις νέον		84.355	78.132	76.685	67.840
		<u>98.281</u>	<u>91.780</u>	<u>88.644</u>	<u>79.755</u>
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		8.536	10.087	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		<u>106.817</u>	<u>101.867</u>	<u>88.644</u>	<u>79.755</u>
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια Μακροπρόθεσμα	18	2.850	3.625	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	20	4.288	4.261	-	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	21	538	453	371	335
Επιχορηγήσεις	22	7.454	8.301	-	90
Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία	11	106	263	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	19	561	1.388	-	-
Λοιπές προβλέψεις μακροπρόθεσμες	23	1.535	1.948	633	633
		<u>17.332</u>	<u>20.239</u>	<u>1.004</u>	<u>1.058</u>
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	19	18.229	18.993	11.150	10.824
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις (φόρος εισοδήματος)		2.581	1.676	1.313	402
Δάνεια βραχυπρόθεσμα	18	2.382	1.960	1.926	1.854
Μερίσματα πληρωτέα		8.466	5.932	-	-
Λοιπές προβλέψεις βραχυπρόθεσμες	23	6.375	6.293	6.375	6.375
		<u>38.033</u>	<u>34.854</u>	<u>20.764</u>	<u>19.455</u>
Σύνολο υποχρεώσεων		<u>55.365</u>	<u>55.093</u>	<u>21.768</u>	<u>20.513</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		<u>162.182</u>	<u>156.960</u>	<u>110.412</u>	<u>100.268</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Αποτελεσμάτων

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		12 μήνες έως		12 μήνες έως	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις		89.171	78.681	48.753	39.834
Κόστος πωληθέντων	24	(65.803)	(66.902)	(32.178)	(36.677)
Μικτό κέρδος		23.368	11.780	16.575	3.157
Έξοδα διάθεσης	24	(2.364)	(2.186)	(2.292)	(2.140)
Έξοδα διοίκησης	24	(6.889)	(5.698)	(3.025)	(2.769)
Λοιπά έσοδα	25	1.589	1.188	1.068	425
Λοιπά κέρδη / (ζημιές) - καθαρά	25	(1.858)	1.696	(3.320)	(1.970)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		13.846	6.779	9.006	(3.296)
Έσοδα από μερίσματα		-	-	4.370	770
Κέρδη / (ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις	8	722	(307)	-	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	26	1.421	853	1.233	858
Χρηματοοικονομικά έξοδα	26	(1.141)	(1.606)	(839)	(1.004)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		14.848	5.719	13.770	(2.672)
Φόρος εισοδήματος	28	(6.227)	(4.002)	(4.884)	(1.667)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης		8.621	1.717	8.886	(4.339)
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		6.351	(163)	8.886	(4.339)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		2.270	1.880	-	-
		8.621	1.717	8.886	(4.339)

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		12 μήνες έως		12 μήνες έως	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
A. Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	34	20.350	12.249	14.078	(1.889)
B. Αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	34	20.350	9.207	14.078	(746)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		12 μήνες έως		12 μήνες έως	
		31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) χρήσης		8.621	1.717	8.886	(4.339)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα					
Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Συναλλαγματικές διαφορές	17	137	139	132	131
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση	17	-	(62)	-	(103)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	17	157	223	-	-
Λοιπά	17	1	3	1	50
		295	303	133	78
Στοιχεία που δεν ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα					
Αναλογιστικές ζημίες	17	(24)	41	(12)	32
Έξοδα Αυξήσεων Μετοχικού Κεφαλαίου		-	(14)	-	-
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	17	(122)	-	(118)	-
		(146)	27	(130)	32
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)		149	330	3	110
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) χρήσης		8.770	2.047	8.889	(4.229)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) χρήσης αποδιδόμενα σε::					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		6.500	164	8.889	(4.229)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		2.270	1.883	-	-
		8.770	2.047	8.889	(4.229)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Ενοποιημένα στοιχεία**Ενοποιημένα στοιχεία**

Σημ.	Αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες της μητρικής						Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων
	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό υπέρ το άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Τόκους Μετοχών	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο		
1 Ιανουαρίου 2017	2.010	5.216	6.004	-	78.386	91.616	8.484	100.100
Καθαρή (ζημία) / κέρδος χρήσης	-	-	-	-	(163)	(163)	1.880	1.717
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	-	-
17 Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	139	-	-	139	-	139
Μεταβολή αξίας διαθέσιμων προς πώληση	-	-	(62)	-	-	(62)	-	(62)
17 Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	223	-	-	223	-	223
17 Αναλογιστικές ζημίες	-	-	38	-	-	38	3	41
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	(14)	(14)	-	(14)
Λοιπά	-	-	3	-	-	3	-	3
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	341	-	(14)	327	3	330
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) χρήσης	-	-	341	-	(177)	164	1.883	2.047
Μεταφορά (από) / σε αποθεματικά	-	-	77	-	(77)	-	-	-
Διανομή Μέρισματος	-	-	-	-	-	-	(280)	(280)
31 Δεκεμβρίου 2017	2.010	5.216	6.422	-	78.132	91.780	10.087	101.867
1 Ιανουαρίου 2018	2.010	5.216	6.422	-	78.132	91.780	10.087	101.867
Καθαρό κέρδος χρήσης	-	-	-	-	6.351	6.351	2.270	8.621
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	-	-	-	-	-
17 Συναλλαγματικές διαφορές	-	-	137	-	-	137	-	137
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	(122)	-	-	(122)	-	(122)
17 Μεταβολή αξίας αντιστάθμισης ταμειακών ροών	-	-	157	-	-	157	-	157
17 Αναλογιστικές ζημίες	-	-	(23)	-	-	(23)	(1)	(24)
Λοιπά	-	-	1	-	-	1	-	1
Λοιπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) χρήσης (μετά από φόρους)	-	-	150	-	-	150	(1)	149
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης	-	-	150	-	6.351	6.501	2.270	8.770
Μεταφορά (από) / σε αποθεματικά	-	-	128	-	(128)	-	-	-
Διανομή Μέρισματος	-	-	-	-	-	-	(3.820)	(3.820)
31 Δεκεμβρίου 2018	2.010	5.216	6.700	-	84.355	98.281	8.536	106.817

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων – Στοιχεία Εταιρείας

Εταιρικά στοιχεία

		Μετοχικό	Αποθεματικό	Λοιπά	Αποτελέσματα	Σύνολο Ιδίων
	Σημ.	κεφάλαιο	υπέρ το	αποθεματικά	εις νέον	Κεφαλαίων
			άρτιο			
1 Ιανουαρίου 2017		2.010	5.216	4.579	72.179	83.984
Καθαρό κέρδος χρήσης		-	-	-	(4.339)	(4.339)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Συναλλαγματικές διαφορές	17	-	-	131	-	131
Μεταβολή αξίας διαθεσίμων προς πώληση	17	-	-	(103)	-	(103)
Αναλογιστικά κέρδη	17	-	-	32	-	32
Λοιπά		-	-	50	-	50
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)		-	-	110	-	110
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα / (ζημιές) χρήσης		-	-	110	(4.339)	(4.229)
31 Δεκεμβρίου 2017		2.010	5.216	4.689	67.840	79.755
1 Ιανουαρίου 2018		2.010	5.216	4.689	67.840	79.755
Καθαρά κέρδη χρήσης		-	-	-	8.886	8.886
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						
Συναλλαγματικές διαφορές	17	-	-	132	-	132
Μεταβολή εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	17	-	-	(118)	-	(118)
Αναλογιστικές ζημιές	17	-	-	(12)	-	(12)
Λοιπά		-	-	1	-	1
Λοιπές συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)		-	-	3	-	3
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα χρήσης		-	-	3	8.886	8.889
Μεταφορά (από) / σε αποθεματικά	17	-	-	41	(41)	-
31 Δεκεμβρίου 2018		2.010	5.216	4.733	76.685	88.644

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017	01.01.2018- 31.12.2018	01.01.2017- 31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
	Καθαρές ταμειακές ροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες			
29	23.417	5.940	471	(3.437)
	Καταβληθέντες τόκοι			
	(1.429)	(1.342)	(769)	(932)
	Καταβληθείς φόρος εισοδήματος			
	(1.464)	3.214	(118)	3.807
	Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)			
	20.524	7.812	(416)	(562)
Επενδυτικές δραστηριότητες				
	Αγορές ενσώματων παγίων			
	(3.683)	(1.692)	(307)	(188)
	Αγορές άυλων περιουσιακών στοιχείων			
	(2)	(31)	(1)	(5)
	Πωλήσεις ενσώματων παγίων			
	692	276	300	2
	Μερίσματα εισπραχθέντα			
	20	-	1.820	3.722
	Αγορά θυγατρικών & αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών			
7	-	-	(4.525)	(1.250)
	Πώληση Κ/Ξ			
	2	-	2	225
	Αγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση			
10	-	-	-	(341)
	Πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση			
10	-	8.076	-	8.030
	Πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε ελόγη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων			
10	4.605	-	3.631	-
	Τόκοι που εισπράχθηκαν			
	1.180	121	887	103
	Εισπράξεις από αποπληρωμές δανείων συνδεδεμένων μερών			
	44	-	8.050	2.450
	Δάνεια χορηγηθέντα σε συνδεδεμένα μέρη			
	(160)	-	(320)	(5.173)
	Εισπράξεις από χορηγηθέντα δάνεια			
	-	2.450	-	-
	Σύνολο εισροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)			
	2.698	9.200	9.537	7.575
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
	Μερίσματα πληρωθέντα			
	(1.238)	(2.591)	-	-
	Καταβληθείς φόρος μερισμάτων			
	(48)	(43)	-	-
	Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια			
	1.002	372	-	-
	Εξοφλήσεις δανείων			
	(2.216)	(1.902)	-	-
	Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων (χρεολύσια)			
	(316)	(196)	-	-
	Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου της ΕΛΑΔΥΜ			
	-	(14)	-	-
	Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών σε τρίτους			
	-	(489)	-	-
	Σύνολο εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)			
	(2.816)	(4.864)	-	-
	Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α)+(β)+(γ)			
	20.406	12.148	9.121	7.013
	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης			
15	26.996	14.848	14.829	7.816
	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης			
15	47.402	26.996	23.950	14.829

Οι σημειώσεις στις σελίδες 23 έως 86 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

1 Γενικές πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις της ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. (η «Εταιρεία») και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών της (μαζί ο «Όμιλος»), για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»).

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στους κλάδους των κατασκευών με έμφαση σε περιβαλλοντικά τεχνικά έργα (ΧΥΤΑ), και της διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, Κροατία, Σλοβενία, Βουλγαρία, Γερμανία, Σκόπια, Κύπρο και Ιορδανία.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία της είναι στην οδό Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής. Η Εταιρεία ίδρυσε τον Ιούνιο του 2012 υποκατάστημα στην Ρίεκα της Κροατίας με σκοπό την εκτέλεση και την εξυπηρέτηση των αναληφθέντων έργων. Επίσης, ίδρυσε τον Ιανουάριο 2014 υποκατάστημα στη Λιουμπλιάνα της Σλοβενίας.

Η Εταιρεία αποτελεί θυγατρική της εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε., εισηγμένης στο ΧΑ, η οποία κατέχει το 94,44% ως μέτοχος της Εταιρείας.

Οι οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 26 Αυγούστου 2019, και τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση διαδικτύου της Εταιρείας: www.helector.gr.

2 Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

Οι παρούσες ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τον κανόνα του ιστορικού κόστους εκτός από ορισμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένων και των παραγώγων), τα οποία έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη αξία τους.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσης από την Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών που έχουν υιοθετηθεί. Οι περιοχές που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό κρίσης ή πολυπλοκότητας, ή όπου υποθέσεις και εκτιμήσεις επηρεάζουν σημαντικά τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

2.1.1 Συνέχιση Δραστηριότητας

Οι οικονομικές καταστάσεις της 31 Δεκεμβρίου 2018 προετοιμάζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και παρουσιάζουν εύλογα την χρηματοοικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές του Ομίλου με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.1.2 Μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα

Μετά την ολοκλήρωση του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, τα σημάδια σταδιακής ανάκαμψης της Ελληνικής οικονομίας συνεχίζονται, αν και παρατηρούνται μειωμένα σε σχέση με τις αντίστοιχες προβλέψεις των αρμοδίων αρχών, με το ΑΕΠ να αυξάνεται κατά 1,9% το 2018 (σε πραγματικούς όρους, έτος αναφοράς 2010), από 1,5% το 2017, σύμφωνα με τα πρώτα, προσωρινά στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η ανάπτυξη αυτή οφείλεται κυρίως στις αυξημένες κατά 8,7% εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών. Αναμένεται αυτή η τάση να συνεχιστεί το 2019, και να υποστηριχθεί από αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος και της απασχόλησης. Αντιθέτως, οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου μειώθηκαν σημαντικά (-12% ετησίως) μετά από μια διετία ικανοποιητικής αύξησης.

Οι αποδόσεις των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου αν και συνεχίζουν να διαμορφώνονται κοντά στα προ κρίσης επίπεδα, παραμένουν υψηλά σε σχέση με άλλες χώρες του ευρωπαϊκού νότου και παρουσιάζουν υψηλή μεταβλητότητα. Εκτιμάται ότι η Ελλάδα θα συνεχίσει να δανείζεται από τις διεθνείς αγορές με την έκδοση ομολόγων, όπως έγινε το Μάρτιο του 2019 με την έκδοση 10ετούς ομολόγου που έτυχε μεγάλης ζήτησης. Ωστόσο, η δημοσιονομική πειθαρχία και η συνέχιση των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων είναι απαραίτητες παράμετροι για να βελτιωθούν οι αποδόσεις και άρα το χρηματοδοτικό κόστος του Ελληνικού Δημοσίου.

Το 2019 είναι ένα κρίσιμο έτος για την περαιτέρω βελτίωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα. Όμως, η αύξηση της μεταβλητότητας διεθνώς, η τάση προς αύξηση του εμπορικού προστατευτισμού, αλλά και οι συνεχιζόμενες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας αποτελούν σημαντικούς κινδύνους και αβεβαιότητες που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την οικονομία. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι και το 2019 θα είναι μια χρονιά προκλήσεων για την ελληνική οικονομία και κατά συνέπεια για τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Η Διοίκηση αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις στον Όμιλο και στην Εταιρεία, προκειμένου να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.

2.2 Νέα πρότυπα, διερμηνείες και τροποποίηση υφιστάμενων προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασισμένη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη Σημείωση 2.3.

ΔΠΧΑ 15 «Εσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκρισιμότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στη Σημείωση 2.3.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) “Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Κατά τη μετάβαση, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υφιστάμενες λειτουργικές μισθώσεις (Σημείωση 30) θα προεξοφληθούν χρησιμοποιώντας το σχετικό επιτόκιο προεξόφλησης (incremental borrowing rate). Η παρούσα αξία που θα προκύψει θα αναγνωριστεί ως υποχρέωση από μισθώσεις. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων θα επιμετρηθούν ισόποσα με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένα κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.

Οι πληρωμές μισθωμάτων του Ομίλου σχετίζονται κυρίως με μισθώσεις κτιρίων, μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβάσεις λειτουργικών μισθώσεων - οι οποίες, σύμφωνα με το ισχύον πρότυπο, πρέπει να γνωστοποιούνται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (Σημείωση 30) - θα εμφανίζονται ως περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης και υποχρεώσεις από μισθώσεις στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης. Ως εκ τούτου, αναμένεται σημαντική αύξηση στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά την πρώτη εφαρμογή, λόγω της κεφαλαιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων με δικαίωμα χρήσης και την αναγνώριση των αντίστοιχων υποχρεώσεων. Η αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις θα οδηγήσει σε αντίστοιχη αύξηση του καθαρού δανεισμού. Επίσης, το λειτουργικό κόστος της μίσθωσης αντικαθίσταται με το κόστος απόσβεσης για τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και έξοδο τόκου επί των υποχρεώσεων που απορρέουν. Αυτό θα οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση των «Λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων». Στην κατάσταση ταμειακών ροών, το μέρος της αποπληρωμής μισθωμάτων που αφορά κεφάλαιο αναμένεται να μειώσει τις καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες και δεν θα περιλαμβάνεται πλέον στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες. Μόνο το μέρος της αποπληρωμής μισθωμάτων που αφορά τόκους μίσθωσης θα εξακολουθήσει να περιλαμβάνεται στις καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες, το σύνολο των οποίων θα αυξηθεί.

Βάσει των ανωτέρω, ο Όμιλος προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 την 1 Ιανουαρίου 2019 καθώς και στην εκτιμώμενη επίπτωση στην ενοποιημένη και εταιρική κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης 2019.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Για τις ανειλημμένες υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις ο Όμιλος προβλέπει ότι θα αναγνωρίσει την 1 Ιανουαρίου 2019 δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεις από μισθώσεις της τάξης των € 5 εκ. Η καθαρή θέση του Ομίλου δεν θα επηρεαστεί ουσιαστικά.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το πρότυπο από την υποχρεωτική ημερομηνία υιοθέτησής του την 1η Ιανουαρίου 2019. Προτίθεται να εφαρμόσει την απλοποιημένη μέθοδο μετάβασης και δεν θα επαναδιατυπώσει τα συγκριτικά ποσά για το έτος πριν από την πρώτη υιοθέτηση του προτύπου. Επίσης, προτίθενται να χρησιμοποιήσει τις εξαιρέσεις του προτύπου για τα συμβόλαια μίσθωσης, που έχουν διάρκεια 12 μήνες από την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής τους, για συμβόλαια μίσθωσης που το μισθωμένο στοιχείο του ενεργητικού είναι χαμηλής αξίας και για συμβόλαια που είναι βραχυπρόθεσμα.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) “Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός του ουσιώδους” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 “Από κοινού συμφωνίες”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 “Κόστος δανεισμού”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

2.3 Μεταβολές στις λογιστικές αρχές

Ο Όμιλος εφάρμοσε, για πρώτη φορά, το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες» και το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με τη μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης (δηλαδή την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση), με την επίδραση της εφαρμογής αυτών των Προτύπων να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής (δηλαδή την 1η Ιανουαρίου 2018). Αντίστοιχα, οι πληροφορίες που αφορούν στη χρήση 2017 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί, δηλαδή αποτυπώνονται σύμφωνα με τα προηγούμενα πρότυπα, το ΔΛΠ 18, το ΔΛΠ 11, το ΔΛΠ 39 και τις σχετικές διερμηνείες. Η μητρική εταιρεία δεν επηρεάστηκε από την εφαρμογή των ΔΠΧΑ 9 και 15.

Η φύση και η επίδραση αυτών των αλλαγών παρουσιάζονται παρακάτω.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και τις συναφείς διερμηνείες και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προέρχονται από συμβάσεις με πελάτες, εκτός αν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες:

1. Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν ή ενόσω μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει την υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας το χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Ως έσοδο ορίζεται το ποσό το οποίο μια οικονομική οντότητα αναμένει να δικαιούται ως αντάλλαγμα για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που μεταβίβασε σε έναν πελάτη, εκτός από τα ποσά που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων). Τα μεταβλητά ποσά περιλαμβάνονται στο τίμημα και υπολογίζονται είτε με τη μέθοδο της «αναμενόμενης αξίας» είτε με τη μέθοδο του «πιο πιθανού ποσού».

Τα έσοδα από την παροχή των υπηρεσιών αναγνωρίζονται την λογιστική περίοδο την οποία οι υπηρεσίες παρέχονται και επιμετρώνται σύμφωνα με την φύση των υπηρεσιών που παρέχονται, χρησιμοποιώντας είτε μεθόδους εκρών (“output methods”) είτε μεθόδους εισροών (“input methods”).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η απαίτηση από τον πελάτη αναγνωρίζεται όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει η οικονομική οντότητα το τίμημα για τις εκτελεσμένες υποχρεώσεις της σύμβασης προς τον πελάτη.

Το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» τέθηκε σε ισχύ για τον Όμιλο και την Εταιρεία από την 1^η Ιανουαρίου 2018. Ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν την τροποποιημένη αναδρομική μέθοδο (“modified retrospective method”) κατά την πρώτη εφαρμογή με αναγνώριση της επίδρασης από τη μετάβαση σωρευτικά στα «Αποτελέσματα εις νέον» χωρίς την επαναδιατύπωση των συγκριτικών στοιχείων. Ωστόσο, σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε από τη Διοίκηση, ο Όμιλος και η Εταιρεία έκριναν ότι η υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν έχει καμία επίδραση στα κέρδη και στη χρηματοοικονομική θέση δεδομένου ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές σε σχέση με τρέχουσα λογιστική πολιτική και λογιστικοποίηση εσόδου. Επομένως, δεν έγινε καμία προσαρμογή στα «Αποτελέσματα εις νέον» την 1^η Ιανουαρίου 2018. Οι απαιτήσεις από πελάτες συμβολαίων πλέον εμφανίζονται ως «Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία» στο κονδύλι «Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις» και οι υποχρεώσεις προς πελάτες συμβολαίων πλέον εμφανίζονται ως «Συμβατικές υποχρεώσεις» στο κονδύλι «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις».

Έσοδα από κατασκευαστικά συμβόλαια και συμβόλαια παροχής υπηρεσιών

Οι συμβάσεις με πελάτες της κατηγορίας αυτής αφορούν κυρίως στην κατασκευή ή συντήρηση δημοσίων έργων (βιολογικοί καθαρισμοί, μονάδες διαχείρισης απορριμμάτων).

Πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15, ο Όμιλος αναγνώριζε το έσοδο από κατασκευαστικά συμβόλαια με βάση το ΔΛΠ 11 κατά τη διάρκεια του συμβολαίου. Για τον καθορισμό του ποσού του εσόδου και εξόδου που αναγνωριζόταν σε κάθε περίοδο ο Όμιλος χρησιμοποιούσε τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης. Το στάδιο της ολοκλήρωσης υπολογιζόταν βάσει των εξόδων που έχουν πραγματοποιηθεί από την ημερομηνία του ισολογισμού σε σχέση με τα συνολικά εκτιμώμενα έξοδα για κάθε συμβόλαιο.

Στα πλαίσια της αξιολόγησης της Διοίκησης αναφορικά με την επίδραση του ΔΠΧΑ 15, εξετάστηκαν οι πιο σημαντικές σε αξία συμβάσεις των έργων που ήταν σε εξέλιξη στην αρχή της τρέχουσας περιόδου καθώς και οι νέες συμβάσεις έργων που ξεκίνησαν μέσα στην περίοδο. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε επιβεβαιώνουν το συμπέρασμα ότι το ΔΠΧΑ 15 δεν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο ισχύον μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων.

Πιο συγκεκριμένα, από την ανάλυση προέκυψαν τα ακόλουθα:

- Κάθε ένα κατασκευαστικό συμβόλαιο περιλαμβάνει μια μοναδική υποχρέωση για τον κατασκευαστή. Ακόμα και στις περιπτώσεις συμβολαίων που περιλαμβάνουν τόσο τον σχεδιασμό όσο και την κατασκευή ενός έργου, η υποχρέωση του κατασκευαστή είναι κατ'ουσίαν μία καθώς η υπόσχεση του προς τον πελάτη είναι η παράδοση ενός έργου του οποίου τα αγαθά και υπηρεσίες αποτελούν επιμέρους συστατικά.
- Τα συμβατικά έσοδα θα συνεχίσουν να αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της σύμβασης, χρησιμοποιώντας μια μέθοδο υπολογισμού του εσόδου από κατασκευαστικά συμβόλαια παρόμοια με τη μέθοδο της ποσοστιαίας ολοκλήρωσης.
- Το ΔΠΧΑ 15 απαιτεί την αναγνώριση τυχόν μεταβλητού τιμήματος, δηλαδή αξιώσεων από κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης, bonus επιβράβευσης, συμπληρωματικών εργασιών, μόνο στο βαθμό που είναι εξαιρετικά πιθανό (highly probable) ότι τα έσοδα αυτά δεν θα αντιστραφούν στο μέλλον. Στην διαδικασία αξιολόγησης της πιθανότητας ανάκτησης του μεταβλητού τιμήματος, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η προηγούμενη εμπειρία προσαρμοσμένη στις συνθήκες των υφιστάμενων συμβολαίων. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 11 οι πρόσθετες αξιώσεις και οι συμπληρωματικές εργασίες αναγνωρίζονται όταν ήταν η έγκρισή τους από τον πελάτη θεωρείται πιθανή (probable) και η επιμέτρησή τους είναι αξιόπιστη. Οι προϋποθέσεις που θέτει το νέο πρότυπο για την αναγνώριση των πρόσθετων αξιώσεων είναι συνεπείς με την ισχύουσα πολιτική του Ομίλου σύμφωνα με την οποία τα κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης και οι συμπληρωματικές εργασίες αναγνωρίζονται στην περίπτωση που οι συζητήσεις για την είσπραξή τους βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο διαπραγμάτευσης ή υποστηρίζονται από εκτιμήσεις ανεξάρτητων επαγγελματιών.
- Σύμφωνα με το ΔΛΠ 11, οι δαπάνες που προκύπτουν κατά τη διαδικασία υποβολής προσφορών κεφαλαιοποιούνται όταν θεωρούνται πιθανή η ανάληψη του έργου. Κατά την 31.12.2017 δεν υπήρχαν κεφαλαιοποιηθέντα κόστη διαγωνισμών. Το νέο πρότυπο ορίζει ότι οι δαπάνες που μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν αφορούν σε κόστη που προκύπτουν μετά την ανάληψη ενός έργου. Παραδείγματα τέτοιων δαπανών είναι τα κόστη κατασκευής προσωρινών εργοταξιακών εγκαταστάσεων και τα κόστη μετεγκατάστασης εξοπλισμού και εργαζομένων. Κατά την 31.12.2017 δεν υπήρχαν δαπάνες που να εμπίπτουν στις παραπάνω κατηγορίες.
- Οι συμβάσεις με πελάτες μπορεί να προβλέπουν την παρακράτηση μέρους των τιμολογημένων απαιτήσεων, το οποίο συνήθως καταβάλλεται στον κατασκευαστή στο τέλος του έργου. Οι παρακρατημένες εγγυήσεις

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αποσκοπούν στην παροχή ασφάλειας στον πελάτη σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των συμβατικών υποχρεώσεων του εργολάβου και δεν συνδέονται με την παροχή χρηματοδότησης προς τον πελάτη. Συνεπώς, ο Όμιλος κατέληξε ότι δεν υπάρχει σημαντική επίδραση λόγω χρηματοδότησης.

Εάν ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) εκτελεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις μεταβιβάζοντας αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτη προτού ο πελάτης πληρώσει το αντάλλαγμα ή προτού καταστεί απαιτητή η πληρωμή, ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) απεικονίζει τη σύμβαση ως συμβατικό περιουσιακό στοιχείο. Συμβατικό περιουσιακό στοιχείο είναι το δικαίωμα της οικονομικής οντότητας σε αντάλλαγμα έναντι αγαθών ή υπηρεσιών τα οποία έχει μεταβιβάσει σε πελάτη όπως για παράδειγμα όταν οι κατασκευαστικές υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα του Ομίλου (ή της Εταιρείας) για την έκδοση τιμολογίου.

Εάν ο πελάτης καταβάλει αντάλλαγμα ή ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο πριν την εκτέλεση των υποχρεώσεων της σύμβασης για τη μεταφορά των υπηρεσιών, τότε ο Όμιλος (ή η Εταιρεία) απεικονίζει την σύμβαση ως συμβατική υποχρέωση. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι υποχρεώσεις της σύμβασης και το έσοδο καταγραφεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Κατά την 01.01.2018 το ποσό των € 3.002 χιλ. που αφορούσε σε «Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια» και το ποσό των € 93 χιλ. και € 74 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα που αφορούσαν σε «Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα» μεταφέρθηκαν στα «Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία» (Σημείωση 13).

Έσοδα από την πώληση αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται τη χρονική στιγμή κατά την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο. Κατά συνέπεια, τα έσοδα από την πώληση αγαθών θα εξακολουθήσουν να αναγνωρίζονται κατά την παράδοσή τους στον αγοραστή εφόσον δεν υπάρχει καμία ανεκπλήρωτη υποχρέωση που θα μπορούσε να επηρεάσει την αποδοχή του αγαθού από τον αγοραστή και να επιμετρώνται στο αντάλλαγμα που ορίζεται από τη σύμβαση με τον πελάτη. Τα έσοδα από την πώληση αγαθών προέρχονται από την πώληση ενέργειας και βιοαερίου.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμόζονταν βάσει του ΔΛΠ 39. Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει μια προσέγγιση αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς με βάση πληροφορίες που αφορούν το μέλλον, η οποία έχει σκοπό την προγενέστερη αναγνώριση πιστωτικών ζημιών σε σχέση με την προσέγγιση της πραγματοποιηθείσας ζημιάς απομείωσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασισμένη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Ωστόσο, σύμφωνα με την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε από τη Διοίκηση, η αλλαγή του προτύπου δεν είχε σημαντική επίδραση στον Όμιλο και την Εταιρεία.

Η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» είχε σαν αποτέλεσμα αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου, που σχετίζονται με χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία από την 1η Ιανουαρίου 2018, ενώ δεν είχε επίδραση στις λογιστικές πολιτικές που αφορούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

α) Κατάταξη και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μετά την αρχική αναγνώριση θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, στο αποσβέσιμο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η ταξινόμηση βασίζεται στα εξής δύο κριτήρια:

- Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που θα πρέπει να συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου («SPPI» κριτήριο), και
- Το επιχειρηματικό μοντέλο σύμφωνα με το οποίο τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διαχειρίζονται. Το ΔΠΧΑ 9 βάσει αναγνωρίζει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία βάσει επιχειρηματικών μοντέλων στόχος των οποίων είναι:
 - Η διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών,
 - Η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και
 - Η εμπορία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η Εταιρεία χρησιμοποιεί τις ακόλουθες κατηγορίες κατάταξης και επιμέτρησης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία:

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβέσιμο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνουν κυρίως τα παρακάτω περιουσιακά στοιχεία:

Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Δάνεια χορηγηθέντα

Λοιπά χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρούμενα στο αποσβέσιμο κόστος

Βάσει της αξιολόγησης που διενεργήθηκε από τη Διοίκηση του Ομίλου και της Εταιρείας, δεν υπήρξε καμία επίδραση στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των ως άνω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάση το ΔΛΠ 39 ποσού € 273 χιλ. και € 4.618 χιλ. στις 31.12.2017, που αποτελούνται από εισηγμένους τίτλους και αμοιβαία κεφάλαια διαθέσιμων αντίστοιχα, πλέον ταξινομούνται ως Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων και θα εξακολουθήσουν να επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Επιπλέον, το σχετικό Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση, που ανερχόταν σε ποσό (€ 108) χιλ. στις 31.12.2017, μεταφέρθηκε στο λογαριασμό «Αποθεματικό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων» (Σημείωση 10). Τα παραπάνω χρηματοοικονομικά στοιχεία κατέχονται ως μέρος ενός επιχειρηματικού μοντέλου του οποίου ο στόχος είναι τόσο η είσπραξη των ταμειακών ροών όσο και η πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και οι συμβατικές αυτές ταμειακές ροές αφορούν αποκλειστικά σε πληρωμές κεφαλαίου και τόκων.

Το νέο πρότυπο δεν επηρέασε την κατάταξη και την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Εταιρείας

β) Απομείωση αξίας

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς αντικατέστησε το χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Στο νέο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εντάσσονται οι απαιτήσεις από πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης οι αλλαγές αυτές δεν έχουν ασκήσει καμία επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

2.4 Ενοποίηση

(α) Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι οικονομικές οντότητες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε ή έχει δικαιώματα σε μεταβλητές αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του στην εταιρεία αυτή και έχει την ικανότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή. Η ύπαρξη και η επίδραση των δικαιωμάτων ψήφου που μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν συνεκτιμούνται για να τεκμηριωθεί ότι ο Όμιλος ελέγχει την οικονομική οντότητα. Έλεγχος μπορεί να υπάρχει και σε περιπτώσεις όπου η συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο με δικαίωμα ψήφου είναι μικρότερη του 50%, αλλά ο Όμιλος είναι σε θέση να εξασκήσει έλεγχο στις οικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές, de facto. De facto έλεγχος υφίσταται όταν ο αριθμός των δικαιωμάτων ψήφου του Ομίλου, σε σχέση με τον αριθμό αλλά και την κατανομή των δικαιωμάτων των άλλων μετόχων, δίνουν τη δυνατότητα ελέγχου από τον Όμιλο των χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών πολιτικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με ολική ενοποίηση από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται κατά την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Οι συνενώσεις επιχειρήσεων λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς υπολογίζεται ως η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων που εκχωρούνται, των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί ή υφίστανται, και των συμμετοχικών τίτλων που έχουν εκδοθεί κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Το κόστος εξαγοράς περιλαμβάνει την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων που προκύπτουν από συμφωνίες

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ενδεχόμενων ανταλλαγμάτων. Τα εξατομικευμένα περιουσιακά στοιχεία, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται καταρχήν στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Εάν υπάρχει, ο Όμιλος αναγνωρίζει μια ελέγχουσα συμμετοχή στη θυγατρική είτε στην εύλογη αξία είτε στην αξία του μεριδίου της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην καθαρή θέση της αποκτηθείσας εταιρείας. Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις μη ελέγχουσες συμμετοχές, στην αναλογία τους στην καθαρή θέση της θυγατρικής. Τα έξοδα εξαγοράς καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά την πραγματοποίησή τους.

Σε συνένωση επιχειρήσεων που επιτυγχάνεται σταδιακά, ο αποκτών θα επιμετρήσει εκ νέου τα συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως στον αποκτώμενο στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης και θα αναγνωρίσει τυχόν κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα.

Τυχόν ενδεχόμενο αντάλλαγμα που δίνεται από τον Όμιλο αναγνωρίζεται αρχικά στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου ανταλλάγματος που πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση αναγνωρίζονται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στα αποτελέσματα είτε ως επίδραση στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Ενδεχόμενο αντάλλαγμα που αναγνωρίζεται ως καθαρή θέση, δεν επανεκτιμάται και ο μεταγενέστερος διακανονισμός λογιστικοποιείται μέσα στην καθαρή θέση.

Όταν το άθροισμα (α) του κόστους εξαγοράς, (β) του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσες συμμετοχές και (γ) της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία εξαγοράς του μεριδίου του Ομίλου, εφόσον η συνένωση επιτυγχάνεται σταδιακά, είναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα καθαρά περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν, το υπερβάλλον ποσό αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Εάν το ανωτέρω άθροισμα είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται απευθείας στα αποτελέσματα.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Μητρικής οι θυγατρικές αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(β) Μεταβολές σε ποσοστά συμμετοχής σε θυγατρικές χωρίς απώλεια ελέγχου

Συναλλαγές με τους μετόχους μειοψηφίας οι οποίες δεν επηρεάζουν τον έλεγχο που ασκεί ο Όμιλος στη θυγατρική, επιμετρώνται και καταχωρούνται ως συναλλαγές κεφαλαίου (equity transactions) – δηλαδή ο χειρισμός είναι ο ίδιος με αυτόν που ακολουθείται στις συναλλαγές με τους κύριους μετόχους του Ομίλου. Η διαφορά μεταξύ του τμήματος που καταβλήθηκε και του αποκτηθέντος σχετικού μεριδίου της λογιστικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων της θυγατρικής, αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από την πώληση στους μετόχους της μειοψηφίας καταχωρούνται επίσης στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση/παύση ελέγχου θυγατρικής

Μόλις ο Όμιλος παύσει να έχει έλεγχο στη θυγατρική, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο κατηγοριοποιείται ως συγγενής επιχείρηση, ή χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού με αξία κτήσης την εύλογη αυτή αξία. Επιπροσθέτως, ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, θα λογιστικοποιηθούν όπως στην περίπτωση της πώλησης θυγατρικής κι επομένως ενδέχεται να λογιστικοποιηθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συγγενείς επιχειρήσεις

Συγγενείς είναι οι οικονομικές οντότητες, στις οποίες ο Όμιλος έχει ουσιώδη επιρροή, αλλά όχι έλεγχο, το οποίο γενικά ισχύει όταν τα ποσοστά συμμετοχής κυμαίνονται μεταξύ 20% και 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, η επένδυση σε μία συγγενή επιχείρηση αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης και η λογιστική αξία αυξάνεται ή μειώνεται για να αναγνωρίσει το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημιές της συγγενούς μετά την ημερομηνία της απόκτησης. Ο λογαριασμός των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις περιλαμβάνει και την υπεραξία που προέκυψε κατά την εξαγορά (μειωμένη με τυχόν ζημιές απομείωσης).

Σε περίπτωση πώλησης ποσοστού συμμετοχής σε συγγενή επιχείρηση, όπου όμως ο Όμιλος συνεχίζει να ασκεί σημαντική επιρροή, μόνο η αναλογία στα ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα θα καταχωρηθεί στα αποτελέσματα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, ενώ το μερίδιο των μεταβολών στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Οι συσσωρευμένες μεταβολές μετά την εξαγορά επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις με αντίστοιχη προσαρμογή στην τρέχουσα αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που το μερίδιο του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς υπερβεί την αξία της επένδυσης στη συγγενή, δεν αναγνωρίζονται επιπλέον ζημιές, εκτός εάν έχουν γίνει πληρωμές ή έχουν αναληφθεί περαιτέρω δεσμεύσεις για λογαριασμό της συγγενούς.

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις. Εάν κάποια επένδυση πρέπει να απομειωθεί, ο Όμιλος υπολογίζει το ποσό της απομείωσης ως τη διαφορά μεταξύ του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης και της λογιστικής της αξίας.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται επίσης κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου σε αυτές, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές αρχές των συγγενών επιχειρήσεων έχουν τροποποιηθεί ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της μητρικής οι συγγενείς αποτιμώνται στο κόστος μείον την απομείωση.

(ε) Από κοινού συμφωνίες

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 11 οι τύποι των συμφωνιών περιορίζονται σε δύο: κοινές επιχειρήσεις (joint operations) και κοινοπραξίες (joint ventures). Η ταξινόμηση εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στη συμφωνία, λαμβάνοντας υπόψη τη δομή και τη νομική μορφή της συμφωνίας, τους συμφωνηθέντες όρους από τα μέρη και, όπου είναι σχετικά, άλλα γεγονότα και συνθήκες.

Κοινές επιχειρήσεις θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (συμμετέχοντες) που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων του σχήματος. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να λογιστικοποιούν τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις (καθώς και τα έσοδα και έξοδα) που σχετίζονται με το μερίδιο τους στο σχήμα.

Κοινοπραξίες θεωρούνται οι από κοινού συμφωνίες όπου τα μέρη (κοινοπρακτούντες) που έχουν κοινό έλεγχο στις συμφωνίες διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Οι επιχειρήσεις αυτές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (η αναλογική ενοποίηση δεν είναι πλέον επιτρεπτή).

Με βάση το ΔΛΠ 31, ο Όμιλος λογιστικοποιούσε τις από κοινού συμφωνίες στις οποίες συμμετείχε, χρησιμοποιώντας την αναλογική μέθοδο ενοποίησης. Εξαιρέση αποτελούσαν εκείνες που βρίσκονταν σε αδράνεια κατά την ημερομηνία πρώτης εφαρμογής των ΔΠΧΑ ή ήταν μη σημαντικές, οι οποίες ενοποιούνταν με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Για αυτές, ο Όμιλος και μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 11, διατηρεί τον τρόπο ενοποίησής τους με τη μέθοδο της καθαρής θέσης μέχρι την οριστική εκκαθάρισή τους. Οι κύριες από κοινού συμφωνίες όπου ο Όμιλος συμμετέχει αφορούν στην εκτέλεση κατασκευαστικών συμβολαίων μέσω κοινοπρακτικών σχημάτων. Τα κοινοπρακτικά αυτά σχήματα κατατάσσονται ως κοινές επιχειρήσεις λόγω του ότι η νομική τους μορφή παρέχει στα μέρη άμεσα δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 11, ο Όμιλος λογιστικοποιεί τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τα έσοδα και τα έξοδα με βάση το μερίδιό του στα σχήματα. Στη Σημείωση 9 παρουσιάζονται αναλυτικά τα μερίδια του Ομίλου στις κοινές επιχειρήσεις που συμμετέχει.

Ως κοινοπραξίες, ο Όμιλος έχει κατατάξει τις εταιρείες που παρουσιάζονται στη Σημείωση 8 (μαζί με τις συγγενείς εταιρείες) στις οποίες τα μέρη που συμμετέχουν διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών και γι' αυτό ενοποιούνται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 28.

2.5 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των κοινών επιχειρήσεων και των υποκαταστημάτων του Ομίλου επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο η κάθε οντότητα

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της μητρικής Εταιρείας.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της χρήσης και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός από την περίπτωση που μεταφέρονται απευθείας στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα λόγω του ότι αναφέρονται σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων χρηματοροών και σε πράξεις αντιστάθμισης κινδύνων καθαρών επενδύσεων.

(γ) Εταιρείες του Ομίλου

Η μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εκμεταλλεύσεων στο εξωτερικό του Ομίλου (καμία εκ των οποίων δεν έχει νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας), οι οποίες έχουν διαφορετικό λειτουργικό νόμισμα από το νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου γίνεται ως εξής:

- i) Τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού,
- ii) Τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με τις μέσες ισοτιμίες της περιόδου (εκτός εάν η μέση ισοτιμία δεν είναι λογική προσέγγιση της συσσωρευμένης επίδρασης των ισοτιμιών που ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών, στην οποία περίπτωση τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με τις ισοτιμίες που ίσχυαν τις ημερομηνίες των συναλλαγών) και
- iii) Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα και μεταφέρονται στα αποτελέσματα με την πώληση των επιχειρήσεων αυτών.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε επιχείρηση εξωτερικού καθώς και του δανεισμού που έχει χαρακτηριστεί ως αντιστάθμιση της επένδυσης αυτής, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Κατά την πώληση μέρους ή του συνόλου επιχείρησης εξωτερικού, οι συσσωρευμένες συναλλαγματικές διαφορές μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως ως μέρος του κέρδους ή ζημίας από τη πώληση.

Υπεραξίες και τροποποιήσεις της εύλογης αξίας που προέρχονται από την εξαγορά ξένων εταιρειών θεωρούνται σαν στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της ξένης εταιρείας και αποτιμούνται με την ισοτιμία της ημερομηνίας του ισολογισμού. Οι προκύπτουσες συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα.

2.6 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία Ομίλου ως μισθωτής

Μισθώσεις όπου ουσιαδώς οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Τα έξοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τυχόν κόστος αποκατάστασης του ακινήτου εφόσον αυτό προβλέπεται από τη σύμβαση μίσθωσης.

Οι μισθώσεις παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια.

Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτήθηκαν με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων και της διάρκειας μίσθωσής τους.

(β) Εταιρεία Ομίλου ως εκμισθωτής

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο Όμιλος εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης. Τα έσοδα των λειτουργικών μισθώσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.7 Προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις

Οι προκαταβολές για μακροπρόθεσμες μισθώσεις περιλαμβάνουν απαιτήσεις του Ομίλου από διάφορους χρεώστες και αφορούν κυρίως απαιτήσεις των θυγατρικών από προκαταβολές μισθωμάτων σε εκμισθωτές ακινήτων. Οι αποσβέσεις λογίζονται για την περίοδο εκμίσθωσης.

2.8 Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση (Σημείωση 2.10). Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την απόκτηση των παγίων στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον εάν είναι πιθανό τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη να εισρεύσουν στον Όμιλο και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Τα οικοπέδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής :

- Κτίρια	20 – 28	έτη
- Μηχανολογικός εξοπλισμός	6 – 9	έτη
- Ειδικός μηχανολογικός εξοπλισμός και εγκαταστάσεις	18 – 28	έτη
- Αυτοκίνητα	5 – 7	έτη
- Λοιπός εξοπλισμός	1 – 5	έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση τουλάχιστον κάθε τέλος χρήσης.

Από το 2014 αυξήθηκε η ωφέλιμη ζωή των αιολικών πάρκων από 20 σε 27 έτη λόγω επταετούς παράτασης των συμβάσεων λειτουργίας σύμφωνα με το Ν. 4254/2014.

Οι ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση περιλαμβάνουν πάγια υπό εκτέλεση που απεικονίζονται στο κόστος τους. Οι ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση δεν αποσβένονται μέχρι να ολοκληρωθεί το πάγιο και να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημείωση 2.10).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αναπόσβεστης αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στα αποτελέσματα.

2.9 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

(α) Υπεραξία

Η υπεραξία προκύπτει από εξαγορά θυγατρικών και αποτελεί το υπερβάλλον ποσό μεταξύ του αθροίσματος του τιμήματος εξαγοράς, του ποσού της μη ελέγχουσας συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία και της εύλογης αξίας οποιασδήποτε προηγούμενης συμμετοχής στην αποκτηθείσα εταιρεία κατά την ημερομηνία εξαγοράς και της εύλογης αξίας των αναγνωρίσιμων καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής που αποκτήθηκε. Η υπεραξία από εξαγορές θυγατρικών εταιρειών αναγνωρίζεται στις ασώματες ακινήτοποιήσεις. Η υπεραξία δεν αποσβένεται και ελέγχεται για απομείωση ετησίως ή πιο συχνά αν γεγονότα ή περιστάσεις καταδεικνύουν ενδεχόμενη απομείωση και αναγνωρίζεται στο κόστος μείον τις όποιες ζημιές απομείωσης. Ζημιές από υπεραξία δεν αντιστρέφονται.

Η υπεραξία κατανέμεται στις μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών για την πραγματοποίηση του ελέγχου απομείωσης. Η κατανομή γίνεται στις μονάδες ή στις ομάδες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών που

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

αναμένεται να ωφεληθούν από τις επιχειρηματικές συνενώσεις στις οποίες δημιουργήθηκε η υπεραξία και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το λειτουργικό τομέα.

Κέρδη και ζημίες από την πώληση μιας επιχείρησης περιλαμβάνουν τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην επιχείρηση που πωλήθηκε.

Η αρνητική υπεραξία διαγράφεται στα αποτελέσματα.

(β) Λογισμικό

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 3 έτη.

(γ) Δικαίωμα Παραχώρησης

Τα Δικαιώματα Παραχώρησης αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης (Σημείωση 2.23).

2.10 Απομείωση αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και επίσης όταν κάποια γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται για το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία του παγίου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ εύλογης αξίας, μειωμένη με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος, και αξίας χρήσεως (παρούσα αξία χρηματοροών που αναμένεται να δημιουργηθούν με βάση την εκτίμηση της διοίκησης για τις μελλοντικές οικονομικές και λειτουργικές συνθήκες). Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από υπεραξία, που έχουν υποστεί απομείωση επανεκτιμούνται για πιθανή αντιστροφή της απομείωσης σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

2.11 Χρηματοοικονομικά μέσα

Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» αντικατέστησε για τις περιόδους που ξεκινούν από την 1η Ιανουαρίου 2018 το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά μέσα : Αναγνώριση και Επιμέτρηση», και τροποποίησε τις απαιτήσεις για ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, απομείωσης των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και λογιστικής αντιστάθμισης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν από την 1η Ιανουαρίου 2018 αναδρομικά το ΔΠΧΑ 9, αλλά επέλεξαν να μην αναπροσαρμόσουν τις προηγούμενες περιόδους, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του ΔΠΧΑ 9. Συνεπώς οι συγκριτικές πληροφορίες για το 2017 έχουν δημοσιευθεί σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 και οι αναπροσαρμογές που προέκυψαν από την νέα ταξινόμηση και επιμέτρηση αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση έναρξης της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία ταξινομούν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τους στις παρακάτω κατηγορίες:

- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που στη συνέχεια επιμετρώνται στην εύλογη αξία (είτε στα λοιπά συνολικά εισοδήματα, είτε στα αποτελέσματα χρήσης) και
- Στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος.

Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Τα κόστη συναλλαγής των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξοδοποιούνται. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του ΔΠΧΑ 9, τα χρεόγραφα επιμετρούνται στη συνέχεια στο αποσβέσιμο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων χρήσης. Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Η νέα ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρεογράφων του Ομίλου και της Εταιρείας γίνεται ως εξής:

- I. Χρεόγραφα στο αποσβέσιμο κόστος για τα χρεόγραφα τα οποία αποκτώνται στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου, που σκοπό έχει τη διατήρησή τους ώστε να εισπραχθούν οι συμβατικές ταμειακές ροές, ενώ ταυτόχρονα πληρούν το SPPI κριτήριο. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αυτής της κατηγορίας αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Οποιοδήποτε κέρδος ή ζημιά προκύπτει όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται, αναγνωρίζεται αμέσως στην κατάσταση αποτελεσμάτων.
- II. Συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος, χωρίς μεταφορά των κερδών ή ζημιών στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την απο-αναγνώριση τους. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται μόνο οι συμμετοχικοί τίτλοι τους οποίους ο Όμιλος έχει την πρόθεση να κρατήσει στο προβλεπόμενο μέλλον και έχει αμετάκλητα αποφασίσει να τους ταξινομήσει κατά τον τρόπο αυτό στην αρχική αναγνώρισή τους ή στη μετάβαση στο ΔΠΧΑ 9. Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης συνολικού εισοδήματος δεν υπόκεινται σε απομείωση. Μερίσματα από τέτοιες επανδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εκτός αν αντιπροσωπεύουν ανάκτηση του κόστους της επένδυσης.

Για επενδύσεις οι οποίες διαπραγματεύονται σε ενεργό αγορά, η εύλογη αξία υπολογίζεται με βάση τις τιμές προσφοράς της αγοράς. Για επενδύσεις για τις οποίες δεν υπάρχει ενεργός αγορά, η εύλογη αξία προσδιορίζεται μέσω τεχνικών αποτίμησης, εκτός εάν το εύρος των ορθολογικών εκτιμήσεων της εύλογης αξίας είναι σημαντικά μεγάλο και οι πιθανότητες των διάφορων εκτιμήσεων δεν μπορούν εύλογα να αξιολογηθούν, οπότε δεν επιτρέπεται η αποτίμηση αυτών των επενδύσεων στην εύλογη αξία. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση των περιουσιακών στοιχείων μέσα σε ένα χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται από κανονισμό ή παραδοχή της αγοράς, αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία διακανονισμού (δηλαδή την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο μεταφέρεται ή παραδίδεται στον Όμιλο ή την Εταιρεία).
- III. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ταξινομούνται ως αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία με τα κέρδη ή ζημιές από την αποτίμηση αυτών να αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στη γραμμή «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμειακές ροές που είναι απαιτητές σύμφωνα με τη σύμβαση και όλες τις ταμειακές ροές που ο Όμιλος ή η Εταιρεία προσδοκούν να εισπράξουν, προεξοφλημένες με βάση το κατά προσέγγιση αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές αναγνωρίζονται σε δύο στάδια. Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού μέσου δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για το εν λόγω χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές των επόμενων 12 μηνών.

Εάν ο πιστωτικός κίνδυνος του χρηματοοικονομικού μέσου έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση, η οικονομική οντότητα επιμετρά την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής, ανεξάρτητα από το πότε προέκυψε η αθέτηση.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή που λαμβάνει τη μορφή της εγγύησης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού του ληφθέντος ανταλλάγματος που ο Όμιλος θα μπορούσε να υποχρεωθεί να επιστρέψει.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέει. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

2.12 Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Εταιρείες του Ομίλου αξιολογούν κατά περίπτωση τη σύναψη συμβάσεων παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων με στόχο να αντισταθμίσουν την έκθεση σε κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων που συνδέεται με μακροχρόνιες δανειακές συμβάσεις.

Ο Όμιλος τεκμηριώνει, κατά την έναρξη μιας συναλλαγής, τη σχέση μεταξύ των αντισταθμιστικών μέσων και των αντισταθμιζόμενων στοιχείων, καθώς επίσης και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου για την ανάληψη διαφόρων αντισταθμιστικών ενεργειών. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει τη σύνδεση όλων των παραγώγων που ορίζονται ως αντισταθμιστικά μέσα με συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού ή με συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή προβλεπόμενες συναλλαγές. Επιπλέον, γίνεται εκτίμηση, κατά την έναρξη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, του βαθμού στον οποίο τα παράγωγα που χρησιμοποιούνται σε αντισταθμιστικές συναλλαγές είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στην εξουδετέρωση των μεταβολών στις τρέχουσες αξίες ή στις ταμειακές ροές των αντισταθμιζόμενων στοιχείων.

Οι εύλογες αξίες των παράγωγων εργαλείων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης γνωστοποιούνται στη Σημείωση 11. Οι μεταβολές στο Αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών στα Λοιπά συνολικά έσοδα γνωστοποιούνται στη Σημείωση 17. Η συνολική εύλογη αξία των παραγώγων αντιστάθμισης κατατάσσεται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις όταν το εναπομένον αντισταθμιζόμενο στοιχείο έχει διάρκεια μεγαλύτερη των 12 μηνών, ή στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εφόσον η εναπομένουσα διάρκεια του αντισταθμιζόμενου στοιχείου είναι μικρότερη των 12 μηνών. Παράγωγα που κατέχονται για εμπορία κατατάσσονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό ή στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών

Τα παράγωγα στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος (εύλογη αξία) κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής συμφωνίας και στη συνέχεια επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία.

Το τμήμα της μεταβολής στην εύλογη αξία του παραγώγου που θεωρείται αποτελεσματικό και πληροί τα κριτήρια αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Τα κέρδη ή ζημιές που σχετίζονται με το μη αποτελεσματικό τμήμα της μεταβολής αναγνωρίζονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Το σωρευτικό ποσό που καταχωρείται στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων στις περιόδους που το αντισταθμιζόμενο στοιχείο επηρεάζει το κέρδος ή τη ζημιά της περιόδου. Το κέρδος ή η ζημιά που συνδέεται με το αποτελεσματικό τμήμα της αντιστάθμισης των συμβάσεων ανταλλαγής κυμαινόμενων επιτοκίων δανεισμού αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Χρηματοοικονομικά έσοδα» ή «Χρηματοοικονομικά έξοδα».

Ωστόσο, όταν εκ της αναμενόμενης συναλλαγής που αντισταθμίζεται προκύπτει αναγνώριση ενός μη-χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού (όπως απόθεμα ή ενσώματο πάγιο), τότε τα κέρδη ή οι ζημιές που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στην καθαρή θέση μεταφέρονται από τα Ίδια Κεφάλαια και συνυπολογίζονται στο αρχικό κόστος του στοιχείου ενεργητικού. Τα ποσά αυτά τελικά επιβαρύνουν τα αποτελέσματα, στην περίπτωση των αποθεμάτων μέσω του κόστους πωληθέντων, και στην περίπτωση των ενσώματων παγίων μέσω των αποσβέσεων.

Όταν ένα χρηματοοικονομικό προϊόν λήξει ή πωληθεί ή όταν μια σχέση αντιστάθμισης παύει να πληροί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, τα σωρευτικά κέρδη ή ζημιές που έχουν μέχρι εκείνη τη στιγμή καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια παραμένουν στα Ίδια Κεφάλαια και αναγνωρίζονται όταν τελικά η αναμενόμενη συναλλαγή περάσει από την Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Όταν μια αναμενόμενη συναλλαγή δεν εκτιμάται πλέον ότι θα συμβεί, τα

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

σφαιρικά κέρδη ή ζημιές που έχουν καταχωρηθεί στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρονται άμεσα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων, στη γραμμή «Λοιπά κέρδη / (ζημιές)».

2.13 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοιμών προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει τα έξοδα σχεδιασμού, το κόστος των υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και αναλογία των γενικών εξόδων παραγωγής.

2.14 Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, εκτός εάν το αποτέλεσμα της προεξόφλησης δεν είναι σημαντικό, μειωμένο με τυχόν ζημιά απομείωσης. Η ζημιά απομείωσης για τις εμπορικές απαιτήσεις δημιουργείται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά των απαιτήσεων με βάση τους συμβατικούς όρους.

Οι εμπορικές απαιτήσεις περιλαμβάνουν συναλλαγματικές και γραμμάτια εισπρακτέα από πελάτες.

Σοβαρά προβλήματα του πελάτη, η πιθανότητα χρεοκοπίας ή οικονομική αναδιοργάνωση και η αδυναμία τακτικών πληρωμών θεωρούνται ενδείξεις ότι η απαίτηση έχει απομειωθεί. Το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένη με το πραγματικό επιτόκιο, και καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με γεγονός που συνέβη μετά την αναγνώριση της απομείωσης, η αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

2.15 Δεσμευμένες καταθέσεις

Οι δεσμευμένες καταθέσεις είναι ταμειακά ισοδύναμα τα οποία δεν είναι άμεσα διαθέσιμα προς χρήση. Αυτά τα ταμειακά ισοδύναμα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Εταιρεία μέχρι την επέλευση ενός συγκεκριμένου χρονικού σημείου ή γεγονότος στο μέλλον. Στις περιπτώσεις που οι δεσμευμένες καταθέσεις αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης, ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο. Όμως εάν δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν εντός διαστήματος ενός έτους από την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομική θέσης, ταξινομούνται ως μακροπρόθεσμο περιουσιακό στοιχείο.

Οι δεσμευμένες καταθέσεις γνωστοποιούνται σε ξεχωριστή γραμμή στην κατάσταση οικονομικής θέσης αλλά συνεκτιμώνται με τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα και τις Προθεσμιακές Καταθέσεις άνω των 3 μηνών στον υπολογισμό του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης.

2.16 Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως, τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

2.17 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Όταν μία εταιρεία του Ομίλου αποκτά μετοχές της Εταιρείας (Ίδιες Μετοχές) το κόστος κτήσης παρουσιάζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου μέχρι οι μετοχές αυτές να ακυρωθούν ή να πωληθούν. Το κέρδος ή η ζημιά από την πώληση ιδίων μετοχών αναγνωρίζεται άμεσα στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται απαλλαγμένα από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος, αφαιρετικά στην καθαρή θέση.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.18 Δάνεια

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους, μειωμένα με τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα δανείων που καταβάλλονται κατά την υπογραφή των νέων πιστώσεων αναγνωρίζονται ως έξοδα του δανείου εφόσον γίνει ανάληψη μέρους ή και του συνόλου της νέας πιστωτικής γραμμής. Σε αυτή την περίπτωση καταχωρούνται ως μελλοντικά έξοδα δανείων μέχρι να γίνει η ανάληψη. Εφόσον δεν χρησιμοποιηθούν τα νέα δάνεια, μερικώς ή ολικά, τότε αυτά τα έξοδα περιλαμβάνονται στα προπληρωθέντα έξοδα και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια ζωής της σχετικής πιστωτικής γραμμής.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.19 Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία

Ο φόρος εισοδήματος της χρήσης αποτελείται από την τρέχουσα και την αναβαλλόμενη φορολογία. Ο φόρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός και αν σχετίζεται με ποσά που έχουν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα ή απευθείας στα ίδια κεφάλαια. Σε αυτήν την περίπτωση ο φόρος αναγνωρίζεται επίσης στα λοιπά συνολικά έσοδα ή στα ίδια κεφάλαια αντίστοιχα.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί κατά την ημερομηνία ισολογισμού στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η διοίκηση ανά διαστήματα αξιολογεί τις περιπτώσεις όπου η κείμενη φορολογική νομοθεσία χρήζει ερμηνείας. Όπου κρίνεται απαραίτητο γίνονται προβλέψεις επί των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές και νόμους που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να ισχύσουν όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα πραγματοποιηθούν ή οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις θα αποπληρωθούν.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό για τον οποίο ενδέχεται να υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται μόνο εάν επιτρέπεται νομικά ο συμψηφισμός φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογούσα αρχή επί της οντότητας που φορολογείται ή και επί διαφορετικών οντοτήτων και υπάρχει η πρόθεση η τακτοποίηση να γίνει με συμψηφισμό.

2.20 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο Όμιλος συμμετέχει σε διάφορα συνταξιοδοτικά προγράμματα. Οι πληρωμές καθορίζονται από την εκάστοτε τοπική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα το οποίο καθορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό παροχής συντάξεως το οποίο θα εισπράξει ο εργαζόμενος όταν συνταξιοδοτηθεί το οποίο συνήθως εξαρτάται από ένα ή περισσότερους παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια προϋπηρεσίας και το ύψος των αποδοχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στα πλαίσια του οποίου η Εταιρεία πραγματοποιεί καθορισμένες πληρωμές σε ένα ξεχωριστό νομικό πρόσωπο. Η Εταιρεία δεν έχει καμία νομική υποχρέωση να πληρώσει επί πλέον εισφορές εάν το ταμείο δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει σε όλους τους εργαζομένους τις παροχές που σχετίζονται με την υπηρεσία τους στην παρούσα και τις προηγούμενες χρονικές περιόδους.

Για τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών η Εταιρεία πληρώνει εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία του δημοσίου σε υποχρεωτική βάση. Ο Όμιλος δεν έχει άλλη υποχρέωση εφόσον έχει πληρώσει τις εισφορές του. Οι εισφορές αναγνωρίζονται ως δαπάνες προσωπικού όποτε προκύπτει οφειλή. Εισφορές που προπληρώνονται αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού σε περίπτωση που υπάρχει δυνατότητα επιστροφής των χρημάτων ή συμψηφισμός με μελλοντικές οφειλές.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή, κατά την ημερομηνία ισολογισμού, μειωμένη κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος. Η υποχρέωση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπροθέσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας του προγράμματος καθορισμένων παροχών που αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις αποδοχές προσωπικού, αντανακλά την αύξηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών που προέρχεται από υπηρεσία εργαζομένου κατά την τρέχουσα περίοδο, αλλαγές της παροχής, περικοπές και διακανονισμούς. Το καταχωρημένο κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα.

Το καθαρό κόστος τόκων υπολογίζεται ως το καθαρό ποσό μεταξύ της υποχρέωσης για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών και της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος επί το επιτόκιο προεξόφλησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από εμπειρικές αναπροσαρμογές και αλλαγές σε αναλογιστικές παραδοχές χρεώνονται ή πιστώνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα κατά την περίοδο την οποία προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδότησεως. Ο Όμιλος καταχωρεί αυτές τις παροχές το νωρίτερο από τις ακόλουθες ημερομηνίες: (α) όταν η Εταιρεία δεν μπορεί πλέον να αποσύρει την προσφορά των παροχών αυτών και β) όταν η εταιρεία αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 37 και συμπεριλαμβάνει την καταβολή των παροχών λήξης. Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, οι παροχές εξόδου υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

2.21 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για επίδικες αγωγές, για ανέλεγκτες χρήσεις και για λοιπές περιπτώσεις αναγνωρίζονται όταν υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Όταν στις συμβάσεις παραχώρησης (σημείωση 2.23) περιλαμβάνεται η συμβατική υποχρέωση του παραχωρησιούχου να διατηρεί την υποδομή σε ένα καθορισμένο επίπεδο παροχής υπηρεσίας λειτουργίας ή να επαναφέρει την υποδομή σε συγκεκριμένη κατάσταση πριν την παραδώσει στον παραχωρητή στο τέλος της περιόδου παραχώρησης, ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει και αποτιμά αυτή την υποχρέωση σύμφωνα με το ΔΛΠ 37.

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση, όταν είναι σημαντική η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος, με τη χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και του σχετικού κινδύνου της υποχρέωσης. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και εάν δεν είναι πλέον πιθανόν ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης αντιστρέφονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.22 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα προέρχονται κυρίως από τεχνικά έργα, παραγωγή και πώληση ενέργειας και παροχή υπηρεσιών διαχείρισης απορριμμάτων.

Όπως αναφέρεται και στη Σημείωση 2.3, από την 1η Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες», το οποίο είχε ως αποτέλεσμα αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές και αναταξινομήσεις στα ποσά που αναγνωρίστηκαν στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα από συμβάσεις σε πελάτες αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών σε ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα το οποίο ο Όμιλος αναμένει να δικαιούται έναντι των εν λόγω αγαθών ή υπηρεσιών.

Οι λογιστικές πολιτικές του Ομίλου για τα Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες περιγράφονται στη Σημείωση 2.3.

2.23 Συμφωνίες Παραχώρησης

Στις Συμφωνίες Παραχώρησης Δικαιώματος παροχής υπηρεσιών του Δημοσίου σε ιδιώτη, ο Όμιλος εφαρμόζει τη ΕΔΔΠΧΑ 12 εφόσον πληρούνται οι παρακάτω δύο συνθήκες:

- α) ο παραχωρητής (grantor) ελέγχει ή καθορίζει ποιες υπηρεσίες θα πρέπει να παράσχει ο παραχωρησιούχος (operator), σε ποιους και σε ποια τιμή και
- β) ο παραχωρητής ελέγχει οποιοδήποτε σημαντικό υπόλοιπο συμφερόντων στην υποδομή στο τέλος της περιόδου της συμφωνίας παραχώρησης. Σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12, τέτοιες υποδομές δεν αναγνωρίζονται στα στοιχεία ενεργητικού του παραχωρησιούχου ως ενσώματα πάγια, αλλά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (financial asset model) και/ή στα άυλα περιουσιακά στοιχεία ως Δικαίωμα Παραχώρησης (intangible asset model), ανάλογα με τους συμβατικά συμφωνηθέντες όρους.

i. Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου (Financial Asset Model)

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού στο βαθμό που έχει ανεπιφύλακτο συμβατικό δικαίωμα να λάβει μετρητά ή άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού από τον παραχωρητή για τις υπηρεσίες κατασκευής.

Στην περίπτωση των συμβάσεων παραχώρησης, ο παραχωρησιούχος έχει ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα να λάβει μετρητά, εάν ο παραχωρητής συμβατικά εγγυάται να καταβάλει στον παραχωρησιούχο:

- συγκεκριμένα ή καθορισμένα ποσά ή
- το έλλειμμα που μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει μεταξύ των ποσών που λαμβάνονται από τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας και το συγκεκριμένο ή καθορισμένο ποσό που προβλέπεται από τη Σύμβαση Παραχώρησης.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως «Χρηματοδοτική Συμβολή από Δημόσιο» και αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου αφαιρουμένων και τυχόν ζημιών απομείωσης. Το πραγματικό επιτόκιο ισούται με το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου του παραχωρησιούχου, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στη Σύμβαση Παραχώρησης.

ii. *Δικαίωμα Παραχώρησης (Intangible Asset Model)*

Ο Όμιλος, ως παραχωρησιούχος, αναγνωρίζει ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού στο βαθμό που λαμβάνει ένα δικαίωμα (άδεια) να χρεώνει τους χρήστες της δημόσιας υπηρεσίας. Το δικαίωμα της χρέωσης των χρηστών της δημόσιας υπηρεσίας δεν αποτελεί ένα ανεπιφύλακτο δικαίωμα λήψης μετρητών, καθώς τα ποσά που λαμβάνονται εξαρτώνται από το κατά πόσο το κοινό κάνει χρήση της υπηρεσίας.

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της ΕΔΔΠΧΑ 12 εμφανίζονται στα «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία» της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναλύονται ως «Δικαίωμα Παραχώρησης» και αποτιμούνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης.

iii. *Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης (Mixed Model)*

Όταν η σύμβαση παραχώρησης προβλέπει ότι ο παραχωρησιούχος αμειβεται για τις υπηρεσίες κατασκευής εν μέρει με ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού και εν μέρει με ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού, ο Όμιλος αναγνωρίζει χωριστά κάθε συστατικό της αμοιβής του, σύμφωνα με τα ανωτέρω (Χρηματοδοτική Συμβολή από το Δημόσιο και Δικαίωμα Παραχώρησης).

Η ΕΔΔΠΧΑ 12 και συγκεκριμένα το Mixed Model (Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και Δικαίωμα Παραχώρησης) εφαρμόζεται στην Κοινοπραξία Ηλέκτωρ-Ελλάκτωρ-Cybarco όπου έχει έρθει σε συμφωνία για παραχώρηση υπηρεσιών των "ΕΕΔΑΕΛΑ" με την Κυπριακή κυβέρνηση. Η περίοδος της συμφωνίας είναι 13 χρόνια εκ των οποίων η κατασκευαστική περίοδος είναι 3 χρόνια.

Σύμφωνα με τη συμβατική συμφωνία παραχώρησης υπηρεσιών, η Κοινοπραξία θα πληρωθεί για τις υπηρεσίες της εν μέρει με πληρωμές για τις κατασκευαστικές εργασίες και εν μέρει μέσω δικαιώματος να χρεώνει την κυβέρνηση για διαχειριστικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της περιόδου διαχείρισης.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει και λογιστικοποιεί το έσοδο και το κόστος που σχετίζονται με τις υπηρεσίες κατασκευής ή αναβάθμισης καθώς και το έσοδο και το κόστος που σχετίζονται με τις υπηρεσίες λειτουργίας σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15 (Σημείωση 2.22).

2.24 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους της μητρικής αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.25 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ο Όμιλος θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων ή την κατασκευή έργων, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενες κρατικές επιχορηγήσεις και μεταφέρονται ως έσοδα στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο κατά αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των σχετικών περιουσιακών στοιχείων.

Οι επιχορηγήσεις που λαμβάνονται για τη χρηματοδότηση Συμβάσεων Παραχώρησης παρουσιάζονται σύμφωνα με τη ΕΔΔΠΧΑ 12 ως μείωση της Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου (Σημείωση 2.23).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

2.26 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αποτελούν υποχρεώσεις προς πληρωμή για προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν αποκτηθεί κατά την άσκηση της συνήθους εμπορικής δραστηριότητας από προμηθευτές. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί κατατάσσονται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εάν η πληρωμή οφείλεται εντός ενός έτους ή λιγότερο. Αν όχι, παρουσιάζονται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και αποτιμώνται μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.27 Αναταξινομήσεις και στρογγυλοποιήσεις κονδυλίων

Τα ποσά που εμπεριέχονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις έχουν στρογγυλοποιηθεί σε χιλιάδες Ευρώ. Διαφορές που ενδέχεται να υπάρχουν οφείλονται σε αυτές τις στρογγυλοποιήσεις.

Δεν έχουν γίνει αναταξινομήσεις στα συγκριτικά κονδύλια της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, της Κατάστασης Αποτελεσμάτων ή της Κατάστασης Ταμειακών ροών, παρά μόνο σε πίνακες των επιμέρους σημειώσεων, έτσι ώστε οι παρεχόμενες πληροφορίες στις σημειώσεις αυτές να είναι συγκρίσιμες με αυτές της τρέχουσας χρήσης. Πιο συγκεκριμένα, στη Σημείωση των Απαιτήσεων, στα συγκριτικά στοιχεία στον πίνακα που αφορά τα κατασκευαστικά συμβόλαια έχουν γίνει αναταξινομήσεις για λόγους συγκρισιμότητας.

Οι παραπάνω αναταξινομήσεις δεν έχουν επίπτωση στην καθαρή θέση και τα αποτελέσματα.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως, ενδεικτικά, κινδύνους αγοράς (συναλλαγματικό κίνδυνο, κίνδυνο επιτοκίων, κλπ.) πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι σχετίζονται με τα παρακάτω χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές απαιτήσεις, ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και δανεισμός.

Η διαχείριση κινδύνων παρακολουθείται από την οικονομική διεύθυνση και ειδικότερα από την κεντρική Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης Ομίλου και διαμορφώνεται στα πλαίσια, οδηγιών, κατευθύνσεων και κανόνων εγκεκριμένων από το Διοικητικό Συμβούλιο που αφορούν τον κίνδυνο επιτοκίου, τον πιστωτικό κίνδυνο, τη χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και την βραχυπρόθεσμη επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με τους επιχειρησιακούς τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ενδεικτικά, ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή στις συνθήκες που επικρατούν στον κλάδο των κατασκευών και τις αγορές πρώτων υλών, καθώς και σε κινδύνους που σχετίζονται με την εκτέλεση έργων σε κοινοπρακτικά σχήματα και την επάρκεια των κεφαλαίων που απαιτούνται για τη συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενα έργα. Οι υπηρεσίες του Ομίλου παρακολουθούν στενά τις τάσεις στις επιμέρους αγορές όπου αναπτύσσεται επιχειρηματική δραστηριότητα και σχεδιάζουν ενέργειες για την άμεση και αποτελεσματική προσαρμογή στα νέα δεδομένα των επιμέρους αγορών.

i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε μικρό συναλλαγματικό κίνδυνο κυρίως από τη δραστηριότητά του στην Κροατία. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προέρχεται κυρίως από την ισοτιμία του τοπικού νομίσματος (HRK). Εάν την 31/12/2018 η ισοτιμία του τοπικού νομίσματος (HRK) ήταν ανατιμημένη/υποτιμημένη κατά 5% έναντι του Ευρώ, τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας θα ήταν μειωμένα/αυξημένα κατά € 69 χιλ. (2017: € 9 χιλ.).

ii) Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο από διακυμάνσεις στα επιτόκια προέρχεται από τραπεζικά δάνεια με κυμαινόμενα επιτόκια. Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε διακυμάνσεις των επιτοκίων που επικρατούν στην αγορά και τα οποία

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική του θέση καθώς και τις ταμειακές του ροές. Το κόστος δανεισμού δύναται να αυξάνεται ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών και να δημιουργούνται ζημιές ή να μειώνεται κατά την εμφάνιση απρόοπτων γεγονότων. Διευκρινίζεται ότι τα τελευταία χρόνια η διακύμανση των επιτοκίων οφείλεται κυρίως στην αύξηση του περιθωρίου δανεισμού, λόγω της έλλειψης ρευστότητας στην ελληνική τραπεζική αγορά και του εκτιμώμενου κινδύνου ελληνικών εταιρειών και λιγότερο στην αύξηση των επιτοκίων βάσης (π.χ. Euribor).

Αναφορικά με τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, η Διοίκηση του Ομίλου παρακολουθεί συστηματικά και σε συνεχή βάση τις διακυμάνσεις των επιτοκίων και αξιολογεί την ανάγκη λήψης σχετικών θέσεων για την αντιστάθμιση των κινδύνων, όταν και εφόσον αυτοί κρίνονται σημαντικοί. Οι εταιρείες του Ομίλου ενδέχεται να συνάπτουν συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων και άλλα παράγωγα προϊόντα επιτοκίων, στο πλαίσιο αντιστάθμισης του σχετικού κινδύνου.

Ένα σημαντικό μέρος του δανεισμού του Ομίλου είναι σε κυμαινόμενα επιτόκια και όλο το μέρος του δανεισμού είναι σε Ευρώ. Ο Όμιλος παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων καθώς και τη διάρκεια και τη φύση των χρηματοδοτικών αναγκών των θυγατρικών εταιρειών. Οι αποφάσεις για τη διάρκεια των δανείων αλλά και τη σχέση μεταξύ κυμαινόμενου και σταθερού επιτοκίου λαμβάνονται σε μεμονωμένη βάση.

Ανάλυση Ευαισθησίας Δανείων του Ομίλου σε Μεταβολές Επιτοκίων

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2018 τα επιτόκια δανεισμού ήταν αυξημένα / μειωμένα κατά 1%, ενώ οι λοιπές μεταβλητές παρέμεναν σταθερές, τα αποτελέσματα χρήσης του Ομίλου θα ήταν μειωμένα / αυξημένα κατά € 34 χιλ. (2017: € 48 χιλ.), ενώ της Εταιρείας θα ήταν μειωμένα / αυξημένα κατά € 19 χιλ. (2017: € 18 χιλ.), κυρίως λόγω του αυξημένου / μειωμένου χρηματοοικονομικού κόστους των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Αναλογικά θα επηρεαζόταν και η καθαρή θέση της Εταιρείας και του Ομίλου.

iii) Κίνδυνος τιμών

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο διακύμανσης της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών του στοιχείων που μπορεί να επηρεάσουν τις οικονομικές καταστάσεις καθώς σχετικά κέρδη ή ζημιές από την αναπροσαρμογή της εύλογης αξίας θα καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρις ότου τα στοιχεία αυτά πωληθούν.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει αναπτύξει πολιτικές, έτσι ώστε να διασφαλίσει ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με πελάτες με επαρκή πιστοληπτική ικανότητα. Λόγω των συνθηκών που επικρατούν στην αγορά, η έγκριση των πιστωτικών ορίων είναι αποτέλεσμα μιας πιο αυστηρής διαδικασίας που εμπλέκει όλα τα επίπεδα της ανώτερης διοίκησης. Ο Όμιλος παρακολουθεί επισταμένα τα υπόλοιπα των χρεωστών του και σε απαιτήσεις όπου εντοπίζεται πιστωτικός κίνδυνος, γίνεται αξιολόγηση σύμφωνα με τις καθιερωμένες πολιτικές και διαδικασίες και γίνεται η κατάλληλη πρόβλεψη για απομείωση. Στα έργα Δημοσίου γίνεται στενή παρακολούθηση των πιστοποιήσεων και επίσκεψη αιτημάτων για συμπληρωματικές εργασίες, προκειμένου να περιορίζεται ο κίνδυνος αδυναμίας είσπραξης απαιτήσεων.

Δυνητικός πιστωτικός κίνδυνος υπάρχει και στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, στις επενδύσεις και στα συμβόλαια χρηματοοικονομικών παραγώγων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο κίνδυνος μπορεί να προκύψει από αδυναμία του αντισυμβαλλόμενου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του προς τον Όμιλο. Για την διαχείριση αυτού του πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος, στο πλαίσιο εγκεκριμένων πολιτικών από το Διοικητικό Συμβούλιο, θέτει όρια στο βαθμό έκθεσης σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας, ο Όμιλος προϋπολογίζει και παρακολουθεί τακτικά τις χρηματοροές του και μεριμνά για την ύπαρξη ρευστών διαθέσιμων, συμπεριλαμβανομένων και των δυνατοτήτων για ενδοεταιρικό δανεισμό καθώς και μη χρησιμοποιούμενων τραπεζικών πιστωτικών ορίων για την κάλυψη των αναγκών του (π.χ. ανάγκες σε χρηματοδότηση, Εγγυητικές Επιστολές κλπ.).

Η ρευστότητα του Ομίλου παρακολουθείται από τη Διοίκηση σε τακτά χρονικά διαστήματα. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση με τις λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	Ενοποιημένα στοιχεία				
	31-Δεκ-18				
	Μέχρι 1 χρόνο	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Τραπεζικός Δανεισμός	2.062	753	-	-	2.815
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	453	451	1.213	840	2.956
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	14.926	561	-	-	15.487
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	-	106	-	-	106
	17.441	1.871	1.213	840	21.365
	31-Δεκ-17				
	Μέχρι 1 χρόνο	Μεταξύ 1 και 2 ετών	Μεταξύ 2 και 5 ετών	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Τραπεζικός Δανεισμός	1.743	1.553	753	-	4.049
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	323	323	905	298	1.849
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	15.381	1.388	-	-	16.769
Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα	-	263	-	-	263
	17.447	3.527	1.658	298	22.930

	Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
	Μέχρι 1 χρόνο	
Τραπεζικός Δανεισμός	2.027	1.971
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.849	8.227
	9.875	10.197

Τα παραπάνω ποσά απεικονίζονται στις συμβατικές, μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές και ως εκ τούτου δεν συμφωνούν με τα αντίστοιχα ποσά που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναφορικά με τα κονδύλια Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις, Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και Δάνεια.

Στην ανάλυση Προμηθευτών και Λοιπών υποχρεώσεων δεν συμπεριλαμβάνονται τα ποσά από Προκαταβολές Πελατών, Υποχρεώσεις από Κατασκευαστικά συμβόλαια και επενδυτικά προγράμματα, Ασφαλιστικοί Οργανισμοί και λοιποί φόροι/τέλη.

3.2 Διαχείριση Κεφαλαίων

Ο σκοπός του Ομίλου όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς του να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά του ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με τον Όμιλο και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, ο Όμιλος παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόγλευσης. Ο δείκτης μόγλευσης υπολογίζεται ως ο λόγος των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων (δάνεια μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα μείον χρηματικά διαθέσιμα) προς το σύνολο των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων πλέον του συνόλου ιδίων κεφαλαίων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Οι δείκτες μόχλευσης του Ομίλου στις 31.12.2018 και στις 31.12.2017 παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

	Ενοποιημένα Στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Σύνολο δανειακών υποχρεώσεων	5.232	5.585	1.926	1.854
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(47.402)	(26.996)	(23.950)	(14.829)
Καθαρός Δανεισμός / (Διαθέσιμα)	(42.170)	(21.411)	(22.024)	(12.975)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	106.817	101.867	88.644	79.755
Σύνολο Απασχολούμενων Κεφαλαίων	64.647	80.456	66.620	66.780
Δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης	-	-	-	-

Ο υπολογισμός του δείκτη κεφαλαιακής μόχλευσης την 31.12.2018 καθώς και την 31.12.2017 δεν έχει εφαρμογή καθώς ο Όμιλος και η Εταιρεία διαθέτουν καθαρά διαθέσιμα. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται ως το πηλίκο του καθαρού δανεισμού (ήτοι, συνολικές μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τράπεζες μείον ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα) προς το σύνολο των απασχολούμενων κεφαλαίων (ήτοι, σύνολο καθαρής θέσης πλέον καθαρός δανεισμός).

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι ταμειακές και μη ταμειακές κινήσεις των κονδυλίων του Καθαρού Δανεισμού για τη χρήση του 2018:

Ενοποιημένα Στοιχεία

	Σύνολο δανείων		Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Σύνολο
	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Τραπεζικός δανεισμός	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	
Καθαρός Δανεισμός 01.01.2018	1.578	4.007	26.996	(21.411)
Ταμειακές κινήσεις	(316)	(1.215)	20.406	(21.937)
Μη ταμειακές κινήσεις:				
Μη ταμειακές κινήσεις - Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	-	7	-	7
Μη ταμειακές κινήσεις - Προσθήκες χρηματοδοτικών μισθώσεων	1.171	-	-	1.171
Καθαρός Δανεισμός 31.12.2018	2.433	2.799	47.402	(42.170)

Εταιρικά στοιχεία

	Τραπεζικός δανεισμός	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Σύνολο
Καθαρός Δανεισμός 01.01.2018	1.854	14.829	(12.975)
Ταμειακές κινήσεις	-	9.121	(9.121)
Μη ταμειακές κινήσεις:			
Μη ταμειακές κινήσεις - Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι	72	-	72
Καθαρός Δανεισμός 31.12.2018	1.926	23.950	(22.024)

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται σε εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού κατατάσσονται στα παρακάτω επίπεδα, ανάλογα με τον τρόπο προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους:

-Επίπεδο 1: για στοιχεία που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργό αγορά και των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από τις τιμές αγοράς (μη προσαρμοσμένες) ομοίων στοιχείων.

-Επίπεδο 2: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία προσδιορίζεται από παράγοντες που σχετίζονται με δεδομένα της αγοράς, είτε άμεσα (τιμές) είτε έμμεσα (παράγωγα τιμών).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

-Επίπεδο 3: για στοιχεία των οποίων η εύλογη αξία δεν προσδιορίζεται με παρατηρήσεις από την αγορά, παρά βασίζεται κυρίως σε εσωτερικές εκτιμήσεις.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται μία σύγκριση των λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων του Ομίλου και της Εταιρείας που διακρατούνται στο αποσβεσμένο κόστος και των εύλογων αξιών τους:

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	5.232	5.585	5.168	3.957

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	Λογιστική αξία		Εύλογη αξία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις				
Δάνεια μακροπρόθεσμα & βραχυπρόθεσμα	1.926	1.854	1.926	1.854

Η εύλογη αξία των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμων, των δεσμευμένων καταθέσεων, των πελατών, και των προμηθευτών προσεγγίζει τις λογιστικές τους αξίες. Η εύλογη αξία των δανείων προσδιορίζεται με βάση την προεξόφληση των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας επιτόκια προεξόφλησης που αντανακλούν το τρέχον επιτόκιο δανεισμού και περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3 της ιεραρχίας εύλογης αξίας.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2018 και την 31 Δεκεμβρίου 2017:

	31 Δεκεμβρίου 2018		
	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	164	-	164
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	106	106
	31 Δεκεμβρίου 2017		
	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	273	4.618	4.891
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις			
Παράγωγα εργαλεία ως μέσο αντιστάθμισης	-	263	263
	31 Δεκεμβρίου 2018		
	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	164	-	164

	31 Δεκεμβρίου 2017		
	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ		
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΣΥΝΟΛΟ
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού			
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	273	3.640	3.913

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται με βάση τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. «Ενεργός» χρηματαγορά υπάρχει όταν υπάρχουν άμεσα διαθέσιμες και αναθεωρούμενες σε τακτά διαστήματα τιμές, που δημοσιεύονται από χρηματιστήριο, χρηματιστή, κλάδο, οργανισμό αξιολόγησης ή οργανισμό εποπτείας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 1. Αυτό το επίπεδο περιλαμβάνει την επένδυση του Ομίλου και της Εταιρείας σε μετοχές της Τράπεζας Κύπρου, οι οποίες παραχωρήθηκαν αρχικά στην θυγατρική εταιρεία Ηλέκτωρ Cyprus LTD και εν συνεχεία μεταβιβάστηκαν στην Εταιρεία, με βάση τα σχετικά διατάγματα της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και τα τελικά μέτρα για ανακεφαλοποίηση της Τράπεζας Κύπρου και οι οποίες έχουν ταξινομηθεί ως Χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές χρηματαγορές (π.χ. συμβόλαια παραγωγών εκτός της αγοράς παραγωγών) προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης, οι οποίες βασίζονται ως επί το πλείστον σε διαθέσιμες πληροφορίες για συναλλαγές που διενεργούνται σε ενεργές αγορές ενώ χρησιμοποιούν κατά το δυνατό λιγότερο εκτιμήσεις της οικονομικής οντότητας. Αυτά τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 2.

Η εύλογη αξία των αμοιβαίων κεφαλαίων προσδιορίζεται βάσει της καθαρής αξίας του ενεργητικού του εκάστοτε αμοιβαίου κεφαλαίου.

Εάν οι τεχνικές αποτίμησης δεν βασίζονται σε διαθέσιμες αγοραίες πληροφορίες τότε τα χρηματοοικονομικά εργαλεία περιλαμβάνονται στο επίπεδο 3.

4 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

4.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και οι σημειώσεις και αναφορές που τις συνοδεύουν ενδέχεται να εμπεριέχουν ορισμένες υποθέσεις και υπολογισμούς που αναφέρονται σε μελλοντικά γεγονότα σε σχέση με τις εργασίες, την ανάπτυξη και τις οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι υποθέσεις και υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης του Ομίλου σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς και τις υποθέσεις που έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.

Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν μελλοντικά ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων έχουν ως εξής:

(α) Εκτιμήσεις για τον προϋπολογισμό των κατασκευαστικών συμβολαίων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί την μέθοδο του ποσοστού ολοκλήρωσης για την αναγνώριση των εσόδων από συμβάσεις κατασκευής. Η μέθοδος του ποσοστού ολοκλήρωσης απαιτεί από τη Διοίκηση εκτιμήσεις αναφορικά με τα παρακάτω:

- τον προϋπολογισμό του κόστους εκτέλεσης των έργων και συνεπώς του μικτού αποτελέσματος,

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- την ανάκτηση των απαιτήσεων από συμπληρωματικές εργασίες ή από κόστη καθυστέρησης/επιτάχυνσης του έργου,
- την επίδραση που έχουν οι τροποποιήσεις του συμβατικού αντικειμένου στο περιθώριο κερδοφορίας του έργου,
- την ολοκλήρωση των προκαθορισμένων ορόσημων εντός του χρονοδιαγράμματος, και
- τις προβλέψεις για ζημιόγωνα έργα.

Η Διοίκηση του Ομίλου εξετάζει σε τριμηνιαία βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες της αναφορικά με την πορεία των έργων και αναθεωρεί τα προϋπολογιστικά στοιχεία του κόστους όπου κρίνεται απαραίτητο.

(β) Προβλέψεις

i) Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν το τελικό αποτέλεσμα του φορολογικού ελέγχου είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος και την πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία της περιόδου.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αναβαλλόμενους φόρους επί των προσωρινών φορολογικών διαφορών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και εκτιμώντας τα μελλοντικά οφέλη αλλά και τις μελλοντικές υποχρεώσεις από φόρους. Κατά την αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση της ανακτησιμότητάς τους, λαμβάνονται υπόψη οι καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για την εξέλιξη των φορολογικών αποτελεσμάτων των εταιρειών του Ομίλου στο ορατό μέλλον.

ii) Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις

Ο Όμιλος έχει εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε ο Όμιλος προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η παρούσα αξία βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης.

iii) Προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους

Ο Όμιλος έχει σχηματίσει προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του. Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων και, εάν υπάρχει πιθανότητα αρνητικής έκβασης τότε ο Όμιλος προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Οι προβλέψεις, όπου απαιτούνται, υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των εκτιμήσεων της διοίκησης για τη δαπάνη που θα χρειαστεί για την διευθέτηση των αναμενόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η παρούσα αξία βασίζεται σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης.

(γ) Απομείωση ενσώματων παγίων

Τα ενσώματα πάγια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος και εν συνεχεία αποσβένονται σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή τους. Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε περίοδο αναφοράς αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ενσώματων παγίων. Ο έλεγχος απομείωσης πραγματοποιείται βάσει στοιχείων της αγοράς και των εκτιμήσεων της διοίκησης για τις μελλοντικές λειτουργικές και οικονομικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία ελέγχου απομείωσης η διοίκηση συνεργάζεται με ανεξάρτητους εκτιμητές.

(δ) Έλεγχος απομείωσης θυγατρικών και συγγενών

Σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική 2.4, η Διοίκηση της Εταιρείας αξιολογεί σε ετήσια βάση αν συντρέχουν ενδείξεις απομείωσης των επενδύσεων σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρείες. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης, υπολογίζει την ανακτήσιμη αξία τους ως το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εύλογης και της αξίας χρήσης.

Οι βασικότερες εκτιμήσεις που χρησιμοποιεί η Διοίκηση στα πλαίσια της εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας των επενδύσεων αφορούν σε μελλοντικές ροές και επίδοση βάσει των επιχειρηματικών πλάνων των εταιρειών που

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

ελέγχονται για απομείωση, στο ρυθμό ανάπτυξής τους εις το διηνεκές, στο μελλοντικό κεφάλαιο κίνησης καθώς και στο επιτόκιο προεξόφλησης.

Επίσης, η Διοίκηση επαναξιολογεί την αξία των επενδύσεων σε θυγατρικές/συγγενείς στις περιπτώσεις απομείωσης της αξίας των περιουσιακών τους στοιχείων (ενσώματων παγίων, επενδύσεων σε ακίνητα).

4.2 Σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών

Δεν υπάρχουν σημαντικές κρίσεις της Διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

5 Ενσώματα πάγια

Ενοποιημένα στοιχεία

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2017	12.919	1.604	63.979	2.310	1.460	82.272
Προσθήκες	206	76	1.115	162	585	2.144
Προσθήκες χρηματοδοτικής μίσθωσης	-	1.411	370	-	-	1.781
Πωλήσεις	-	(52)	(1.050)	(270)	-	(1.372)
31 Δεκεμβρίου 2017	13.125	3.039	64.414	2.202	2.045	84.825
1 Ιανουαρίου 2018	13.125	3.039	64.414	2.202	2.045	84.825
Προσθήκες	57	97	1.639	178	1.668	3.639
Προσθήκες χρηματοδοτικής μίσθωσης	-	1.171	-	-	-	1.171
Πωλήσεις	-	(3)	(715)	(8)	-	(727)
Αναταξινομήσεις από Ακινήτ. υπό εκτέλεση	-	-	2.857	-	(2.857)	-
31 Δεκεμβρίου 2018	13.183	4.304	68.194	2.372	855	88.909
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2017	(5.859)	(1.420)	(35.225)	(1.586)	-	(44.090)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(571)	(183)	(3.179)	(108)	-	(4.041)
Πωλήσεις	-	43	163	-	-	206
31 Δεκεμβρίου 2017	(6.430)	(1.560)	(38.241)	(1.694)	-	(47.925)
1 Ιανουαρίου 2018	(6.430)	(1.560)	(38.241)	(1.694)	-	(47.925)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(21)	-	(1)	-	(21)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(573)	(388)	(3.826)	(124)	-	(4.911)
Πωλήσεις	-	26	66	7	-	99
Διαγραφές	-	1	-	-	-	1
31 Δεκεμβρίου 2018	(7.002)	(1.941)	(42.002)	(1.811)	-	(52.757)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	6.696	1.479	26.173	508	2.045	36.900
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	6.181	2.363	26.192	561	855	36.152

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Εταιρικά στοιχεία

	Οικόπεδα & Κτίρια	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Έπιπλα και εξαρτήματα	Ακινήτ. υπό εκτέλεση	Σύνολο
Κόστος						
1 Ιανουαρίου 2017	396	665	10.671	1.055	912	13.699
Προσθήκες	-	5	4	62	118	189
Πωλήσεις	-	(3)	-	-	-	(3)
31 Δεκεμβρίου 2017	396	667	10.675	1.117	1.030	13.885
1 Ιανουαρίου 2018	396	667	10.675	1.117	1.030	13.885
Προσθήκες	-	-	7	63	365	435
Πωλήσεις	-	(3)	(300)	-	-	(303)
Αναταξινόμησης από Ακιν. υπό εκτέλεση	-	-	900	-	(900)	-
31 Δεκεμβρίου 2018	396	664	11.282	1.180	495	14.017
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
1 Ιανουαρίου 2017	(14)	(601)	(8.756)	(828)	-	(10.199)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(5)	(31)	(805)	(44)	-	(885)
Πωλήσεις	-	1	-	-	-	1
31 Δεκεμβρίου 2017	(19)	(631)	(9.561)	(872)	-	(11.083)
1 Ιανουαρίου 2018	(19)	(631)	(9.561)	(872)	-	(11.083)
Συναλλαγματικές διαφορές	-	(1)	-	-	-	(1)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(5)	(10)	(730)	(42)	-	(787)
Πωλήσεις	-	3	23	-	-	26
31 Δεκεμβρίου 2018	(24)	(639)	(10.268)	(914)	-	(11.845)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	377	36	1.114	245	1.030	2.802
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	372	25	1.014	266	495	2.172

Οι προσθήκες στο μηχανολογικό εξοπλισμό κατά τη διάρκεια της χρήσης ποσού € 1.639 χιλ. για τον Όμιλο προέρχονται κυρίως από τις θυγατρικές εταιρείες BEAL AE (€ 473 χιλ.), ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ (€ 493 χιλ.) και HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM (€ 539 χιλ.) για αναβάθμιση εξοπλισμού.

Οι προσθήκες στη στήλη «Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση» και η αναταξινόμηση από ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση σε μηχανολογικό εξοπλισμό προέρχονται κυρίως από την θυγατρική HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM (€ 1.302 χιλ. και € 1.957 αντίστοιχα) ως αντικατάσταση εξοπλισμού λόγω πυρκαγιάς σε προηγούμενη χρήση.

Για την Εταιρεία, οι προσθήκες στη στήλη «Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση» και η αναταξινόμηση από ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση σε μηχανολογικό εξοπλισμό αφορούν κυρίως το έργο στην περιοχή Μαυροράχη του νομού Θεσσαλονίκης.

Στα ακίνητα του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών ύψους € 1.536 χιλ. (2017: € 1.536 χιλ.) υπέρ τράπεζας, για εξασφάλιση των τραπεζικών υποχρεώσεών του, οι οποίες την 31.12.2018 ανέρχονταν σε € 200 χιλ. (31.12.2017: € 200 χιλ.).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Μισθωμένα πάγια που περιλαμβάνονται στα παραπάνω βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης:

	31-Δεκ-18			31-Δεκ-17		
	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο	Μεταφορικά μέσα	Μηχ/κός Εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος - κεφαλαιοποιημένες χρηματοδοτικές μισθώσεις	2.582	493	3.075	1.411	493	1.904
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(417)	(135)	(552)	(118)	(86)	(204)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	2.165	358	2.523	1.293	407	1.700

6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Ενοποιημένα στοιχεία

	Λογισμικό και λοιπά	Δικαίωμα παραχώρησης	Υπεραξία	Σύνολο
Κόστος				
1 Ιανουαρίου 2017	407	24.236	1.985	26.628
Προσθήκες	31	-	-	31
31 Δεκεμβρίου 2017	438	24.236	1.985	26.659
1 Ιανουαρίου 2018	438	24.236	1.985	26.659
Προσθήκες	2	-	-	2
31 Δεκεμβρίου 2018	440	24.236	1.985	26.661
	Λογισμικό και λοιπά	Δικαίωμα παραχώρησης	Υπεραξία	Σύνολο
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
1 Ιανουαρίου 2017	(374)	(16.359)	-	(16.733)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(22)	(2.424)	-	(2.446)
31 Δεκεμβρίου 2017	(396)	(18.783)	-	(19.179)
1 Ιανουαρίου 2018	(396)	(18.783)	-	(19.179)
Αποσβέσεις χρήσης (Σημείωση 24)	(16)	(2.424)	-	(2.440)
31 Δεκεμβρίου 2018	(413)	(21.207)	-	(21.619)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	42	5.453	1.985	7.480
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	27	3.030	1.985	5.042

Εταιρικά στοιχεία

	Λογισμικό και λοιπά	Σύνολο
Κόστος		
1 Ιανουαρίου 2017	141	141
Προσθήκες	5	5
31 Δεκεμβρίου 2017	146	146
1 Ιανουαρίου 2018	146	146
Προσθήκες	1	1
31 Δεκεμβρίου 2018	147	147
	Λογισμικό και λοιπά	Σύνολο
Συσσωρευμένες αποσβέσεις		
1 Ιανουαρίου 2017	(124)	(124)
Αποσβέσεις χρήσης (σημείωση 24)	(11)	(11)
31 Δεκεμβρίου 2017	(135)	(135)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

1 Ιανουαρίου 2018	(135)	(135)
Αποσβέσεις χρήσης (σημείωση 24)	(5)	(5)
31 Δεκεμβρίου 2018	(140)	(140)
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2017	11	11
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2018	7	7

Δικαίωμα Παραχώρησης

Η Κοινοπραξία Ηλέκτωρ-Ελλάκτωρ-Cybarco είχε έρθει σε συμφωνία με την Κυπριακή Κυβέρνηση για την ανάλυση του έργου ΜΕΛΕΤΗ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ και ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΙΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΛΑΡΝΑΚΑΣ - ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ.

Το ποσό του συμβολαίου που αφορούσε την κατασκευή του έργου ανέρχεται περίπου σε € 43 εκ. Συμβατικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι και η λειτουργία του έργου από την Κοινοπραξία για το διάστημα των 10 ετών μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής, με δικαίωμα χρέωσης υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της δεκαετούς περιόδου διαχείρισης. Η κατασκευαστική περίοδος του έργου ήταν 3 χρόνια (μέχρι Μάρτιο 2010), ενώ η περίοδος λειτουργίας θα διαρκέσει μέχρι τον Μάρτιο 2020. Σε σχέση με τον τρόπο που λογίζεται η συμφωνία παραχώρησης υπηρεσιών, η Κοινοπραξία εφαρμόζει τις πρόνοιες της Διερμηνείας 12 “Συμφωνίες για Παραχώρηση Υπηρεσιών”.

Σύμφωνα με τη συμβατική συμφωνία παραχώρησης υπηρεσιών, η Κοινοπραξία θα πληρωθεί για τις υπηρεσίες της εν μέρη με πληρωμές για τις κατασκευαστικές εργασίες και εν μέρη μέσω δικαιώματος να χρεώνει την κυβέρνηση για διαχειριστικές υπηρεσίες κατά τη διάρκεια της 10 ετούς περιόδου διαχείρισης. Σύμφωνα με τις πρόνοιες αυτής της Ερμηνείας, η Κοινοπραξία αναγνώρισε τις πληρωμές για τις κατασκευαστικές εργασίες με αναφορά στο στάδιο ολοκλήρωσης των κατασκευαστικών εργασιών και το δεύτερο μέρος της πληρωμής αναγνωρίστηκε ως άυλο περιουσιακό στοιχείο.

Η απόσβεση του άυλου περιουσιακού στοιχείου ξεκίνησε εντός της χρήσης του 2010 με την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών έργων και θα διαρκέσει μέχρι το τέλος της περιόδου διαχείρισης.

Την 21^η Μαΐου 2018, η Κοινοπραξία προχώρησε σε σύναψη συμπληρωματικής συμφωνίας αναφορικά με το εν λόγω έργο. Η Συμπληρωματική Συμφωνία προνοεί εκτροπή έως και 120.000 τόνων σύμμεικτων απορριμμάτων από την Επαρχία Λευκωσίας και δεν επηρεάζει την διάρκεια καθώς και την αξία του δικαιώματος παραχώρησης.

Υπεραξία

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει υπεραξία ποσού € 1,45 εκ, προερχόμενη από την εξαγορά της εταιρείας Loock, η οποία κατείχε την τεχνολογία για την ξερή αναερόβια χώνευση. Η εν λόγω τεχνολογία χρησιμοποιείται στην Γερμανία ενώ η Διοίκηση του Ομίλου έχει πλάνο χρησιμοποίησης της εν λόγω τεχνογνωσίας και στην Ελλάδα σε έργα διαχείρισης απορριμμάτων που βρήσκονται στο στάδιο της δημοπράτησης. Ο Όμιλος ελέγχει σε ετήσια βάση την υπεραξία για ενδείξεις απομείωσης. Με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου απομείωσης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 δεν προέκυψε ζημία απομείωσης.

Το υπόλοιπο ποσό της υπεραξίας ύψους € 462.162 αφορά κυρίως την εταιρεία ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ από την ενοποίησή της με την μέθοδο της πλήρους ενοποίησης μετά την απόκτηση του 60% από τη μητρική ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ το 2014.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

7 Θυγατρικές επιχειρήσεις του Ομίλου

Η μεταβολή της λογιστικής αξίας των επενδύσεων της μητρικής σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται είχε ως εξής:

	Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	21.647	19.872
Προσθήκες	4.000	1.775
Στο τέλος της χρήσης	25.647	21.647

Οι προσθήκες ποσού € 4.000 χιλ που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2018, αφορούν την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου στις θυγατρικές εταιρείες HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM και Herhof GmbH κατά ποσό ύψους € 3.500 χιλ. και € 500 χιλ. αντίστοιχα.

Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2017, οι προσθήκες ποσού € 1.775 χιλ. αφορούν την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου στις θυγατρικές εταιρείες ΔΟΑΑ ΑΕ και ΕΔΑΔΥΜ ΑΕ κατά ποσό ύψους € 525 χιλ. και € 1.250 χιλ. αντίστοιχα.

Οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2018	Ποσοστό συμμετοχής 2017
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	100,00%
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	97,86%	97,86%
ΒΕΑΛ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	65,00%	65,00%
HELECTOR CYPRUS (πρώην ELEMAL LTD)	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
HELECTOR GERMANY GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
HERHOF GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
HERHOF VERWALTUNGS GMBH	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	100,00%	100,00%
ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-CYBARCO	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
HELECTOR BULGARIA LTD	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	100,00%	100,00%
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ – ΔΟΑΑ ΑΕ ΟΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	100,00%
ΥLECTOR DOOEL SKOPJE	ΠΓΔΜ	100,00%	100,00%
ΔΟΑΑ Α.Ε	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	100,00%
Κ/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΚΥΠΡΟΣ-ΧΥΤΑ ΠΑΦΟΥ)	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
Κ/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΧΥΤΑ ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ & ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ)	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%	100,00%
ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	60,00%	60,00%
ΕΔΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	100,00%	100,00%

Σημείωση: Η ΒΕΑΛ ΑΕ ενοποιείται με τη μέθοδο της Ολικής Ενοποίησης παρόλο που ο Όμιλος κατέχει το 50% καθώς ασκεί τον έλεγχο της εταιρείας.

Θυγατρικές εταιρείες με σημαντικό ποσοστό μη ελέγχουσων συμμετοχών

Οι παρακάτω πίνακες συνοψίζουν τις οικονομικές πληροφορίες των θυγατρικών, στις οποίες οι μη ελέγχουσες συμμετοχές κατέχουν σημαντικό ποσοστό.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης οικονομικής θέσης

	ΒΕΑΛ ΑΕ		ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ		ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	
	50,00%	50,00%	40,00%	40,00%	35,00%	35,00%
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	19.494	21.109	1.933	2.099	115	107
Κυκλοφορούν ενεργητικό	21.799	20.690	2.410	2.271	7.574	7.928
Σύνολο ενεργητικού	41.292	41.799	4.343	4.370	7.689	8.035
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	7.859	8.653	682	835	1.442	1.730
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	21.791	17.991	1.172	1.252	5.285	5.422
Σύνολο υποχρεώσεων	29.650	26.644	1.854	2.087	6.727	7.152
Ίδια κεφάλαια	11.642	15.155	2.489	2.283	961	883
<u>Που αναλογούν σε:</u>						
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	5.821	7.578	996	913	336	309

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης συνολικού εισοδήματος

	ΒΕΑΛ ΑΕ		ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ		ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	
	1-Ιαν		1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις	16.179	16.249	3.502	3.215	8.058	7.949
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) χρήσης	3.486	2.871	1.006	859	83	(49)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης (καθαρά, μετά από φόρους)	-	-	-	-	(4)	7
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) χρήσης	3.486	2.871	1.006	859	80	(42)
Κέρδη / (ζημιές) χρήσης αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	1.743	1.436	402	344	29	(17)
Μερίσματα αποδιδόμενα σε μη ελέγχουσες συμμετοχές	(3.500)	-	(320)	(280)	(1)	2

Συνοπτικά στοιχεία κατάστασης ταμειακών ροών

	ΒΕΑΛ ΑΕ		ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ		ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Σύνολο εισροών από λειτουργικές δραστηριότητες	5.330	7.744	1.109	906	376	2.754
Σύνολο (εκροών) / εισροών από επενδυτικές δραστηριότητες	(323)	(410)	(50)	(234)	16	1
Σύνολο εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(2.000)	(4.000)	(935)	(883)	-	(3.000)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης	3.007	3.334	124	(211)	391	(245)

8 Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	4.841	5.351	5.473	5.473
Μερίδιο κέρδους / (ζημίας) (μετά από φόρους)	722	(307)	-	-
Λοιπές μεταβολές στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	5	8	-	-
Μεταφορά από / (σε) μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	(1)	(211)	-	-
Στο τέλος της χρήσης	5.567	4.841	5.473	5.473

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 ποσό € 1 χιλ. και € 211 χιλ. αντίστοιχα μεταφέρθηκε από τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις λόγω μείωσης της αρνητικής καθαρής θέσης συγγενών εταιρειών, οι οποίες ανήκουν 100% στον Όμιλο Ελλάκτωρ.

Οι συγγενείς επιχειρήσεις αναλύονται ως εξής:

A/A	Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2018	Ποσοστό συμμετοχής 2017
1	ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.	ΕΛΛΑΔΑ	49,19%	49,19%
2	ΤΟΜΗ EDL ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
3	ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΕΕ	ΕΛΛΑΔΑ	32,32%	32,32%
4	ΕΛΛΑΚΤΟΡ VENTURES LTD	ΚΥΠΡΟΣ	25,00%	25,00%
5	LEVA SHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	ΡΩΣΙΑ	25,00%	25,00%
6	ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν συνοπτικές οικονομικές πληροφορίες για τις πιο σημαντικές συγγενείς εταιρείες του Ομίλου. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα ποσά που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις των παρακάτω συγγενών, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί ώστε να αντανακλούν αναπροσαρμογές εύλογης αξίας και διαφοροποιήσεις στις λογιστικές πολιτικές.

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

	ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.		ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	8.522	8.522	33.428	29.569
Κυκλοφορούν ενεργητικό	12	26	9.756	12.898
Σύνολο ενεργητικού	8.534	8.548	43.184	42.467
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	24	25	35.512	37.397
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	40	12	5.087	3.950
Σύνολο υποχρεώσεων	64	37	40.599	41.346
Ίδια κεφάλαια	8.470	8.511	2.585	1.121

Συμφωνία συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων

	ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.		ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	
	2018	2017	2018	2017
Καθαρή Θέση εταιρείας 1 Ιανουαρίου	8.511	8.544	1.121	2.111
Καθαρές (ζημιές) / κέρδη χρήσης	(42)	(32)	1.463	(990)
Καθαρή Θέση εταιρείας 31 Δεκεμβρίου	8.470	8.511	2.585	1.121
% Συμμετοχής στη συγγενή & κ/ξία	49%	49%	50%	50%
Συμμετοχή Ομίλου στη Καθαρή θέση συγγενών & κοινοπραξιών	4.166	4.187	1.292	561
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	4.166	4.187	1.292	561

Συνοπτικά στοιχεία Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος

	ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.		ΕΠΑΔΥΜ ΑΕ	
	1-Ιαν		1-Ιαν	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πωλήσεις	-	-	6.902	5.582
Καθαρές (ζημιές) / κέρδη χρήσης	(42)	(32)	1.463	(990)
Συγκεντρωτικές συνολικές (ζημιές) / κέρδη χρήσης	(42)	(32)	1.463	(990)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Μη σημαντικές συγγενείς και κοινοπραξίες

	2018	2017
Συσσωρευμένη ονομαστική αξία μη σημαντικών συγγενών και κ/ζιών	109	94
Αναλογία Ομίλου στα:		
Καθαρά κέρδη χρήσης	10	204
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης (μετά από φόρους)	5	8
Συγκεντρωτικά συνολικά κέρδη χρήσης	<u>15</u>	<u>212</u>

9 Κοινές Επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο ενσωμάτωσης μεριδίων

Οι κοινές επιχειρήσεις αναλύονται ως εξής:

A/A	Επωνυμία	Έδρα	Ποσοστό συμμετοχής 2018	Ποσοστό συμμετοχής 2017
1	Κ/ΕΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ Π)	ΕΛΛΑΔΑ	40,39 %	40,39 %
2	Κ/ΕΙΑ ΔΕΤΕΑΛΑ-ΗΛΕΚΤΩΡ-EDL ΜΟΝ/ΠΗ ΕΠΕ	ΕΛΛΑΔΑ	30,00 %	30,00 %
3	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	65,00 %	65,00 %
4	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	99,00 %	99,00 %
5	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ (ΧΥΤΑ ΤΑΓΑΡΑΔΩΝ)	ΕΛΛΑΔΑ	30,00 %	30,00 %
6	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	ΕΛΛΑΔΑ	60,00 %	60,00 %
7	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	80,00 %	80,00 %
8	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ -ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00 %	70,00 %
9	Κ/ΕΙΑ BILFIGER BERGER - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	ΕΛΛΑΔΑ	29,00 %	29,00 %
11	ΚΕ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ & ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	15,23 %	15,23 %
12	ΚΕ ΗΛΕΚΤΩΡ-ENVITEC ΑΕ (ΕΜΑΚ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00 %	50,00 %
13	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ-ENVITEC ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	70,00%	70,00%
14	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΕ - SPIDER ΥΠΗΡ.ΠΕΡΙΒ.ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	49,85%	49,85%
15	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΕΠΑΝΑ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	51,00%	51,00%
16	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
17	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Ε. (ΕΡΓΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	49,00%	49,00%
18	JV AKTOR SA - HELECTOR SA	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	70,00%	70,00%
19	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	60,00%	60,00%
20	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - THALIS ES S.A.	ΕΛΛΑΔΑ	70,00%	70,00%
21	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒ.ΑΕ (ΠΟΛΥΤΥΡΟΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
22	Κ/ΕΙΑ ΔΥΤ.ΜΑΚΕΔ.ΗΛΕΚΤΩΡ-THALIS ES SA	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
23	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΕΡΙΒ.ΑΕ (ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
24	Κ/ΕΙΑ ΑΚΤΩΡ ΑΕ-ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ)	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	50,00%
25	Κ/ΕΙΑ ΜΗΧ ΠΕΡΙΒ ΑΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	20,00%	20,00%
26	Κ/ΕΙΑ ΕΡΓΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦ. ΠΡΑΝΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	-
27	ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-WATT ΑΕ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	-
28	Κ/ΕΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-THALIS ES SA ΕΚΜΕΤ.ΒΙΟΑΕΡΙΟΥ ΔΥΤ.ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΕΛΛΑΔΑ	50,00%	-
		ΕΛΛΑΔΑ	60,00%	-

Τα παρακάτω ποσά αντιπροσωπεύουν το μερίδιο του ενεργητικού και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας σε κοινοπραξίες που ενοποιήθηκαν με την μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης και περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Απαιτήσεις		
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	298	794
Κυκλοφορούν ενεργητικό	19.040	19.503
	<u>19.338</u>	<u>20.297</u>

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Υποχρεώσεις		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	442	442
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	10.504	14.289
	<u>10.946</u>	<u>14.731</u>
Καθαρή Θέση	<u>8.392</u>	<u>5.566</u>
Εσοδα	21.304	18.971
Εξοδα	(17.609)	(16.406)
Κέρδη μετά από φόρους	<u>3.695</u>	<u>2.565</u>

10 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων & Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση

10.1 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων (ΔΠΧΑ 9)

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης - Αναπροσαρμοσμένα στοιχεία ΔΠΧΑ 9	4.891	-	3.913	-
(Πωλήσεις)	(4.605)	-	(3.631)	-
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων: αύξηση / (μείωση)	(122)	-	(118)	-
Στο τέλος της χρήσης	164	-	164	-
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	164	-	164	-
	<u>164</u>	<u>-</u>	<u>164</u>	<u>-</u>

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων περιλαμβάνουν τα κατωτέρω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Εισηγμένοι τίτλοι:				
Μετοχές – Εξωτερικό (σε €)	164	-	164	-
	<u>164</u>	<u>-</u>	<u>164</u>	<u>-</u>

*Στις 31.12.2017 οι συμμετοχές αυτές ταξινομούνταν σαν χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (Σημείωση 10.2).

Στις 31.12.2018, το ποσό € 122 χιλ. που εμφανίζεται στη γραμμή «Προσαρμογή σε εύλογη αξία λοιπών συνολικών εισοδημάτων: μείωση» για τον Όμιλο και €118 χιλ για την Εταιρεία αντίστοιχα, αναλύεται ως εξής: Ποσό € 109 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία αφορά την αποτίμηση των εισηγμένων τίτλων που αναφέρθηκαν παραπάνω, ενώ το υπόλοιπο ποσό € 13 χιλ. και € 9 χιλ. για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα αφορά την αποτίμηση των Αμοιβαίων Κεφαλαίων που αναφέρθηκαν παραπάνω. Το ποσό € 4.605 χιλ. και € 3.631 χιλ. που εμφανίζεται στη γραμμή «Πωλήσεις» για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα αφορούσε την πώληση των προαναφερθέντων Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάση το ΔΛΠ 39 ποσού € 4.891 χιλ. στις 31.12.2017, που αποτελούνταν από εισηγμένους τίτλους και αμοιβαία κεφάλαια διαθέσιμων και επιμετρούνταν στην εύλογη αξία τους μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πλέον ταξινομήθηκαν ως Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων και θα εξακολουθήσουν να επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Ως εκ τούτου η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε καμία επίπτωση στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας και του Ομίλου (Σημείωση 2.3).

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

10.2 Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση (ΔΛΠ 39)

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης				
Προσθήκες- αύξηση κόστους συμ/χής (Πωλήσεις)	-	12.982	-	11.705
Προσαρμογή σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων: αύξηση / (μείωση)	-	(8.036)	-	341
Λοιπά	-	(62)	-	(103)
Στο τέλος της χρήσης	-	7	-	6
	-	4.891	-	3.912
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	-	273	-	273
Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	4.618	-	3.640
	-	4.891	-	3.913

Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία στις 31.12.2017 περιλάμβαναν τα κατωτέρω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Εισηγμένοι τίτλοι:				
Μετοχές – Εξωτερικό (σε €)	-	273	-	273
Μη εισηγμένοι τίτλοι:				
Αμοιβαία Κεφάλαια διαθέσιμων -Εξωτερικό (σε €)	-	4.618	-	3.640
	-	4.891	-	3.913

Στις 31.12.2017, το ποσό € 62 χιλ. που εμφανίζεται στη γραμμή «Προσαρμογή σε εύλογη αξία Λοιπών Συνολικών Εισοδημάτων: μείωση» για τον Όμιλο και €103 χιλ για την Εταιρεία αντίστοιχα, αφορούσε την αποτίμηση των Αμοιβαίων Κεφαλαίων που αναφέρθηκαν παραπάνω. Αντίστοιχα, το ποσό € 8.036 χιλ. που εμφανίζεται στη γραμμή «Πωλήσεις» για τον Όμιλο και την Εταιρεία αφορούσε πωλήσεις μέρους των προαναφερθέντων Αμοιβαίων Κεφαλαίων.

11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία

Το ποσό των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων που παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα, προέρχεται από τη Κοινοπραξία Ηλεκτώρ-Ελλάκτωρ-Cybarco.

	Ενοποιημένα στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps) για αντιστάθμιση ταμειακών ροών	106	263
Σύνολο	106	263
Λεπτομέρειες συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)		
Ονομαστική αξία ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps)	2.250	3.750
Κυμαινόμενο επιτόκιο	Euribor	Euribor

Η μητρική εταιρεία δεν διέθετε παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

12 Αποθέματα

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Α' ύλες	44	-	-	-
Τελικά προϊόντα	480	566	-	-
Παραγωγή σε εξέλιξη	587	91	-	-
Προκαταβολή για αγορά αποθεμάτων	140	125	125	125
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	1.251	782	125	125

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στα έξοδα ανά κατηγορία ανέρχεται σε € 9.114 χιλ. (2017: € 9.663 χιλ.) και € 6.342 χιλ. (2017: € 7.296 χιλ.) για τον Όμιλο και την Εταιρεία αντίστοιχα (Σημείωση 24).

13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Πελάτες	33.040	44.574	12.612	7.790
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης πελατών	(1.776)	(3.397)	(333)	(1.954)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	31.264	41.177	12.279	5.836
Προκαταβολές	2.124	2.346	934	1.400
Μερίσματα εισπρακτέα (Σημείωση 32)	-	-	5.316	2.756
Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 32)	7.534	7.193	7.924	15.307
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	154	501	455	801
Δημόσιο (παρακρατούμενοι φόροι και προκαταβλητέοι φόροι, και ασφαλιστικοί οργανισμοί)	3.146	5.315	466	3.169
Απαιτήσεις από Κοινοπρακτικά Σχήματα	2.379	2.687	2.369	2.428
Λοιπές Απαιτήσεις	10.498	7.433	5.297	1.972
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης λοιπών απαιτήσεων	(2.467)	(138)	(2.446)	(111)
Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 32)	6.128	2.241	14.022	11.264
Σύνολο	60.761	68.754	46.616	44.822
Απαιτήσεις από κατασκευαστικά συμβόλαια	-	3.002	-	3.002
Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	3.917	-	3.894	-
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	-	93	-	74
	3.917	3.095	3.894	3.076
Σύνολο πελατών και λοιπών απαιτήσεων	64.677	71.849	50.510	47.898
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	8.523	7.299	8.796	16.547
Κυκλοφορούν ενεργητικό	56.154	64.550	41.714	31.351
	64.677	71.849	50.510	47.898

*Ο Όμιλος έχει εφαρμόσει τα ΔΠΧΑ 9 και 15 χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης, χωρίς όμως να προκύψει κάποια επίδραση στην Καθαρή Θέση του Ομίλου και της Εταιρείας (Σημείωση 2.3).

Η λογιστική αξία των απαιτήσεων προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Αναφορικά με τα κατασκευαστικά συμβόλαια οι μέθοδοι που ακολουθούνται για τον προσδιορισμό του εσόδου και του ποσοστού ολοκλήρωσης των έργων αναφέρονται στις σημειώσεις 2.3 και 2.22.

Οι σημαντικότερες ποσοτικές μεταβολές στα Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και στις Συμβατικές υποχρεώσεις μέσα στην τρέχουσα χρήση οφείλονται στους παρακάτω λόγους:

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

	<u>Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία</u>	<u>Συμβατικές Υποχρεώσεις</u>
Τροποποιήσεις υφιστάμενων συμβάσεων	27	-
Χρονικές διαφορές	795	-

Σημαντικό υπόλοιπο πελατών (περίπου € 27 εκ.) αφορούν το Ελληνικό και Κυπριακό δημόσιο. Οι απαιτήσεις από τους εν λόγω δημόσιους φορείς είναι ιστορικά ασφαλούς είσπραξης και ως εκ τούτου η Διοίκηση εκτιμά πως δεν υπάρχει σημαντικός πιστωτικός κίνδυνος.

Στις λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας συμπεριλαμβάνεται δάνειο προς τρίτους ονομαστικής αξίας € 5.850 χιλ. και € 2.000 χιλ. αντίστοιχα (2017: € 5.722 χιλ. και € 2.000 χιλ. αντίστοιχα).

Η ενθλίκωση αυτών των απαιτήσεων από πελάτες παρατίθεται παρακάτω:

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-17</u>	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-17</u>
Δεν είναι σε καθυστέρηση και δεν είναι απομειωμένα	19.693	14.765	8.840	5.126
<i>Είναι σε καθυστέρηση:</i>				
3 - 6 μήνες	4.315	4.631	1.186	745
6 μήνες - 1 έτος	861	3.562	338	312
Πάνω από 1 έτος	8.171	21.616	2.248	1.607
	<u>33.040</u>	<u>44.574</u>	<u>12.612</u>	<u>7.790</u>
Μείον προβλέψεις απομείωσης	(1.776)	(3.397)	(333)	(1.954)
Καθαρές απαιτήσεις πελατών	<u>31.264</u>	<u>41.177</u>	<u>12.279</u>	<u>5.836</u>

Το σύνολο των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας είναι σε ευρώ.

Η κίνηση της πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις είναι ως εξής:

	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-17</u>	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-17</u>
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	3.535	8.805	2.065	6.929
Πρόβλεψη απομείωσης	2.336	-	2.336	-
Διαγραφή εισπρακτέων μέσα στη χρήση	-	(4.262)	-	(3.862)
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	(1.621)	(880)	(1.621)	(880)
Προεξόφληση	(7)	(128)	-	(122)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	4.243	3.535	2.779	2.065

Τα ποσά που αναγνωρίζονται ως πρόβλεψη, συνήθως διαγράφονται εφόσον δεν αναμένεται να εισπραχθούν από τους συγκεκριμένους πελάτες / χρεώστες.

Η μέγιστη έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι η λογιστική αξία των παραπάνω απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την ημερομηνία του ισολογισμού έχει στην κατοχή του εξασφαλίσεις σε μορφή ακινήτων έναντι απαιτήσεων ποσού € 3.191 χιλ. (2017: € 3.090 χιλ.).

14 Δεσμευμένες καταθέσεις

Για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017, ούτε ο Όμιλος ούτε η Εταιρεία κατείχαν Δεσμευμένες Καταθέσεις.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

15 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα είναι σε Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Διαθέσιμα στο ταμείο	49	55	18	15
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	47.352	23.441	23.932	11.314
Καταθέσεις προθεσμίας	1	3.500	-	3.500
Σύνολο	47.402	26.996	23.950	14.829

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα ποσοστά καταθέσεων ανά κλάση πιστοληπτικής αξιολόγησης από την εταιρεία Standard & Poor (S&P) την 31.12.2018 και 31.12.2017.

	Ενοποιημένα στοιχεία	
	2018	2017
Πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
AA-	16,33%	1,17%
A+	10,62%	5,55%
B+	0,02%	0,00%
B-	72,38%	0,01%
CCC+	0,00%	88,98%
NR (Not rated - Χωρίς αξιολόγηση)	0,64%	4,29%
	100,00%	100,00%
	Εταιρικά στοιχεία	
	2018	2017
Πιστωτική διαβάθμιση χρηματοπιστωτικού ιδρύματος	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
A+	21,02%	10,10%
AA-	5,31%	2,12%
B-	73,60%	0,00%
CCC+	0,00%	87,00%
NR (Not rated - Χωρίς αξιολόγηση)	0,07%	0,78%
	100,00%	100,00%

Από τα υπόλοιπα των καταθέσεων όψεως και προθεσμίας του Ομίλου την 31.12.2018, ποσοστό περίπου 73,02% (31.12.2017: 93,28%) είναι κατατεθειμένο στις συστημικές ελληνικές τράπεζες που έχουν χαμηλή ή δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση λόγω της κρίσης χρέους που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Διευκρινίζεται όμως ότι, αντιστοίχως οι τράπεζες αυτές καλύπτουν και το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών πιστωτικών διευκολύνσεων (Εγγυητικές Επιστολές, δάνεια, κλπ) προς στον Όμιλο. Στα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα με χαρακτηρισμό NR περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, θυγατρικές και υποκαταστήματα ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό.

Τα επιτόκια προθεσμιακών καταθέσεων καθορίζονται μετά από διαπραγμάτευση με επιλεγμένα τραπεζικά ιδρύματα με βάση τα διατραπεζικά επιτόκια Euribor αντίστοιχης χρονικής διάρκειας με την επιλεγμένη τοποθέτηση.

16 Μετοχικό κεφάλαιο & Αποθεματικό Υπέρ το Άρτιο

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός από τον Αριθμό μετοχών.

Ενοποιημένα στοιχεία	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	196.722	2.010	5.216	7.226
31 Δεκεμβρίου 2017	196.722	2.010	5.216	7.226

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

1 Ιανουαρίου 2018	196.722	2.010	5.216	7.226
31 Δεκεμβρίου 2018	196.722	2.010	5.216	7.226
Εταιρικά στοιχεία				
	Αριθμός μετοχών	Κοινές μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	196.722	2.010	5.216	7.226
31 Δεκεμβρίου 2017	196.722	2.010	5.216	7.226
1 Ιανουαρίου 2018	196.722	2.010	5.216	7.226
31 Δεκεμβρίου 2018	196.722	2.010	5.216	7.226

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι 196.722 μετοχές (2017: 196.722 μετοχές) με ονομαστική αξία € 10,22 για κάθε μετοχή (2017: € 10,22 για κάθε μετοχή). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν πλήρως εξοφληθεί.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

17 Λοιπά αποθεματικά
Ενοποιημένα στοιχεία

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Αποθεματικά Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων σε έλλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Αποθεματικό αντιτάξιμης ταμειακών ροών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών / (ζημιών)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	1.631	4.106	291	(49)	(228)	363	(110)	6.004
Συνολλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	139	-	-	139
Μεταφορά από / (σε) αποτελέσματα εις νέον	77	-	-	-	-	-	-	77
Μεταβολή αξίας Διαθέσιμων προς πώληση (Σημ.10)	-	-	-	(62)	-	-	-	(62)
Μεταβολή αξίας αντιτάξιμης ταμειακών ροών	-	-	-	-	-	223	-	223
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	38	38
Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα	-	-	-	3	-	-	-	3
31 Δεκεμβρίου 2017	1.708	4.106	291	(108)	(89)	586	(72)	6.422
1 Ιανουαρίου 2018	1.708	4.106	291	(108)	(89)	586	(72)	6.422
Επίδραση ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018	-	-	-	-	-	-	-	-
Αναξινόμηση	-	-	-	108	(108)	-	-	-
1 Ιανουαρίου 2018	1.708	4.106	291	-	(89)	586	(72)	6.422
Συνολλαγματικές διαφορές	-	-	-	-	137	-	-	137
Μεταφορά στα αποτελέσματα εις νέον	74	-	-	-	-	-	-	128
Μεταβολή αξίας περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	(122)	-	-	(122)
Μεταβολή αξίας αντιτάξιμης ταμειακών ροών	-	-	-	-	-	157	-	157
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	(23)	(23)
Λοιπά	-	-	-	-	-	-	1	1
31 Δεκεμβρίου 2018	1.782	4.106	291	-	48	743	(94)	6.700

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Εταιρικά στοιχεία

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Αποθεματικό Διαθέσιμα Προς Πώληση	Αποθεματικό περιουσιακών στοιχείων σε έλλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	Αποθεματικό Διαφορών	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών / (ζημιών)	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	526	4.106	227	(45)	-	(145)	(90)	4.579
Συναλλαγμάτικές διαφορές	-	-	-	-	-	131	-	131
Μεταβολή αξίας Διαθεσίμων προς πώληση (Σημ.10)	-	-	-	(103)	-	-	-	(103)
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	32	32
Ανακύκλωση αποθεματικού στα αποτελέσματα	-	-	-	50	-	-	-	50
31 Δεκεμβρίου 2017	526	4.106	227	(98)	-	(14)	(58)	4.689
1 Ιανουαρίου 2018	526	4.106	227	(98)	-	(14)	(58)	4.689
Επίδραση ΔΠΧΑ 9 την 1.1.2018	-	-	-	98	(98)	-	-	-
Ανατιζιμόληση	-	-	-	-	-	-	-	-
1 Ιανουαρίου 2018	526	4.106	227	-	(98)	(14)	(58)	4.689
Συναλλαγμάτικές διαφορές	-	-	-	-	-	132	-	132
Μεταφορά στα αποτελέσματα εις νέον	-	-	-	-	41	-	-	41
Μεταβολή αξίας περιουσιακών στοιχείων μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	-	-	-	-	(118)	-	-	(118)
Αναλογιστικές ζημιές	-	-	-	-	-	-	(12)	(12)
Λοιπά	-	-	-	-	-	-	1	1
31 Δεκεμβρίου 2018	526	4.106	227	-	(175)	118	(69)	4.733

(α) Τακτικό αποθεματικό

Από τις διατάξεις των άρθρων 44 και 45 του κωδ. Ν. 2190/1920 ρυθμίζεται ο σχηματισμός και η χρησιμοποίηση του τακτικού αποθεματικού ως εξής: Το 5% τουλάχιστον των πραγματικών (λογιστικών) καθαρών κερδών κάθε χρήσεως κρατείται, υποχρεωτικά, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, μέχρις ότου το συσσωρευμένο ποσό του τακτικού αποθεματικού γίνει τουλάχιστον ίσο με το 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου. Το τακτικό αποθεματικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κάλυψη ζημιών μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, και ως εκ τούτου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο.

(β) Έκτακτα αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτής της κατηγορίας, έχουν δημιουργηθεί με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σε παλαιότερες χρήσεις, δεν έχουν ειδικό προορισμό και δύναται να χρησιμοποιηθούν για οποιοδήποτε σκοπό με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

(γ) Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα ανωτέρω αποθεματικά μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν και να διανεμηθούν (αφού ληφθούν υπόψη οι περιορισμοί που μπορεί να ισχύουν κάθε φορά) με απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

18 Δάνεια

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Τραπεζικός δανεισμός	750	2.250	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.100	1.335	-	-
Ομολογιακό Δάνειο	-	40	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	2.850	3.625	-	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια				
Τραπεζικές υπεραναλήψεις	2	2	-	-
Τραπεζικός δανεισμός	2.007	1.555	-	-
Ομολογιακό δάνειο	40	160	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	333	243	-	-
Από συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 32 (κ))	-	-	1.926	1.854
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	2.382	1.960	1.926	1.854
Σύνολο δανείων	5.232	5.585	1.926	1.854

Οι μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις λήγουν το 2020.

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2018 είναι 0,82% (2017: 0,82%) για τραπεζικά δάνεια, ενώ της Εταιρείας τη τρέχουσα χρήση είναι 4,69% (2017: 4,67%).

Στα ακίνητα του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών ύψους € 1.536 χιλ. (€ 1.536 χιλ.) υπέρ τράπεζας, για εξασφάλιση των τραπεζικών υποχρεώσεών του, οι οποίες την 31.12.2018 ανέρχονταν € 200 χιλ. (31.12.2017: € 200 χιλ.) (Σημ. 5).

Η έκθεση του Ομίλου σε κίνδυνο αλλαγών των επιτοκίων των τραπεζικών δανείων και οι συμβατικές ημερομηνίες επανακαθορισμού των επιτοκίων έχουν ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία			Εταιρικά στοιχεία		
	Σταθερού Επιτοκίου	Κυμαινόμενου επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο	Σταθερού Επιτοκίου	Κυμαινόμενου επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2018						
Σύνολο δανείων	1.164	1.818	2.982	-	1.926	1.926
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	2.250	-	2.250	-	-	-
	3.414	1.818	5.232	-	1.926	1.926

	Ενοποιημένα στοιχεία			Εταιρικά στοιχεία		
	Σταθερού Επιτοκίου	Κυμαινόμενου επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο	Σταθερού Επιτοκίου	Κυμαινόμενου επιτοκίου έως 6 μήνες	Σύνολο
31 Δεκεμβρίου 2017						
Σύνολο δανείων	376	1.459	1.835	-	1.854	1.854
Επίδραση ανταλλαγής επιτοκίων (swaps)	3.750	-	3.750	-	-	-
	4.126	1.459	5.585	-	1.854	1.854

Το σύνολο των δανείων είναι σε Ευρώ.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η λήξη των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων έχει ως ακολούθως:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μεταξύ 1 και 2 ετών	750	1.540	-	-
Μεταξύ 2 και 5 ετών	1.369	1.787	-	-
Πάνω από 5 έτη	731	298	-	-
Σύνολο	2.850	3.625	-	-

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παραπάνω πίνακες, αναλύονται ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης - ελάχιστα μισθώματα				
Μέχρι 1 έτος	453	323	-	-
Από 1 έως 5 έτη	1.664	1.228	-	-
Περισσότερα από 5 έτη	840	298	-	-
Σύνολο	2.956	1.849	-	-
Μείον: Μελλοντικές χρηματοοικονομικές χρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	(523)	(271)	-	-
Τρέχουσα αξία υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης	2.433	1.578	-	-

Η τρέχουσα αξία των υποχρεώσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης αναλύονται παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μέχρι 1 έτος	333	243
Από 1 έως 5 έτη	1.369	1.276
Περισσότερα από 5 έτη	732	59
Σύνολο	2.433	1.578

Η μητρική Εταιρεία δεν έχει υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης.

19 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προμηθευτές	5.935	4.727	4.329	3.524
Δεδουλευμένοι τόκοι	21	37	-	-
Δεδουλευμένα έξοδα	829	565	445	147
Προκαταβολές πελατών	543	801	128	18
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	497	827	277	500
Ασφαλιστικοί οργανισμοί και λοιποί φόροι/ τέλη	2.756	2.811	1.906	1.315
Υποχρεώσεις προς Κοινοπρακτικά Σχήματα	1.369	1.419	97	77
Υπεργολάβοι	707	813	704	796
Λοιπές υποχρεώσεις	5.497	7.801	1.183	1.334
Σύνολο υποχρεώσεων - Συνδεδεμένα μέρη (Σημείωση 32)	636	580	2.081	3.113
Σύνολο	18.790	20.381	11.150	10.824
Μακροπρόθεσμες	561	1.388	-	-
Βραχυπρόθεσμες	18.229	18.993	11.150	10.824
Σύνολο	18.790	20.381	11.150	10.824

Το σύνολο των υποχρεώσεων είναι σε Ευρώ.

Οι υποχρεώσεις της Εταιρείας από την εμπορική δραστηριότητα είναι ελεύθερες τόκων.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

20 Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή. Τα συμψηφισμένα ποσά είναι τα παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:				
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	4.288	4.261	-	-
	<u>4.288</u>	<u>4.261</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:				
Ανακτήσιμες μετά από 12 μήνες	1.927	3.221	2.364	3.570
	<u>1.927</u>	<u>3.221</u>	<u>2.364</u>	<u>3.570</u>
	<u>2.361</u>	<u>1.040</u>	<u>(2.364)</u>	<u>(3.570)</u>

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος είναι η παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	1.040	615	(3.570)	(3.550)
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων (Σημειώσεις 28)	1.342	408	1.205	(33)
Χρέωση / (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	(21)	17	1	13
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	2.361	1.040	(2.364)	(3.570)

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων εντός της ίδιας φορολογικής αρχής είναι οι παρακάτω:

Ενοποιημένα στοιχεία

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια		Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	2.959	1.391	43	4.393	
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(116)	(5)	17	(104)	
31 Δεκεμβρίου 2017	2.843	1.386	60	4.290	
1 Ιανουαρίου 2018	2.843	1.386	60	4.290	
(Πίστωση) / χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(73)	(25)	7	(91)	
31 Δεκεμβρίου 2018	2.770	1.361	67	4.198	

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Φορολογικές ζημιές	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών)		Σύνολο
					Λοιπά	
1 Ιανουαρίου 2017	672	656	853	30	1.567	3.778
Χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(94)	(285)	-	(1)	(132)	(512)
Πίστωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(17)	-	(17)
31 Δεκεμβρίου 2017	578	371	853	12	1.435	3.249

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

1 Ιανουαρίου 2018	578	371	853	12	1.435	3.249
(Χρέωση) / πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(553)	10	-	-	(890)	(1.433)
Χρέωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	21	-	21
31 Δεκεμβρίου 2018	25	381	853	33	545	1.837

Εταιρικά στοιχεία
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	4	1.396	-	1.400
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	3	(5)	-	(2)
31 Δεκεμβρίου 2017	7	1.391	-	1.398
1 Ιανουαρίου 2018	7	1.391	-	1.398
Χρέωση / (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	6	(25)	-	(19)
31 Δεκεμβρίου 2018	13	1.366	-	1.379

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Απομείωση συμμετοχών	Διαφορετικές φορολογικές αποσβέσεις	Κατασκευαστικά Συμβόλαια	Αποθεματικό αναλογιστικών κερδών/ (ζημιών)	Λοιπά	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	2.809	336	853	37	915	4.950
Πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	-	-	-	-	30	30
Χρέωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(13)	-	(13)
31 Δεκεμβρίου 2017	2.809	336	853	24	946	4.967
1 Ιανουαρίου 2018	2.809	336	853	24	946	4.967
Χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(108)	(326)	-	-	(789)	(1.223)
Χρέωση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	-	(1)	-	(1)
31 Δεκεμβρίου 2018	2.701	10	853	23	156	3.743

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για τη μεταφορά φορολογικών ζημιών, εφόσον είναι πιθανή η πραγματοποίηση του σχετικού οικονομικού οφέλους λόγω μελλοντικών φορολογητέων κερδών.

Ο ισχύων φορολογικός συντελεστής στην Ελλάδα στις 31.12.2018 είναι 29%. Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018, σταδιακά θα μειώνεται κατά μία ποσοστιαία μονάδα, ως κάτωθι:

- 28% για το έτος 2019
- 27% για το έτος 2020
- 26% για το έτος 2021
- 25% για το έτος 2022 και εφεξής

Λόγω της σταδιακής μείωσης τα επόμενα έτη του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος στην Ελλάδα, από την επαναμέτρηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από αναβαλλόμενη φορολογία, προέκυψε αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έσοδο) ποσού € (242) και έξοδο ποσού € 432 για τον Όμιλο και την Εταιρεία, αντίστοιχα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

21 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα ακόλουθα:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υποχρεώσεις Κατάστασης Οικονομικής Θέσης για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	538	453	371	335
Σύνολο	538	453	371	335

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσεως έχουν ως ακολούθως:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Χρεώσεις / (πιστώσεις) στα αποτελέσματα (Σημείωση 27)				
Συνταξιοδοτικές παροχές	138	78	94	49
Σύνολο	138	78	94	49

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι τα παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	538	453	371	335
Υποχρέωση στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	538	453	371	335

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	86	62	49	50
Χρηματοοικονομικό κόστος	7	7	5	6
Ζημιές από περικοπές	45	9	40	(7)
Σύνολο περιλαμβανόμενο στις παροχές σε εργαζομένους (Σημείωση 27)	138	78	94	49

Η μεταβολή στις υποχρεώσεις όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης είναι ως ακολούθως:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο έναρξης	453	456	335	354
Καταβαλλόμενες αποζημιώσεις	(80)	(24)	(69)	(23)
Αναλογιστικές ζημιές που χρεώνονται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	27	(57)	11	(45)
Σύνολο χρέωσης στα αποτελέσματα (Σημ.27)	138	78	94	49
Υπόλοιπο τέλους	538	453	371	335

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για λογιστικούς σκοπούς για τα στοιχεία της εταιρείας, είναι οι εξής:

	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,70%	1,60%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75%	1,75%

Η μέση σταθμική διάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών είναι για τα ενοποιημένα στοιχεία 16,88 έτη και για τα στοιχεία της Εταιρείας 16,14 έτη.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ανάλυση αναμενόμενης ληκτότητας των μη προεξοφλημένων συνταξιοδοτικών παροχών:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μέχρι 1 έτος	1	-	1	-
Μεταξύ 1 και 2 ετών	11	-	11	-
Μεταξύ 2 και 5 ετών	5	17	-	5
Πάνω από 5 έτη	585	539	488	80
Σύνολο	602	556	500	85

Η ανάλυση ευαισθησίας των συνταξιοδοτικών παροχών από μεταβολές στις κυριότερες παραδοχές είναι:

	Ενοποιημένα στοιχεία			Εταιρικά στοιχεία		
	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή	Μεταβολή στην παραδοχή κατά	Αύξηση στην παραδοχή	Μείωση στην παραδοχή
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0,50%	-6,10%	6,10%	0,50%	-6,01%	6,01%
Ρυθμός μεταβολής μισθι	0,50%	6,07%	-6,07%	0,50%	5,98%	-5,98%

Αναλογιστικές ζημιές που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος είναι:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Ζημιές από τη μεταβολή στις δημογραφικές παραδοχές (Κέρδη) / ζημιές από τη μεταβολή στις οικονομικές παραδοχές	-	38	-	32
Εμπειρία (κέρδη)/ζημιές	16	(76)	-	(58)
Σύνολο	16	(38)	11	(26)

22 Επιχορηγήσεις

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Στην αρχή της χρήσης	8.301	9.318	90	349
Μεταφορά στα αποτελέσματα (Σημείωση 25)	(847)	(1.017)	(90)	(259)
Στο τέλος της χρήσης	7.454	8.301	-	90

Από το σύνολο των επιχορηγήσεων του Ομίλου:

- i) Το αναπόσβεστο ποσό των € 5.986 χιλ. (2017: € 6.567 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΒΕΑΛ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για την κατασκευή μονάδας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το βιοαέριο του ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων. Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 40% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- ii) Το αναπόσβεστο ποσό των € 1.064 χιλ. (2017: € 1.184 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ από το ΕΠΑΝ για το έργο «Αξιοποίηση αιολικού δυναμικού για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στις νήσους Ρόδο (3,0 MW), Κω (3,6 MW) και Πάτμο (1,2 MW)». Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 30% του προϋπολογισμού της επένδυσης.
- iii) Το αναπόσβεστο ποσό των € 404 χιλ. (2017: € 461 χιλ.) αφορά σε επιχορήγηση της θυγατρικής εταιρείας ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗΣ ΑΕ από την Περιφέρεια Θεσσαλίας για το έργο «Ίδρυση μονάδας επεξεργασίας ιατρικών αποβλήτων στη Β ΒΠΠΕ Βόλου Ν. Μαγνησίας». Το ποσοστό επιχορήγησης αποτελεί το 50% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

23 Προβλέψεις

Ενοποιημένα στοιχεία

	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Αποκατάσταση περιβάλλοντος	Πρόβλεψη Φόρου	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	291	76	1.083	15.470	16.920
Πρόβλεψη για κατάπτωση ποινικής ρήτηρας	-	-	-	1.143	1.143
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	-	3	-	951	954
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	-	-	-	(4.185)	(4.185)
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	-	-	(295)	(6.297)	(6.592)
31 Δεκεμβρίου 2017	291	79	788	7.082	8.240
1 Ιανουαρίου 2018	291	79	788	7.082	8.240
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	-	3	-	444	447
Μη χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις που αναστράφηκαν	-	-	(165)	(612)	(777)
31 Δεκεμβρίου 2018	291	82	623	6.914	7.910

Εταιρικά στοιχεία

	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Πρόβλεψη Φόρου	Λοιπές προβλέψεις	Σύνολο
1 Ιανουαρίου 2017	291	719	5.150	6.160
Πρόβλεψη για κατάπτωση ποινικής ρήτηρας	-	-	1.143	1.143
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	-	(295)	-	(295)
31 Δεκεμβρίου 2017	291	424	6.293	7.008
1 Ιανουαρίου 2018	291	424	6.293	7.008
31 Δεκεμβρίου 2018	291	424	6.293	7.008

Ανάλυση συνολικών προβλέψεων:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μακροπρόθεσμες	1.535	1.948	633	633
Βραχυπρόθεσμες	6.375	6.293	6.375	6.375
Σύνολο	7.910	8.241	7.008	7.008

α) Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Το συνολικό ποσό της σχηματισθείσας πρόβλεψης αφορά αγωγές τρίτων κατά της Εταιρείας. Το ποσό της πρόβλεψης βασίζεται σε εκτιμήσεις της Νομικής Υπηρεσίας του Ομίλου. Η διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι το ποσό της πρόβλεψης που έχει σχηματισθεί κρίνεται επαρκές και δεν αναμένεται να προκύψουν επιπλέον επιβαρύνσεις πέραν των ποσών που αναφέρονται την 31/12/2018.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία πέραν των ως άνω νομικών υποθέσεων, έχει εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις σε Ελλάδα και Κύπρο για απαιτήσεις τις οποίες η Νομική Υπηρεσία θεωρεί ότι είναι πλήρως ανακτήσιμες.

β) Αποκατάσταση περιβάλλοντος

Σύμφωνα με την ΥΑ 1726/2003 Αρθ. 9 παρ. 4, οι Εταιρείες που εκμεταλλεύονται αιολικά πάρκα, θα πρέπει με τη λήξη λειτουργίας του Σταθμού Παραγωγής Ενέργειας να απομακρύνει τις εγκαταστάσεις και να αποκαταστήσει το τοπίο στην αρχική του μορφή.

Ο Όμιλος, για τα αιολικά πάρκα που εκμεταλλεύεται, μέσω της θυγατρικής «Αειφορική Δωδεκανήσου ΑΕ» έχει προσδιορίσει πρόβλεψη κόστους απομάκρυνσης του εξοπλισμού και αποκατάστασης του χώρου. Η πρόβλεψη έχει

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

υπολογιστεί ως η παρούσα αξία των εξόδων που θα πραγματοποιηθούν για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Τα συνολικά μελλοντικά έξοδα που θα πραγματοποιηθούν εκτιμήθηκαν από τη διοίκηση του Ομίλου σε € 141 χιλ. Ποσό € 3 χιλ. περίπου αναγνωρίστηκε στην χρήση 2018 (2017: € 3 χιλ.) ως χρηματοοικονομικό κόστος (Σημείωση 26).

γ) Λοιπές προβλέψεις

Με την από 12.05.2017 διαιτητική απόφαση, επικράτησε εις βάρος της Εταιρείας αποζημίωση λόγω κατάπτωσης ποινικής ρήτηρας ποσού 6.293 χιλ. αναφορικά με το έργο "Υπηρεσίες Υποστήριξης Λειτουργίας - Συντήρησης & Επισκευής του ΕΜΑ (Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης)". Την χρήση 2017 επιβάρυνε το ποσό των € 1,14 εκ. καθώς για το υπόλοιπο μέρος (€ 5,15 εκ) είχε σχηματιστεί πρόβλεψη σε προγενέστερη χρήση. Κατά της ανωτέρω απόφασης έχει ασκηθεί αγωγή ακύρωσης ενώπιον του Εφετείου Αθηνών.

Ο Όμιλος είχε αναγνωρίσει σε προηγούμενη χρήση πρόβλεψη, ποσού ευρώ 8 εκ, για τον ενδεχόμενο κίνδυνο διακοπής της σύμβασης παραχώρησης της θυγατρικής εταιρείας ΗΛΕΚΤΩΡ-CYBARCO με το Κυπριακό Δημόσιο. Την 21^η Μαΐου 2018 πραγματοποιήθηκε η οριστική έγκριση της συμπληρωματικής συμφωνίας με την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας, αναφορικά με το έργο «Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) Κόστης» βάση της οποίας προέκυψε ζημία ύψους ευρώ 3,8 εκ. έναντι της οποίας ο Όμιλος χρησιμοποίησε μέρος της πρόβλεψης των € 8 εκ. που είχε σχηματίσει στο παρελθόν επί της αναπόσβεστης αξίας του δικαιώματος και το υπολειπόμενο ποσό της πρόβλεψης ύψους € 4,2 εκ. αναστράφηκε στα αποτελέσματα χρήσης της 31 Δεκεμβρίου 2017.

24 Έξοδα ανά κατηγορία

Ενοποιημένα στοιχεία

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			Σύνολο
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	
Παροχές σε εργαζομένους	27	16.045	69	1.066	17.180
Αναλώσεις αποθεμάτων	12	9.082	2	30	9.114
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	4.906	-	5	4.911
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	2.344	-	96	2.440
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		1.387	-	26	1.414
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		2.778	18	178	2.974
Αμοιβές υπεργολάβων		8.080	1.581	630	10.291
Αμοιβές τρίτων		8.171	437	1.324	9.933
Λοιπά		13.010	256	3.535	16.801
Σύνολο		65.803	2.364	6.889	75.056

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17			Σύνολο
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	
Παροχές σε εργαζομένους	27	15.295	86	900	16.281
Αναλώσεις Αποθεμάτων	12	9.603	19	41	9.663
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	4.038	-	3	4.041
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	2.350	-	96	2.446
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		1.301	-	29	1.330
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		1.745	22	196	1.963
Αμοιβές υπεργολάβων		11.587	1.432	897	13.916
Αμοιβές τρίτων		7.963	346	1.018	9.327
Λοιπά		13.020	281	2.518	15.819
Σύνολο		66.902	2.186	5.698	74.786

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά
Εταιρικά στοιχεία

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			Σύνολο
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	
Παροχές σε εργαζομένους	27	7.610	69	666	8.346
Αναλώσεις Αποθεμάτων	12	6.340	2	-	6.342
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	787	-	-	787
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	5	-	-	5
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		336	-	5	340
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		2.234	18	143	2.395
Αμοιβές υπεργολάβων		6.100	1.578	630	8.308
Αμοιβές τρίτων		5.929	437	746	7.113
Λοιπά		2.836	187	835	3.858
Σύνολο		32.178	2.292	3.024	37.494

	Σημ.	1-Ιαν έως 31-Δεκ-17			Σύνολο
		Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	
Παροχές σε εργαζομένους	27	8.586	86	506	9.178
Αναλώσεις Αποθεμάτων	12	7.272	19	5	7.296
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	5	885	-	-	885
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	6	11	-	-	11
Έξοδα επιδιόρθωσης και συντήρησης ενσώματων παγίων		343	-	4	347
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων		1.288	22	152	1.462
Αμοιβές υπεργολάβων		10.061	1.431	623	12.115
Αμοιβές τρίτων		5.364	346	677	6.387
Λοιπά		2.867	236	802	3.905
Σύνολο		36.677	2.140	2.769	41.586

25 Λοιπά έσοδα / (έξοδα) & Λοιπά κέρδη / (ζημιές)

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λοιπά Έσοδα				
Έσοδα συμμετοχών & χρεογράφων (πλην μερισμάτων)	163	-	701	-
Αποσβέσεις ληφθεισών επιχορηγήσεων (Σημ. 22)	847	1.017	90	259
Ενοίκια	260	171	266	166
Λοιπά	319	-	11	-
Σύνολο Λοιπά Έσοδα	1.589	1.188	1.068	425
Λοιπά κέρδη/(ζημιές)				
Ζημιές από την πώληση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθέσιμων προς πώληση	-	(3)	-	(49)
Κέρδη/ (ζημιές) από την πώληση ή διαγραφή ενσώματων παγίων στοιχείων	(278)	(520)	23	-
Προβλέψεις απομείωσης και διαγραφές απαιτήσεων (Σημ. 13)	(2.336)	-	(2.336)	-
Κέρδη/(ζημιές) από συναλλαγματικές διαφορές	-	(462)	-	(462)
Προβλέψη για κατάπτωση ποινικής ρήτηρας (Σημείωση 23)	-	(1.143)	-	(1.143)
Αναστροφή πρόβλεψης κάλυψης ενδεχόμενων κινδύνων για τις Κυπριακές εταιρείες (Σημείωση 23)	-	4.185	-	-
Λοιπά	756	(361)	(1.007)	(316)
Σύνολο Λοιπά κέρδη/ (ζημιές)	(1.858)	1.696	(3.320)	(1.970)
Σύνολο	(269)	2.884	(2.252)	(1.545)

26 Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) – καθαρά

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Έξοδα τόκων				
- Τραπεζικά δάνεια	(166)	(330)	(101)	(116)
- Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	(137)	(48)	-	-
- Χρηματοοικονομικό κόστος για αποκατάσταση περιβάλλοντος (Σημείωση 23)	(3)	(3)	-	-
- Προμήθειες εγγυητικών επιστολών	(722)	(1.161)	(709)	(852)
- Λοιπά χρηματοοικονομικά έξοδα	(113)	(64)	(29)	(36)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(1.141)	(1.606)	(839)	(1.004)
Έσοδα τόκων	1.421	853	1.233	858
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	1.421	853	1.233	858
Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) - καθαρά	280	(753)	394	(146)

27 Παροχές σε εργαζομένους

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες Ευρώ, εκτός από τον αριθμό των εργαζομένων.

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Μισθοί και ημερομίσθια	13.475	12.944	6.319	7.116
Έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	3.237	3.080	1.819	1.960
Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών (Σημείωση 21)	138	78	94	49
Λοιπές παροχές σε εργαζομένους	330	179	114	53
Σύνολο	17.180	16.281	8.346	9.178
Αριθμός εργαζομένων	626	762	450	457

28 Φόρος εισοδήματος

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	1-Ιαν έως		1-Ιαν έως	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Φόρος χρήσης	4.885	3.594	3.679	1.700
Αναβαλλόμενος φόρος (Σημείωση 20)	1.342	408	1.205	(33)
Σύνολο	6.227	4.002	4.884	1.667

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικός έλεγχος και η έκδοση «Εκθεσης Φορολογικής

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του.

Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, οι χρήσεις έως και το 2012 θεωρούνται παραγεγραμμένες.

Ο αναλυτικός πίνακας για τις ανέλεγκτες χρήσεις όλων των κοινών επιχειρήσεων που ενοποιούνται παρατίθεται στη Σημείωση 31.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν. 4579/2018 ο φορολογικός συντελεστής των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες μειώνεται σταδιακά κατά μία ποσοστιαία μονάδα ανά έτος, αρχής γενομένης της μείωσης για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019. Επομένως, από το 2019 ο συντελεστής φόρου εισοδήματος στην Ελλάδα θα μειωθεί σταδιακά σε 25% μέχρι το 2022. Το ποσοστό θα μειωθεί κατά 1% ετησίως (ήτοι 28% το 2019, 27% το 2020, 26% το 2021 και 25% το 2022 και στη συνέχεια).

Ο φόρος, επί των κερδών προ φόρων του Ομίλου, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον συντελεστή φόρου που επιβάλλεται στα κέρδη της μητρικής Εταιρείας, επί των κερδών των ενοποιημένων εταιρειών. Η διαφορά έχει ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Λογιστικά κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	14.848	5.719	13.770	(2.672)
Φόρος υπολογισμένος με βάση ισχύοντες τοπικούς φορολογικούς συντελεστές για τα κέρδη της μητρικής (29%)	4.306	1.659	3.993	(775)
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(242)	=	432	-
Εισόδημα που δεν υπόκειται σε φόρο	(50)	(3.103)	(1.317)	(259)
Έξοδα που δεν εκπέτουν για φορολογικούς σκοπούς	392	1.566	1.643	(273)
Χρήση φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	-	(18)	-	-
Λοιποί φόροι	-	15	19	-
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	=	272	=	272
Διαφορά φόρου με Φορολογική δήλωση 2016	=	947	=	947
Φορολογικές ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν υπολογίστηκε αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	1.136	3.295	107	2.225
Διαφορά Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος με Φόρο εισοδήματος που είχε αναγνωριστεί στην προηγούμενη χρήση	(6)	(383)	-	(24)
Έκτακτη εισφορά	-	-	-	16
Επίδραση από τους διαφορετικούς φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στις υπόλοιπες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος	693	(248)	6	(462)
Φόρος εισοδήματος	6.227	4.002	4.884	1.667

Ο μέσος σταθμικός φορολογικός συντελεστής του Ομίλου για το 2018 είναι 41,94% (2017: 69,97%).

Ο φόρος που αναλογεί στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα είναι:

Ενοποιημένα στοιχεία

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			1-Ιαν έως 31-Δεκ-17		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων
Συναλλαγματικές διαφορές	137	-	137	139	-	139
Μεταβολή εύλογης αξίας						
Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(122)	-	(122)	(62)	=	(62)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	157	-	157	223	=	223
Αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές)	(27)	20	(7)	57	(17)	41
	145	20	165	358	(17)	341

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Εταιρικά στοιχεία

	1-Ιαν έως 31-Δεκ-18			1-Ιαν έως 31-Δεκ-17		
	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων	Προ Φόρων	Φόρος (Χρέωση) / Πίστωση	Μετά φόρων
Συναλλαγματικές διαφορές	132	-	132	131	-	131
Μεταβολή εύλογης αξίας Χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(118)	-	(118)	(103)	-	(103)
Αναλογιστικά ζημίες	(11)	-	(11)	45	(13)	32
	2	-	2	73	(13)	60

29 Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες

	Σημ.	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
		01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2017-31.12.2017
Κέρδη προ φόρων		14.848	5.719	13.770	(2.672)
<i>Προσαρμογές για:</i>					
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων στοιχείων	5	4.911	4.041	787	885
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	6	2.440	2.446	5	11
Ζημίες από την πώληση και διαγραφή λοιπών ενσώματων παγίων στοιχείων (Κέρδη) / Ζημίες από πώληση στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	25	278	520	(23)	(0)
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	25	-	3	-	49
Έσοδα τόκων	22	(847)	(1.017)	(90)	(259)
Έσοδα από μερίσματα	26	(1.421)	(853)	(1.233)	(858)
Προβλέψεις για ενδεχόμενους κινδύνους		-	-	(4.370)	(770)
Πρόβλεψη για κατάπτωση ποινικής ρήτηρας		(3.815)	(4.185)	-	-
Λοιπές προβλέψεις	23	-	1.143	-	1.143
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό λόγω συνταξιοδότησης	23	3.484	(5.637)	-	(295)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα (Κέρδη) / Ζημίες από συγγενείς επιχειρήσεις	26	82	(3)	28	26
	8	1.141	1.603	839	1.004
		(722)	307	-	-
		20.379	4.087	9.714	(1.736)
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης					
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων		(470)	982	-	(20)
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων		(2.074)	4.636	(7.485)	9.726
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων		5.582	(3.765)	(1.758)	(11.407)
		3.038	1.853	(9.243)	(1.701)
Καθαρές ταμειακές ροές / (εκροές) από λειτουργικές δραστηριότητες		23.417	5.940	471	(3.437)

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

30 Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Όμιλος μισθώνει ακίνητα με λειτουργικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις αυτές έχουν διάφορους όρους σχετικά με την αναπροσαρμογή του μισθώματος τα δικαιώματα ανανέωσης, και λοιπές ρήτρες και έχουν συνήθως διάρκεια 3 ή περισσότερων ετών.

Τα μελλοντικά πληρωτέα συνολικά μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

Δεσμεύσεις για λειτουργικές μισθώσεις:	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Έως 1 έτος	1.636	1.682	1.595	1.407
Από 1-5 έτη	3.821	4.989	3.764	4.246
Περισσότερα από 5 έτη	16	-	16	-
	5.472	6.671	5.375	5.653

31 Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και οι εκκρεμείς αποφάσεις των δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Εταιρείας. Οι προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί στην εταιρεία θεωρούνται επαρκής.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά από τους νόμιμους ελεγκτές, υποχρεούνταν σε φορολογικό έλεγχο από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που έλεγχε τις ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις και λάμβαναν «Εκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» όπως προβλεπόταν στην παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και στο άρθρο 65Α του Ν.4174/2013. Για τις χρήσεις 2016 και εντεύθεν, ο φορολογικός έλεγχος και η έκδοση «Εκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης», ισχύουν σε προαιρετική βάση. Ο Όμιλος επέλεξε την συνέχιση του φορολογικού ελέγχου από τους νόμιμους ελεγκτές, που πλέον ισχύει σε προαιρετική βάση για τις πιο σημαντικές θυγατρικές του. Σημειώνεται ότι κατ' εφαρμογή σχετικών φορολογικών διατάξεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, οι χρήσεις έως και το 2012 θεωρούνται παραγεγραμμένες. Για την κλειόμενη χρήση 2018 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη από τα αρμόδια ελεγκτικά γραφεία. Κατά την ολοκλήρωσή του, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιρειών του Ομίλου που ενοποιούνται παρατίθενται κατωτέρω. Οι φορολογικές υποχρεώσεις του Ομίλου για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές και κατά συνέπεια υπάρχει το ενδεχόμενο να προκύψουν επιπρόσθετες επιβαρύνσεις όταν διενεργηθούν οι σχετικοί έλεγχοι από τις φορολογικές αρχές. Η πρόβλεψη που έχει σχηματίσει ο Όμιλος για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις ανέρχεται σε € 623 χιλ. και η μητρική Εταιρεία σε € 424 χιλ (Σημείωση 23). Η μητρική εταιρεία Ηλέκτωρ (εξαιρουμένων των Κοινών Επιχειρήσεων, για τις οποίες οι ανέλεγκτες χρήσεις παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα) ελέγχθηκε φορολογικά βάσει του Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011, 2012, 2013, και βάσει του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014 έως 2017 έλαβε πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης από την PricewaterhouseCoopers A.E. χωρίς επιφύλαξη.

Για τη χρήση 2018 ο φορολογικός έλεγχος της μητρικής εταιρείας, ήδη διενεργείται από την PricewaterhouseCoopers A.E. Επίσης, για τις θυγατρικές του Ομίλου που εδρεύουν στην Ελλάδα, ο φορολογικός έλεγχος της κλειόμενης χρήσης 2018 είναι σε εξέλιξη από τα αρμόδια ελεγκτικά γραφεία. Κατά την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου, η διοίκηση της Εταιρείας δεν αναμένει να προκύψουν σημαντικές φορολογικές υποχρεώσεις πέραν από αυτές που καταχωρήθηκαν και που απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης έχει σχηματιστεί επαρκής πρόβλεψη εις βάρος των αποτελεσμάτων χρήσης καθώς και προηγούμενων χρήσεων και δεν αναμένεται να προκύψουν σημαντικές επιπλέον επιβαρύνσεις.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Θυγατρικές
Επωνυμία

	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ ΑΕ	2013-2015*, 2016-2018
ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΚΟΥΝΟΥ ΑΕ	2013-2015*, 2016-2018
ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ ΑΕ	2013-2015*, 2016-2018
ΑΠΟΤΕΦΡΩΤΗΡΑΣ ΑΕ	2013-2015*, 2016-2018
ΒΕΑΛ ΑΕ	2013-2015*, 2016-2018
ΔΟΑΛ Α.Ε	2013-2015*, 2016-2018
ΕΛΑΔΥΜ ΑΕ	2015-2018
ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΔΟΑΛ ΑΕ ΟΕ	2013-2018
HELECTOR CYPRUS (πρώην ELEMEX LTD)	2003-2018
HELECTOR GERMANY GMBH	2005-2018
HERHOF GMBH	2006-2018
HERHOF RECYCLING CENTER OSNABRUCK GM	2006-2018
HERHOF VERWALTUNGS GMBH	2006-2018
ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΕΛΛΑΚΤΩΡ-CYBARCO	2007-2018
HELECTOR BULGARIA LTD	2010-2018
ΥLECTOR DOOEL SKOPJE	2010-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΚΥΠΡΟΣ-ΧΥΤΑ ΠΑΦΟΥ)	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-BILFINGER BERGER (ΧΥΤΑ ΜΑΡΑΘΟΥΝΤΑΣ & ΟΔΟΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ)	2013-2018

Συγγενείς
Επωνυμία

	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΕΝΕΡΜΕΛ Α.Ε.	2013-2015*, 2016-2018
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΜΗ EDL ΕΠΕ	2013-2015*, 2016-2018
ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ & ΣΙΑ ΕΕ	2013-2018
ΕΛΛΑΚΤΟΡ VENTURES LTD	2011-2018
LEVA SHOVO WASTE MANAGEMENT PROJECT LLC	-
ΕΠΙΔΔΥΜ ΑΕ	2014, 2015-2017*, 2018

Κοινοπραξίες
Επωνυμία

	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΤΕ- ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ (ΧΥΤΑ ΑΝΩ ΛΙΟΣΙΩΝ ΤΜΗΜΑ ΙΙ)	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΔΕΤΕΑΛΑ-ΗΛΕΚΤΩΡ-EDL ΜΟΝ/ΠΗ ΕΠΕ	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΜΑΥΡΟΡΑΧΗΣ)	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ- ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΤΕΕ (ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ)	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ (ΧΥΤΑ ΤΑΓΑΡΑΔΩΝ)	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ ΑΕ	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ -ΕΡΓΟΣΥΝ ΑΤΕ	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΛΑΜΔΑ ΤΕΧΝΙΚΗ-ΙΘΑΚΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΩΡ	2013-2018
Κ/ΞΙΑ BILFINGER BERGER - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - ΗΛΕΚΤΩΡ	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ	2013-2018
ΚΞ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ -ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	2013-2018
ΚΞ ΗΛΕΚΤΩΡ-ENVITEC ΑΕ (ΕΜΑΚ)	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ-Θ.Γ.ΛΩΛΟΣ-Χ.ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΟΕ-ΑΡΣΗ ΑΕ-ENVITEC ΑΕ	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΕ-SPIDER ΥΠΗΡ.ΠΕΡΙΒ.ΑΕ	2013-2018
Κ/ΞΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΕΠΑΝΑ ΑΕ	2013-2018

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

K/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ	2013-2018
K/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - ΑΚΤΩΡ Α.Ε. (ΕΡΓΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ)	2013-2018
JV AKTOR SA - HELECTOR SA	-
K/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ-ΑΡΣΗ ΑΕ	2013-2018
K/ΣΙΑ ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε. - THALIS ES S.A.	2018

*Σημειώνονται οι εταιρείες του Ομίλου που έχουν έδρα στην Ελλάδα, ελέγχονται υποχρεωτικά από ελεγκτικά γραφεία και έλαβαν πιστοποιητικό φορολογικής συμμόρφωσης για τις για τις αντίστοιχες χρήσεις.

(γ) Ο Όμιλος έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς του από τα οποία δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις.

(δ) Στις 15.06.2016, απαγγέλθηκαν κατηγορίες κατά της εταιρείας Helector Cyprus Ltd, (100% θυγατρικής της ΗΛΕΚΤΩΡ) σχετιζόμενες με εικαζόμενες παράνομες πρακτικές πρώην στελεχών της εταιρείας στο πλαίσιο της δραστηριοποίησής της στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τυχόν καταδίκη του νομικού προσώπου θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων (πχ χρηματικό πρόστιμο) που όμως δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου.

32 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα ποσά των πωλήσεων και αγορών σωρευτικά από την έναρξη της χρήσης καθώς επίσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων στη λήξη της χρήσης, που έχουν προκύψει από συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής:

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
α) Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	8.276	6.431	12.656	13.777
- Πωλήσεις προς θυγατρικές	-	-	10.719	11.445
Πωλήσεις	-	-	9.999	10.680
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	-	-	587	581
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	-	133	184
- Πωλήσεις προς συγγενείς	6.725	3.990	517	343
Πωλήσεις	6.332	3.648	128	-
Χρηματοοικονομικά έσοδα	392	342	389	343
- Πωλήσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	1.552	2.440	1.419.263	1.989
Πωλήσεις	1.374	2.274	1.261	1.844
Λοιπά έσοδα εκμετάλ.	171	166	159	145
Χρηματοοικονομικά έσοδα	7	-	-	-
β) Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	2.405	2.916	1.361	1.416
- Αγορές από θυγατρικές	-	-	1.361	1.416
Κόστος πωληθέντων	-	-	1.093	1.171
Έξοδα διοίκησης	-	-	2	95
Λοιπά έξοδα εκμετάλ.	-	-	195	79
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	-	72	71

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

- Αγορές από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	2.405	2.916	-	-
Κόστος πωληθέντων	2.355	2.881	-	-
Έξοδα διοίκησης	51	35	-	-
Έξοδα διάθεσης	-	-	-	-
γ) Αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	408	185	373	115
δ) Έσοδα από μερίσματα	-	-	4.369	770
	<u>Ενοποιημένα στοιχεία</u>		<u>Εταιρικά στοιχεία</u>	
	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-17</u>	<u>31-Δεκ-18</u>	<u>31-Δεκ-17</u>
ε) Υπόλοιπα τέλους χρήσης (Απαιτήσεις)	6.128	2.241	14.022	11.264
- Απαιτήσεις από θυγατρικές	-	-	13.983	11.171
Πελάτες	-	-	5.192	5.314
Λοιπές απαιτήσεις	-	-	8.791	5.857
- Απαιτήσεις από συγγενείς Πελάτες	1.010	93	40	93
Πελάτες	1.010	93	40	93
- Απαιτήσεις από λοιπά συνδεδεμένα μέρη	5.117	2.148	-	-
Πελάτες	38	756	-	-
Λοιπές απαιτήσεις	5.079	1.392	-	-
στ) Υπόλοιπα τέλους χρήσης (Υποχρεώσεις)	618	562	2.081	3.113
- Υποχρεώσεις προς θυγατρικές	-	-	2.081	3.113
Προμηθευτές	-	-	400	590
Λοιπές υποχρεώσεις	-	-	1.680	2.523
- Υποχρεώσεις προς λοιπά συνδεδεμένα μέρη	618	562	-	-
Προμηθευτές	202	65	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	416	497	-	-
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	18	18	-	-
η) Μερίσματα εισπρακτέα	-	-	5.316	2.756

Οι υπηρεσίες από και προς συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι πωλήσεις και αγορές αγαθών, γίνονται σύμφωνα με τους τιμοκαταλόγους που ισχύουν για μη συνδεδεμένα μέρη.

Τα οφειλόμενα και εισπρακτέα ποσά προς και από τα συνδεόμενα μέρη, είναι χωρίς εγγυήσεις, δεν έχουν συγκεκριμένους όρους αποπληρωμής και είναι άτοκα.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

θ) Δάνεια σε συνδεδεμένα μέρη

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	7.193	6.728	15.307	12.057
Χρηματοδοτήσεις κατά την διάρκεια της χρήσης	160	-	320	5.173
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι κατά την διάρκεια της χρήσης	224	465	346	527
Αποπληρωμές κατά την διάρκεια της χρήσης	-43	-	-8.049	-2.450
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	7.534	7.193	7.924	15.307

ι) Δάνεια από συνδεδεμένα μέρη

	Ενοποιημένα στοιχεία		Εταιρικά στοιχεία	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	-	-	1.854	1.783
Κεφαλαιοποιηθέντες τόκοι κατά την διάρκεια της χρήσης	-	-	72	71
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	-	-	1.926	1.854

Τα ανωτέρω εισπρακτέα ποσά θεωρούνται ασφαλούς εισπράξεως και για το λόγο αυτό δεν έχει διενεργηθεί πρόβλεψη απομείωσης τους.

33 Λοιπές σημειώσεις

1. Στα ακίνητα του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών ύψους € 1.536 χιλ. (2017: € 1.536 χιλ.) υπέρ τράπεζας, για εξασφάλιση των τραπεζικών υποχρεώσεών του, οι οποίες την 31.12.2018 ανέρχονταν σε € 200 χιλ. (31.12.2017: € 200 χιλ.) (Σημείωση 5).
2. Οι αμοιβές των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου για τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων για το οικονομικό έτος 2018 ανέρχονται σε ποσό € 204 χιλ. (2017: € 185 χιλ.), σε ποσό € 62 χιλ. (2017: € 44 χιλ.) για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό € 22 χιλ. (2017: € 22 χιλ.) για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα, για τον Όμιλο για το οικονομικό έτος 2018, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό € 174 χιλ. για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό € 41 χιλ. για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και σε ποσό € 19 χιλ. για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

3. Για την Εταιρεία, για το οικονομικό έτος 2018, οι συνολικές αμοιβές προς εταιρείες του δικτύου της PricewaterhouseCoopers στην Ελλάδα ανέρχονται σε ποσό € 143 χιλ. για τον υποχρεωτικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, σε ποσό € 30 χιλ. για την Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης και € 6 χιλ. για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες.
4. Με βάση την απόφαση του πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών υπ' αριθμόν 1333/2018 στις 28/06/2018 επιδικάστηκε υπέρ της Εταιρείας το ποσό € 5,8 εκ για υπερσυμβατικές εργασίες παρελθόντων ετών στο έργο ΧΥΤΑ ΦΥΛΗΣ. Το ποσό αυτό αναγνωρίστηκε στην γραμμή «Πωλήσεις» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

34 Πρόσθετα στοιχεία

Σημ.	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	
	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17	31-Δεκ-18	31-Δεκ-17
A. Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	20.350	12.249	14.078	(1.889)
B. Αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	20.350	9.207	14.078	(746)
A. Προσδιορισμός Λειτουργικών αποτελεσμάτων προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)				
Κέρδη προ φόρων	14.848	5.719	13.770	(2.672)
πλέον: Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	26 (280)	753	(394)	146
πλέον: Κέρδη/(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις και ΚΞ	8 (722)	307	-	-
πλέον: Αποσβέσεις (Σημ. 5,6,22)	6.504	5.470	703	637
Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	20.350	12.249	14.078	(1.889)
B. Προσδιορισμός αναπροσαρμοσμένων λειτουργικών αποτελεσμάτων προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)				
Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	20.350	12.249	14.078	(1.889)
Αναστροφή πρόβλεψης κάλυψης ενδεχόμενων κινδύνων για τις Κυπριακές εταιρείες	-	(4.185)	-	-
Προβλέψη για κατάπτωση ποινικής ρήτρας	23 -	1.143	-	1.143
Αναπροσαρμοσμένα λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, Χρημ/κών, Επενδ. Αποτελεσμάτων και Συν. Αποσβέσεων (EBITDA)	20.350	9.207	14.078	(746)

35 Γεγονότα μετά την ημερομηνία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

1. Την 21 Μαΐου 2019, η Εταιρεία προχώρησε στην εξαγορά του υπολοίπου 50% της συγγενούς εταιρείας ΕΠΙΔΥΜ Α.Ε. από τη συνδεδεμένη εταιρεία «ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» έναντι αντιτίματος συνολικού ύψους € 9.565.001,05.
2. Την 28 Μαΐου 2019 πραγματοποιήθηκε η αγορά του 75% της Εταιρείας Ανακύκλωση Στερεών Αποβλήτων ΑΕ με διακριτικό τίτλο ASA RECYCLE έναντι ποσού € 4.275.000.
3. Με το από 28 Ιουνίου 2019 Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου η Εταιρεία συμμετέχει ως Ομολογιούχος σε ομολογιακό δάνειο έκδοσης της συνδεδεμένης εταιρείας «ΑΚΤΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» συνολικού ύψους € 5.000.000.

Όλα τα ποσά είναι σε χιλιάδες €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Κηφισιά, 26 Αυγούστου 2019

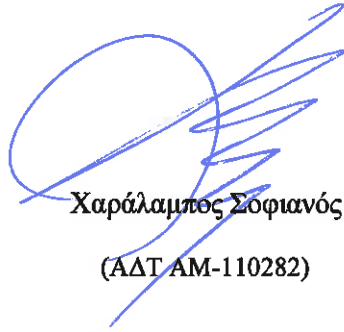
Ο Πρόεδρος του Διοικητικού
Συμβουλίου

Δημήτριος Καλιτσάντης

(ΑΔΤ ΑΙ-677171)

Ο Δ/νων Σύμβουλος

Χαράλαμπος Σοφιανός

(ΑΔΤ ΑΜ-110282)

Ο Οικονομικός Δ/ντής

Γεώργιος Η. Πλιάτσικας

(ΑΔΤ ΑΙ-559981)